

TRT VIZYON

TRT Aylık Radyo Televizyon Dergisi

Mayıs 2026 Sayı 439

ŞUİE

3 SENİN HİKÂYEN

Gelecek Sensin, Peki Sırada

Ne Var?

N E F X T
TRT

next.trt.net.tr

9
MAYIS
2026

Zorlu PSM,
İSTANBUL

f X @ > N
trtworldforum

Bellekten geleceğe uzanan bir yayıncılık yürüyüşü

Mayıs ayı, TRT ailesi olarak tarihimizde kilometre taşı mahiyetindeki yıl dönümlerini idrak ettiğimiz; bellek ile geleceğin bizler için aynı anda anlam kazandığı müstesna bir aydır. Bu ay, Kurumumuzun kuruluşunun 62'nci, köklerimizimizi dayandırdığımız Türk radyo yayıncılığının ise 99'uncu yılını idrak ettik. Bu vesileyle Kurumumuzun tarihini; neredeyse bir asra yaklaşan ses hafızamız, bugün yedi kıtaya uzanan yayıncılık ağıımız ve dijital atılımlarımızla birlikte yeniden düşündük. Bu yolculuğun ulaştığı noktada TRT, Türkiye'yi uluslararası medya alanında hakıyla temsil eden ve insanlığın ortak vicdanına seslenen saygın bir kamu yayıncısı hâline gelmiştir.

TRT ailesi olarak ulaştığımız bu seviye ile yetinmiyoruz; belleğimizden aldığımız güç ve Türkiye Yüzyılı vizyonunun çizdiği istikamete yayıncılığın geleceğine yön vermeyi bir vazife ve emanet şuurunu olarak telakki ediyoruz. Bu şuur doğrultusunda, bir yandan köklü yayıncılık geleneğimizi yaşatırken diğer yandan dijital çağın yeni imkânlarını insanlığın yararına kullanacak bir medya ekosistemi inşa ediyoruz.

Bu vizyonumuzun en güçlü tezahürlerinden biri ve Türkiye'nin "daha adil bir dijital dünya" oluşturma niyetinin nişanesi olan uluslararası dijital platformumuz "tabii", yayın hayatında 3 yılı geride bıraktı. Üç yıl gibi kısa bir sürede 60'tan fazla orijinal yapıyı, 200'ün üzerinde diziyi ve 23.000 saati aşkın içeriği izleyicileriyle buluşturan "tabii" ile, medeniyetimizin değerlerini ve bu toprakların hikâyelerini 5 dilde 53 ülkeye taşıyoruz.

23 Mayıs'ta izleyicilerimizle buluşturduğumuz yeni "tabii" orijinal dizimiz "Şule: Senin Hikâyen" de bu anlayışımızın en anlamlı yansımalarından biridir. Galasını Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan ve Sayın Emine Erdoğan Hanımefendi'nin teşrifleriyle gerçekleştirdiğimiz dizimiz; fikirleri, mücadelesi ve vakur duruşuyla nesillere istikamet çizen Şule Yüksel Şenler'in hayatını konu alıyor. Yolunu seçme özgürlüğünden mahrum bırakılan on binlerce gence ışık saçan Şule Hanımefendi'nin inancından ve değerlerinden taviz vermeyen mücadelesini anlatan bu yapıyı, geçmişe bir vefa ve geleceğe bir emanet olarak görüyoruz.

Artık bir mayıs klasiği hâline gelen NEXT TRT etkinliğimizi bu yıl da geniş bir katılımla gerçekleştirdik. Dünyanın dört bir yanından gençleri İstanbul'da bir araya getiren etkinliğimizde, dijital dünyadan yapay zekâya, iklimden medya okuryazarlığına kadar geleceğe yön verecek pek çok başlığı ele aldık. Ayrıca, krizler çağında insan kalma meselesini merkeze alan bir perspektif ortaya koyduk. İnanıyoruz ki, adalet ve merhametle önceleyerek düşünen, üreten ve sorumluluk alan gençler, geleceği daha adil ve daha yaşanabilir kılacaktır.

Gençlerle kurduğumuz güçlü bağı, yeni projelerle pekiştirmeyi de sürdürüyoruz. Bu projelerden biri olan ve 19 Mayıs Atatürk'ü Anma, Gençlik ve Spor Bayramı'nda TRT Genç ekranında yolculuğuna başlayan "Birlikteyiz" programımızla, gençlerimizi Türk Silahlı Kuvvetlerimizin yüksek disiplin, fedakârlık ve vatan sevgisiyle şekillenen dünyasıyla buluşturuyoruz. 19 Mayıs Atatürk'ü Anma, Gençlik ve Spor Bayramı'na özel içeriklerimiz, "Birlikteyiz" ile sınırlı kalmadı. Tüm mecalarımızda yer verdiğimiz nitelikli içerikler ve özel yayınlarımızla, Cumhuriyetimizin tarihî mirasını yeni kuşaklarla buluşturduk.

TRT olarak, yayıncılığın her alanında küresel ölçekte güçlü bir aktör olmayı sürdürüyoruz. Mayıs ayı da, kapasitemizi ve iddiamızı tescilleyen bir ay oldu. 20 Mayıs'ta İstanbul'da gerçekleştirilen UEFA Avrupa Ligi Finali'nin yayını tamamen kendi imkânlarımızla hayata geçirdik. 50 kamera, 170 kişilik ekip ve en ileri yayın teknolojileriyle gerçekleştirdiğimiz bu dev prodüksiyon, 100'den fazla ülkeye TRT imzasıyla ulaştı ve Kurumumuzun teknik kabiliyetini bir kez daha gözler önüne serdi. Bunun yanı sıra TRT World'ün New York Festivals ve Telly Awards'dan kazandığı toplam 17 ödül ile TRT ortak yapımı filmlerimizin Cannes Film Festivali'nde elde ettiği başarılar, habercilikten sinemaya kadar uzanan geniş bir yelpazede ortaya koyduğumuz yayıncılık anlayışının küresel ölçekte gördüğü takdirin önemli göstergeleri oldu.

Milletimiz, her bayram olduğu gibi Kurban Bayramı'nda da TRT mecalarında bulundu. Bizleri uhuvvet, muhabbet ve merhamet üzere bir araya getiren mübarek bayram günlerinde, seçkin içeriklerimizin milletimizle buluşmasını sağlayan tüm mesai arkadaşlarıma teşekkür ediyorum.

Bu vesileyle, aziz milletimizin ve tüm İslam âleminin Kurban Bayramı'nı bir kez daha en kalbi duygularıyla tebrik ediyorum. Rabb'im, cümle mazluma da coşkusunu doyusuya yaşayacakları bayramlara kavuşmayı nasip eylesin.

Prof. Dr. Mehmet Zahid Sobacı
Genel Müdür

İÇİNDEKİLER

TRT

TÜRKİYE RADYO TELEVİZYON KURUMU ADINA YAYIN SAHİBİ
Prof. Dr. Mehmet Zahid SOBACI

GENEL YAYIN YÖNETMENİ
Masum EKİNCİ

SORUMLU YAZI İŞLERİ MÜDÜRÜ
Ceren BÖLÜKBAŞIOĞLU

EDİTÖR
Ela GÜRMAN
Meral ÜNSAL
Cihad ŞAHİNOĞLU

YAZI KURULU
Aybike AÇIKEL
Ela GÜRMAN
Meral ÜNSAL
Özlem KARADAYI DOĞAN
Öztürk Miraç SARAL
Umay KARADAĞ
Yeliz KARAKÜTÜK
Ömer KARA

KONUK YAZAR
Elif ARISOY CİNCİOĞLU

GRAFİK TASARIM
Metin Murat GİRAY

YÖNETİM YERİ
TRT GENEL SEKRETERLİK
TRT SİTESİ B BLOK KAT: 11
ORAN/ANKARA
06550
Tel : (312) 463 23 00
Faks:(312) 463 23 07

ISSN 1308-7495
YAYIN TÜRÜ
Yaygın/Süreli

BASIM TARİHİ
25 Mayıs 2026

SAYI
439

BASILDIĞI YER
İhlas Gazetecilik A.Ş. Saracalar Mah. 57. Cad.
No: 21/A Akyurt/ Ankara
Tel: 0212 454 30 00
www.ihlasgazetecilik.com.tr

www.trt.net.tr/vizyondergisi
facebook.com/TRTVizyonDergisi
instagram.com/trtvizyon
trtvizyon@trt.net.tr

- 1 Başyazı
- 10 TRT, 62 yaşında!
Türkiye'nin dünyaya açılan yüzü
- 14 Geçmişten geleceğe
Türkiye'de radyo yayıncılığının 99. yılı özel bir konserle kutladı
- 18 TRT'nin en genç kanalında "Birlikteyiz"
Genç nesil Türk Silahlı Kuvvetleri'yle buluşuyor
- 24 Gençlerin perspektifinden küresel meseleler
NEXT TRT, daha sürdürülebilir bir gelecek için İstanbul'daydı
- 30 "Kayıp Otobüs" faciasının 62. yıl dönümü
"Kıbrıs Mücahitleri: Yarın İçin Dünü Unutma"
- 34 Duruşu ve fikirleriyle bir neslin rol modeli
Şule Yüksel Şenler'in hayatı 'tabii'de
- 40 Cannes Film Festivali'nde TRT damgası
Ortak yapımlar ödülleri kucakladı
- 44 Bir başyapıttan ilhamla
Osman Hamdi Bey tablosunun gizemi "P.A.Y." dizisinde
- 48 Adalet ve vicdan arasında "Kara Kış"
Büyük acılardan tarihi dayanışmaya
- 52 Kelimeler anlatmaya yetmedi
Anne Müzesi'nde keyifli ve hüzünlü bir gezinti
- 62 8. Etnospor Kültür Festivali gerçekleşti
Buluşma, "Dünya Burada" mottosuyla İstanbul'daydı
- 66 Çatışmaların merkezi Hürmüz Boğazı
Yaşananlar hayatımızı nasıl etkiliyor?
- 70 "Günlük Hayat Bilimi" TRT Belgesel'de
Üzerine hiç düşünmediğimiz gerçekler

Bir kıvılcımdan sonsuzluğa
107 yıl önce, Mustafa Kemal Atatürk ve silah arkadaşları, Bandırma Vapuru ile sadece azgın dalgalara karşı değil, bir milletin makûs talihine karşı da zorlu bir yolculuğa çıktılar ve bir kıvılcım başlattılar.

O mütevazı kıvılcım; zamanı, mekânı ve imkânsızlıkları aşarak tüm yurdu saran muazzam bir bağımsızlık ateşine dönüştü. Ne mutlu ki, tam 107 yıldır bu topraklarda nefes alan, bu havayı soluyan her bir ferdin kalbinde o ateş hiç sönmeden, ilk günkü harıyla yanmaya devam ediyor. Her 19 Mayıs'ta daha da gürleşen bu mukaddes ateş, gücünü Ata'mızın gençliğe olan sarsılmaz güveninden alıyor.

Bugün yüzümüzü her zamankinden daha büyük bir minnetle Atatürk'e dönüyoruz. Onu anmak; sadece geçmişe bir sayfa açmak değil, imkânsız denilen her anın arkasındaki o çelikten iradeyi, vizyonu ve hiçbir zincire sığmayan özgürlük tutkusunu rehber edinmektir. Onun yaktığı meşale, yolumuzu aydınlatan en güçlü fenerdir.

Ata'mızın açtığı çağdaşlık yolunda, fikri hür, vicdanı hür Türk gençliği dimdik yürüdükçe bu vatan ilelebet payidar kalacaktır.

Bu derin minnet duygusu ve gençliğimize olan sarsılmaz inancımızla, 19 Mayıs Atatürk'ü Anma, Gençlik ve Spor Bayramımızı ve Ata'mızın doğum gününü kutluyoruz.

Fotoğraf: AA

Kurban Bayramımız kutlu olsun

İslam dünyasının kalbi sayılan mukaddes şehir Mekke, 2026 yılı Hac dönemi yaklaşırken dünyanın dört bir yanından gelen milyonlarca mümini kucaklamaya başladı. Hac ibadetlerinin başlamasından hemen önce, 24 Mayıs 2026 Pazar günü şafak sökerken kutsal topraklara ayak basan binlerce hacı adayı, Mescid-i Haram'da kıldıkları ilk sabah namazıyla derin bir manevi huzura erişti. Renkleri, dilleri ve coğrafyaları farklı olsa da kalpleri aynı ritimle atan Müslümanlar, ihramlara bürünerek Kâbe'yi tavaf etmeye ve dualar etmeye başladı. Mekke'deki bu muazzam heyecan, İslam âleminin en anlamlı zamanlarından biri olan Kurban Bayramı'nın da habercisi niteliğinde. Bu ayın son haftasına denk gelen bu mübarek günlerde, kutsal topraklarda edilen dualar, memleketteki kurban ibadetleriyle ve asırlık geleneklerimizle birleşerek bütünleşiyor. Bu ay bize çifte bayram yaşıyor. Bizim kültürümüzde Kurban Bayramı, sadece dinî bir vecibe olmanın çok ötesinde; nesilleri birbirine bağlayan, küslükleri bitiren ve paylaşmayı en üst seviyeye çıkaran muazzam bir köprüdür. Kutsal topraklardaki hacılarımızın dualarının memleketimizdeki bayram neşesiyle buluştuğu, sofralarımızın bereketle, kalplerimizin sevgiyle doluğu huzur dolu bir bayram diliyoruz.

Fotoğraf: Dephotos

Klimt mi, kilim mi?

Bu ayın son fotoğrafını bir Gustav Klimt tablosunu çağrıştıran bu kareye ayırdık. Antalya'nın Döşemealtı ilçesinde, ilkbahar hasadının ardından boşalan tarım arazileri büyüleyici bir görsel şölene sahne oluyor. Türkiye'nin ve dünyanın dört bir yanından getirilen binlerce el dokuması otantik halı ve kilimi tarlalara seren yöre kadınları, bu zorlu sürecin neredeyse tüm yükünü üstleniyor. Kadınların kavurucu yaz sıcağındaki bu yoğun mesaisi, geleneksel bir zanaatı devasa bir açık hava tablosuna dönüştürüyor. Halıların haftalarca güneş altında bekletilmesi, estetik ve hijyenik açıdan büyük önem taşıyor. Antalya'nın dik gelen güneş ışınları, kök boyaların canlı ve çığ renklerini doğal yollarla soldurarak halılara talep gören pastel ve antik tonlar kazandırıyor. Aynı zamanda 50 dereceyi aşan toprak sıcaklığı ve yoğun ultraviyole ışınları, ilmeklerin arasındaki güve larvalarını, bakteri ve mikropları kimyasal kullanmadan tamamen temizliyor.

Bu özel eskitme ve dezenfeksiyon işlemi, yüksek sıcaklık ve kuru hava gerektirdiği için dünyada çok az bölgede yapılıyor. Türkiye'de Manisa, Kayseri ve Niğde gibi şehirlerde de benzer yöntemler kullanılsa da geniş arazileri ve benzersiz iklimi sayesinde Döşemealtı bu işin küresel merkezi kabul ediliyor. Kadınların sabrı ve doğanın gücüyle şekillenen bu süreç, el emeği halıları temizleyerek onlara yepyeni bir estetik değer katıyor.

Fotoğraf: AA

Fotografilar: Kaan Kutlu

TRT, 62 yaşında

Kaliteli ve insan merkezli içerikleriyle dünyaya açılırken dijital çağa en hızlı uyum sağlayan konumuyla TRT, 62. yaşını kutluyor. Doğru bilginin savunuculuğunu üstlenen Kurum, kamu yayıncılığındaki titizliğiyle Türkiye'nin "Hem belleği hem de geleceği".

Dünya bir zamanlar sadece yakındaki seslerin duyulduğu, yalnızca gözün gördüğü kadarının hatırlandığı bir yerdi. Sonra bazı icatlar bu durumu sonsuza dek değiştirdi ve artık hiçbir şey eskisi gibi olmadı. Gutenberg'in metal harflerinden fotoğrafın ışığına, radyonun görünmez dalgalarından televizyonun sihirli camına uzanan bu yolculuk; aslında insanın "orada olma" ve dünyayı anlama arzusunun birer dışavurumuydu. Bu icatlar; düşünceyi, anı ve sesi kopyalayıp çoğaltarak insanlığı birbirine

yakınlaştırdı ve genel kabul gören ifadeyle dünya "küçüldü". Daha da önemlisi artık yaşananlar, kitaplarda, gazetelerde, radyo ve televizyon yayınlarında, fotoğraflarda saklanıp, geleceğe ışık tutan belgeler hâline dönüştü. Türkiye de bu büyük zihinsel devrimleri yaşayan ülkeler arasında yer aldı ve işin radyo ve televizyon yayıncılığı tarafındaki sorumluluğu TRT üstlendi.

Anadolu'nun sesi, dünyanın yankısı

Görüntünün ve sesin coğrafi sınırları aştığı bu yeni dünya düzeninde,

Anadolu'nun sesini dünyaya, dünyanın yankısını ise evlerimize taşıyan TRT; sadece bir yayın kuruluşu değil, toplumsal hafızamızın başrolü hâline geldi. Bu yıl, 1 Mayıs tarihinde, matbaa ile başlayan o uzun yürüyüşün Türkiye duraklarındaki en güçlü temsilcisi olan TRT'nin 62. yılını kutluyoruz. Şimdi derseniz 62 yıl öncesine uzanalım ve bir ferdi olmaktan gurur duyduğumuz Kurumumuzun kuruluşunu birlikte bir kez daha anımsayalım: Türkiye Radyo Televizyon Kurumu (TRT), devlet adına radyo ve televizyon yayınlarını gerçekleştirmek amacıyla,

TRT Genel Müdürü Prof. Dr. Mehmet Zahid Sobacı ve TRT yöneticileri Anıtkabir'i ziyaret etti

Türkiye'nin kamu yayıncısı olarak; küresel yayıncılık alanında insanı merkeze alan, toplumsal faydayı gözeten, millî ve manevî değerlere odaklanan, kültürel çeşitliliğe ve zenginliğe vurgu yapan içerikleriyle yol alan TRT bugün 62 yaşında.

1 Mayıs 1964'te, özel yasayla özerk tüzel bir kişiliğe sahip olarak kuruldu. TRT kurulduğunda ülkemiz "televizyon" kavramına henüz yabancıydı. 6 Mayıs 1927'ye tarihlenen radyo yayıncılığı ise dönemin koşullarında hemen hemen her evden dünyaya açılan bir kapıydı.

sonra hep bu ülkü için kendini yeniledi. Kuruluşunun üzerinden çok geçmeden zamanın koşulları ve teknik yetersizliklere rağmen devrim sayılabilecek bir büyük adımla televizyon yayıncılığını başlattı.

Çağdaş yayıncılık

Bugün geleneksel yayıncılık kanalları ve günümüzün değişen yayıncılık mecralarında söz sahibi olan TRT, kurulduğu tarihte olduğu gibi sonrasında

Adım adım yenilikler

Çağın gerektirdiği tüm mecralarda yayın yapma ve sektörün öncü kuruluşu olma sorumluluğunu üzerinde taşıyan, onlarca televizyon ve radyo kanalı, basılı yayınları, teletext yayını ve dijital mecralardaki varlığıyla TRT, dünyanın pek çok köşesine ulaşıyor. Yayıncılık dünyasına dönük büyük organizasyonlar, yarışmalar ve festivallerle sektörün nabzını tutuyor ve adından söz ettiriyor. Elbette tüm bunlar birdenbire olmadı. TRT kurulduğunda, bugün bir asra yaklaşan radyoculuk geleneğinden de beslenerek yayıncılık dünyasına adım adım yenilikler getirdi. Çağın gerisinde kalmamaya yemin etmiş bir ülkenin, yayıncılık dünyasındaki gelişmeleri yakından takip ettiğinin bir göstergesi olarak kurulan Türkiye Radyo ve Televizyon Kurumu, o tarihten

TRT Genel Müdürü Prof. Dr. Mehmet Zahid Sobacı Anıtkabir Özel Defteri'ni imzaladı

“1 Mayıs 1964’te kurulan TRT, geçen 62 yıl boyunca kamu yayıncılığı görevini büyük bir ciddiyet ve sorumlulukla yerine getirmiştir bugün kurumumuz; yayınlarını yedi kıtaya ulaştıran Türkiye’yi uluslararası medya alanında hakıyla temsil eden ve insanlığın ortak vicdanına seslenen saygın bir kamu yayıncısı hâline gelmiştir.”

Prof. Dr. Mehmet Zahid Sobacı
TRT Genel Müdürü

sadece bir kurumun yaşını değil; bir ülkenin sesle, görüntüyle ve bilgiyle kurduğu o sarsılmaz bağın serüvenini de selamlıyoruz.

Anıtkabir ziyaret edildi

62’inci kuruluş yıl dönümü kapsamında TRT Genel Müdürü Prof. Dr. Mehmet Zahid Sobacı başkanlığında TRT yönetimi Anıtkabir’i ziyaret etti. Heyet Aslanlı Yol’dan yürüyerek Mozole’ye

da güncel gelişmeleri yakından takip ederek, izleyici ve dinleyicisine çağın gerektirdiği biçimde hizmet götürmeye devam etti. Atatürk’ün sık sık vurguladığı “Çağdaş uygarlık seviyesi”ne giden yolda önemli

bir mihenk taşı olan TRT, 62 yıldır olduğu gibi bundan sonra da unutulmaz yayınlara ve organizasyonlara imza atmaya, sınırları aşan, tüm dünyayı kavrayan yayınlarıyla benzersiz olmaya devam edecek. Bizler bugün aslında

geçti Ata’nın huzurunda saygı duruşunda bulundu. TRT Genel Müdürü Sobacı mozoleye çelenk bıraktı ve ardından heyet Misak-ı Millî Kulesi’ne geçti. Misak-ı Millî Kulesi’nde Anıtkabir Özel Defteri’ni imzalayan TRT Genel Müdürü Mehmet Zahid Sobacı, deftere yazdıklarını yüksek sesle okudu. Sobacı, deftere şu ifadeleri yazdı: “Türkiye Radyo Televizyon Kurumu’nun 62. kuruluş yıl dönümünü idrak ediyoruz. 1 Mayıs 1964’te kurulan TRT, geçen 62 yıl boyunca kamu yayıncılığı görevini büyük bir ciddiyet ve sorumlulukla yerine getirmiştir bugün kurumumuz; yayınlarını yedi kıtaya ulaştıran Türkiye’yi uluslararası medya alanında hakıyla temsil eden ve insanlığın ortak vicdanına seslenen saygın bir kamu yayıncısı hâline gelmiştir. Bu başarı küresel ölçekte rekabetin teknolojik dönüşümün ve çok boyutlu krizlerin iç içe geçtiği çağımızda insanı merkez alan, vicdani mesuliyeti önceleyen ve ahlaki bakış açısını esas alan yayıncılık anlayışımızla yürüttüğümüz çalışmaların bir neticesidir. TRT ailesi olarak, ulaştığımız bu seviye ile yetinmiyor belleğimizden aldığımız güç ve Türkiye Yüzyılı vizyonunun çizdiği istikamette yayıncılığın geleceğine yön vermeyi bir vazife ve emanet şuuru olarak telakki ediyoruz.

Bu şuurla ülkemizin adalet merkezli söylemini ve insani anlatısını küresel ölçekte görünür kılmaya ve medya alanında hakkaniyeti önceleyen bir perspektifin güçlenmesine katkı sunmaya devam edeceğiz.”

Meşhur anons

1923 yılında Birleşik Krallık’ta bir kasabada icat edilen televizyon, 1926 yılında ilk yayını gerçekleştirmişti. Ancak televizyonun kitlelere yayılması 1960’lı yıllara rastlıyordu. Ülkemiz çağa damgasını vuran buluşlardan olan radyonun yanı sıra televizyon yayıncılığını başlatmak zorundaydı. Bu zorunluluk TRT’nin kuruluşunu hayata geçirmiş, üzerinden çok geçmeden Nuran Devres’in o meşhur anonsuyla ülkemiz televizyon yayıncılığıyla da tanışmıştı; Türkiye Radyo Televizyon Kurumu adının hakkını vererek kuruluşundan 4 yıl sonra 31 Ocak 1968 tarihinde ilk televizyon yayını gerçekleştirmişti. Neredeyse dünyayla eş zamanlı ama kısıtlı olanaklarla başlanan televizyon deneme yayınları, haftanın üç günü üçer saatlik yayınlarla devam etmiş ve TRT 2 yayın hayatına başlayana dek Türkiye tek kanaldan dünyada olup biteni izlemişti.

Unutulmaz anlar

1969’da astronotların Ay’a ayak basmaları ve Zeki Müren’in Ankara’da verdiği konser televizyonun ilk yıllarının unutulmazları arasındaydı. 1973’te ise, Türkiye Cumhuriyeti’nin 2’inci Cumhurbaşkanı İsmet İnönü’nün cenaze töreni naklen yayınlandı. 20 Temmuz 1974’te başlayan Kıbrıs Barış Harekâtı’ndan tüm Türkiye ve Avrupa, TRT yayınlarıyla haberdar oldu. Eurovision Şarkı ve Beste Yarışması’na Türkiye, ilk kez 1975’te TRT’nin organizasyonu ile girdi. 1978’de ilk kez su altı kameraları kullanılarak “Derinlerdeki Geçmiş” adlı belgesel renkli film olarak çekildi. 1979 yılında, 5 ülkeden 133 çocuk, 31 liderin katıldığı ilk 23 Nisan Çocuk Şenliği düzenlendi. 1974 yılında televizyon yayınları haftanın her günü gerçekleştirilirken, yayınlar ülke nüfusunun yüzde 55’i tarafından izlenilir oldu. Televizyonun Türkiye’ye gelişinin 10. yılında televizyon alıcı sayısı 2 milyon 250 bine ulaştı. Radyo alanında da birbirinden özel yayınlar gerçekleştirildi ve yepyeni radyo kanalları açıldı.

Sözün gücü, sesin büyüğü 99 yaşında!

Türkiye’de radyo yayıncılığının bir asra yaklaşan güçlü mirasının en önemli bayrak taşıyıcısı olan TRT Radyoları, 6 Mayıs’ta radyonun 99’uncu yaşını özel bir konser ile Ankara’da kutladı. TRT Genel Müdürü Prof. Dr. Mehmet Zahid Sobacı’nın ev sahipliğinde gerçekleşen konsere, radyoya emek veren pek çok sanatçı ve özel davetliler katıldı.

Radyo için ses ve söz ile kurulan en sıcak ve en büyüğü bağ demek yanlış olmaz... Kimi için haberin en doğru kaynağı, kimi için bir yol arkadaşı, kimi için varlığıyla evini ısıtan tanıdık bir ses... Kimi içinse ruhunun müziğe doyuşu, aile sıcaklığı, dost samimiyeti... Radyo aynı zamanda bir Türkiye panoraması...

Yakın tarihimizi anlatan hiçbir öykü, hiçbir roman, hiçbir film yoktur ki radyo başrolde olmasın... İlk haber yayınları, ilk müzik yayınları, televizyon hayatımıza girene kadar sadece sesi ile buluşarak hayranı olduğumuz sanatçılar, radyo tiyatroları, arkası yarınlar, masal saatleri... Pek çoğumuz yaşı sadece radyolu günlerin olduğu bir döneme denk gelen büyüklerinden o günlere dair anılarını

dinlemiş, ajans saatlerinde bir radyonun başında tüm ailenin toplandığı o samimi tabloları hayal etmiştir. Günümüzde ise radyo, artan yayınlar ve değişen dinleme alışkanlıkları ile her an, her yerde hayatımızın bir parçası olarak bize eşlik etmeye devam ediyor. Dijitalleşen dünyalarımız ile radyonun devrinin biteceği ve onlarca platform ile yarışamayacağı düşünülürken, radyo; yıllar içerisinde her

Gecede sık sık radyonun nostaljik dünyasına da gönderme yapıldı. “Radyoda duydum...” cümlesiyle hafızalara kazınan şarkılar, 99. yıl konserinde yeniden hayat buldu. Gecede sık sık radyonun nostaljik dünyasına da gönderme yapıldı.

dönemin içinden geçip her yeniliğe uyum sağlayarak varlığını korudu.

99 yıla özel konser

Türkiye’nin ses belleğinin en kıymetli taşıyıcısı olan TRT, radyo yayıncılığının 99. yılını özel bir konser ve davetlilerle Ankara Arı Stüdyosu’nda kutladı. TRT Genel Müdürü Prof. Dr. Mehmet Zahid Sobacı’nın ev sahibi olduğu TRT Radyoları 99. Yıl Özel Konseri’ne, TRT üst yönetimi, çalışanları ve radyoya emek veren pek çok isim katıldı.

6 Mayıs Çarşamba günü gerçekleştirilen özel gecede, TRT’nin saz ve ses sanatçılarından oluşan 99 kişilik dev kadro sahne aldı. Şef Elnara Kerimova ve Şef Mustafa Acar yönetimindeki konser; Türk Halk Müziği’nden Türk Sanat Müziği’ne, Ankara Radyosu Çok Sesli Korosu eserlerinden konuk sanatçılara kadar zengin bir repertuvarla davetlilere unutulmaz bir gece yaşattı.

“TRT Radyoları 99. Yıl Özel Konseri”, TRT Müzik ekranından, TRT Türkü ve TRT Nağme radyoları ile TRT’nin dijital platformlarından da canlı olarak yayımlandı.

Gecenin sunuculuğunu TRT radyolarının sevilen spikerlerinden Ayfer Durak ve Hakan Urgancı üstlendi. İkili, açılıştta yaptıkları anonsla konukları TRT radyolarının 99 yıllık yolculuğunda kısa

ama anlamlı bir gezintiye çıkardı. “Evvvel zaman bir ses düştü bu topraklara... Bir nefes gibi, bir dua gibi yayıldı. Duyan kulaklarda iz, gönüllerde yurt oldu...” sözleriyle başlayan açılış anonsunda, radyonun Türkiye’nin ortak hafızasındaki yerine vurgu yapıldı. Henüz televizyonun ve internetin olmadığı yıllarda radyonun dağları aşan, şehirleri ve gönülleri birbirine bağlayan bir ses olduğu ifade edilirken; 1927 yılında Sirkeci’de mütevacı bir

postane odasında başlayan yayıncılık serüveninin bugün milyonlara ulaşan büyük bir kültür mirasına dönüştüğü hatırlatıldı.

Ses hafızamızda bir zaman yolculuğu

Sunumun ardından, TRT radyolarında yetişmiş 99 saz ve söz sanatçısı aynı sahnede bulundu. Konser için hazırlanan repertuvar yalnızca özel bir dinleti

Türk Halk Müziği’nin sevilen ismi İsmail Altunşarar, konuk sanatçı olarak sahne aldı

Şef Elnara Kerimova ve Şef Mustafa Acar yönetimindeki konser; Türk Halk Müziği'nden Türk Sanat Müziği'ne, Ankara Radyosu Çok Sesli Korosu eserlerinden konuk sanatçılara kadar zengin bir repertuvarla davetlilere unutulmaz bir gece yaşattı.

sunmakla kalmadı; aynı zamanda Türkiye'nin asırlık ses hafızasına tanıklık eden bir zaman yolculuğuna dönüştü. Türk Halk Müziği ve Türk Sanat Müziği sanatçıların yanı sıra TRT Ankara Radyosu Çok Sesli Korosu da gecede sahne aldı. Şef Elnara Kerimova yönetimindeki koro, Mozart'ın "Bir Küçük Gece Müziği" eserinden Şemsettin Ziya Bey'in klasikleşmiş eserlerine uzanan seçkisiyle dinleyicilerden büyük beğeni topladı. Gecede ayrıca radyo tarihini anlatan özel bir tanıtım filmi de yayımlandı. Filmde; 6 Mayıs 1927'de başlayan yayın serüveninin telsiz telefonlardan dijital yayıncılığa uzanan dönüşümü ele alındı. Büyük radyo alıcılarından cep telefonlarına taşınan yayıncılık anlayışının anlatıldığı filmde,

Konser, Şef Elnara Kerimova ve Şef Mustafa Acar yönetiminde gerçekleşti

radyonun değişen teknolojiye rağmen insanın kalbine ulaşan en hızlı ses olmayı sürdürdüğü vurgulandı. TRT'nin zengin arşiv görüntüleriyle hazırlanan filmde, radyonun savaşta, barışta, sevinçte ve hüznünde toplumun yanında oluşuna dikkat çekildi. Kore Savaşı'ndan Kıbrıs Barış Harekâtı'na kadar birçok kritik dönemde radyonun en güvenilir haber kaynağı olarak üstlendiği rol hatırlatılırken; saatlerin radyo sinyalleriyle ayarlandığı dönemlerden, radyonun dünyanın en büyük konser salonuna dönüşen büyümlü atmosferine kadar uzanan yolculuğuna yer verildi. TRT Radyolarının yalnızca geçmişin tanığı değil, geleceğin de güçlü bir taşıyıcısı olduğunun altı çizildi.

"Radyoda duydum..."

Gecede sık sık radyonun nostaljik dünyasına da gönderme yapıldı. "Radyoda duydum..." cümlesiyle hafızalara kazınan şarkılar, 99. yıl konserinde yeniden hayat buldu. Şef Mustafa Acar yönetimindeki TRT Ankara, İstanbul ve İzmir radyolarının Türk Halk Müziği ve Türk Sanat Müziği koroları sahne alırken, sanatçı İsmail Altunsoy da geceye performansı ile eşlik etti. Geçmişten bugüne taşınan eserler, dinleyicilere hem nostalji hem de güçlü bir kültürel mirasın izlerini aynı anda yaşattı. Konserin ardından TRT Genel Müdürü Prof. Dr. Mehmet Zahid Sobacı, konserde emeği geçenlere çiçek takdim etti ve sanatçılarla hatıra fotoğrafı çekildi.

Konserin sunuculuğunu deneyimli TRT spikerleri Ayfer Durak ve Hakan Urgancı üstlendi

Türkiye'de radyonun serüveni

Türkiye 100 yıla yakın radyo geçmişi ve yayın yapan yaklaşık 1000 radyosuyla Avrupa'nın en geniş radyo ağına sahip ülkelerden biri olarak öne çıkıyor

"Alo alo, muhterem samiin, burası İstanbul Telsiz Telefon!"

Eşref Şefik'in unutulmaz sesinden duyulan bu ilk anons; akşam neşriyatı ile başlamış ama uzun sürecek bir yolculuğun ilk sesi, ilk adımı olmuştur... 6 Mayıs 1927'de İstanbul Sirkeci'deki Büyük Postane binasının bodrum katında başlayan ilk yayınlar, o zamanlar İstanbul Telsiz Telefon sonradan ise İstanbul Radyosu olarak anılmış onun ardından ise 1927'nin Kasım ayında Ankara'da ilk stüdyo ve verici istasyonu kurularak yayın hayatı genişletilmişti. O yıllarda halkın henüz radyo alıcısı olmadığı için anons ve yayınlar, postane kapısına yerleştirilen dev bir hoparlörle vatandaşlara ulaştırılıyordu.

Radyo deyince; TRT

Türkiye'de radyo yayıncılığı deyince ilk akla gelen TRT, 6 Mayıs 1927'de Telsiz Telefon'un ilk yayınından bugüne radyoculuğu geliştiren yegâne kurum olmuştur. TRT bugün 17 radyosu, TRT Dinle platformu ve uzakları yakın eden güçlü yayın ağıyla Türkiye'deki 99 yıllık radyo geleneğinin en önemli temsilcisidir. Türkiye'nin en çok dinlenen radyo kanalları olan TRT FM, Radyo 1, Radyo 3, TRT Nağme, TRT Türkü, TRT Radyo Haber, bölge radyoları, Türkiye'nin Sesi Radyosu, Memleketim FM gibi pek çok kanalıyla; bilim ve sanattan edebiyat ve tiyatroya, spor ve çevreden ekonomi ve magazine kadar hayata dair her şeyi dinleyicilerine aktarıyor. Doğru, tarafsız ve hızlı habercilik, TRT radyolarının en kadim ve sevilen drama programları, futbol maçlarının naklen yayınları... Türkiye'nin her yerinde; uydudan, TRT Dinle mobil uygulamasından ve internet üzerinden bütün dünyada ulaşan bir ağ ile çağın dinamiklerine uyum sağlayan TRT Radyoları aynı zamanda Türkiye'nin de en çok dinlenen program içeriklerini de üretiyor. Türkiye'nin sesi, soluğu ve güçlü bir temsilcisi olan TRT radyoları, deneyimli yayın kadrosu, usta ses ve saz sanatçıları, orkestra ve koroları ile de müzik yayıncılığında da dinletinin ötesine geçerek üretimin ta kendisi oluyor. 99. yıl dönümünde, 17 radyo kanalı ile coğrafi ve kültürel sınırları aşan TRT, uzakları yakın ederken okul olma kimliğiyle önemli isimler ve sanatçılar da yetiştirmeye devam ediyor. TRT yıllardır mikrofonun ardındaki samimiyeti, memleketin dört bir yanına ulaştırmayı başaran çizgisinden taviz vermeden en sevilen içerikleri, en sevilen seslerle aynı mikrofonda buluşturup nesilleri birbirine bağlıyor. Zaman değişse de radyonun insan ruhuna ve kalbine dokunma yeteneği gücünden hiçbir şey kaybetmiyor. Belki de radyonun sırrı tam burada saklı...

Ordu-Millet “Birlikteyiz”

Millî Savunma Bakanlığı ortaklığıyla hayata geçirilen ve çekiminden montajına kadar bütünüyle TRT'nin kendi mutfağında hazırlanan “Birlikteyiz” programının ön gösterimine konuk olduk. Bu özel yapım, TRT'nin en “genç” kanalı TRT Genç ekranında izleyiciyle buluşuyor.

Zaman değişiyor, çağlar değişiyor, çağlar da nesilleri ve kuşakları oluşturuyor. Kayıp Kuşak, Muhteşem Kuşak, Sessiz Kuşak, “Boomer” kuşağı, X, Y, Z kuşakları... Her gün yeni bir kuşak tanımlanıyor. Milletimizin var olduğu ilk günden bu yana varlığını sürdüren Türk Ordusu da tarihle birlikte her yeni kuşakta kendini yeniledi, çağa ve zamana uyum göstermeyi başardı. TSK ile Türk milleti arasındaki zaten var olan bağı güçlendirmek, pekiştirmek; bunu yaparken de o yeni nesil tabiri “cool” olabilmek çok önemli. Çünkü

günümüzde TSK gibi tüm dünyada aktif şekilde görev yapan gelişmiş ordular, faaliyetlerini vatandaşlara doğru şekilde anlatmayı ve onlarla paylaşmayı ve ulaşmayı da “güvenlik” stratejilerinin bir parçası şeklinde kabul ediyor. Türkiye Radyo Televizyon Kurumu da elbette ki kamu yayıncılığı sorumluluğu gereğince kurulduğu günden bugüne kadar TSK'nın yapısını ve Mehmetçiğin özellikle insani tarafını anlatan programlara imza attı. TRT ekranlarındaki “TSK Saati”nde kışla hayatının “disiplinli ama şefkatli” rutinleri anlatılırdı. Sabah içtması, jilet gibi düzeltilmiş battaniyeler, mıntika temizliği ve eğitim sahaları ekrana

taşınırdı. En çok işlenen temalardan biri “Ali Mektebi” denilen okuma - yazma kurslarıydı. Asker ocağının sadece bir savunma kurumu değil, aynı zamanda kırsaldan gelen gençler için bir eğitim ve meslek edindirme merkezi olduğu vurgulanırdı. Mehmetçiği anlatan programlarda şuna benzer diyaloglar hafızalarımızda hâlâ tazedir: “Buradan anama, babama, nişanlıma ve beni tanıyan herkese selam söylüyorum.” Nesiller değişince dünyadaki orduların, ülkelerinin vatandaşlarıyla kurduğu ilişkilerin yapısı da değişti. Dijital dünyanın hızlı ve tempolu tarzı, popüler kültürün de tam merkezine yerleşti.

Millî Savunma Bakanı Yaşar Güler, “Birlikteyiz”in TSK'nın “arka plandaki” hikâyelerini anlatacağını ifade etti

Artık ordular sadece “güçlüyüz” demiyor; “Bizimle birlikte havalısın, bir topluluğa aitsin ve kendi potansiyelini keşfedebilirsin.” mesajını veriyorlar. Gençlere hitap ederken kullanılan anlatım dilinde kişisel gelişim, özellikle teknolojiye merak ve macera arayışı artık ön planda. TRT'nin “en genç” kanalı TRT Genç'te de çekiminden montajına kadar TRT'nin mutfağından çıkan ve Millî Savunma Bakanlığı ortaklığıyla hayata geçirilen “Birlikteyiz” programı; hızlı temposu, farklı tarzı, içindeki küçük hikâyeleri ve özel konuklarıyla havadan karaya, denizin üstünden denizin altına kadar Türk Silahlı Kuvvetlerimizin, kahraman ordumuzun faaliyetlerine “konuk” oluyor. Siz bu satırları okuduğunuzda ilk bölümü TRT Genç kanalında 19 Mayıs saat 19.19'da yayınlanacak “Birlikteyiz” programının ön gösterimi Millî Savunma

Bakanı Yaşar Güler, Genelkurmay Başkanı Orgeneral Selçuk Bayraktaroglu, Kuvvet Komutanları, Bakan Yardımcıları, TRT Genel Müdürü Prof. Dr. Mehmet Zahid Sobacı, TRT yönetimi ve davetlilerin katılımıyla Millî Savunma Bakanlığı Atatürk Kültür Sitesi'nde gerçekleşti.

“Güvenlik, güçlü iletişimdir”
“Birlikteyiz”in ön gösteriminde bir konuşma gerçekleştiren Millî Savunma Bakanı Yaşar Güler, böyle ortak bir projeyi hayata geçiren TRT yönetimine teşekkür ederek sözlerine başlarken, özellikle hedef kitesinin değerine atfen bu projenin TRT Genç kanalında yer almasından duyduğu memnuniyeti dile getirdi. Günümüzün modern dünyasında güvenliğin sadece “cephede” verilen mücadeleden ibaret olmadığını, doğru anlatım ve güçlü iletişimin üzerinden

“Birlikteyiz programımız aynı zamanda genç nesillerimizin de Türk Silahlı Kuvvetlerimizi daha yakından tanıyarak bu kutsal göreve olan ilgisinin artmasına ve millî bilinçlerinin güçlenmesine önemli katkılar sağlayacaktır.”

Yaşar Güler
Türkiye Cumhuriyeti
Millî Savunma Bakanı

şekillendiğini söyleyen Bakan Güler, özgün yayıncılık projelerinin millet ile ordu arasındaki güçlü bağı pekiştiren stratejik bir adım olduğunu belirterek sözlerine devam etti: “Şanlı ordumuzun yürüttüğü faaliyetlerin milletimizle doğru ve şeffaf bir şekilde buluşturulmasını sağlayacak olan ‘Birlikteyiz’ programı da bu kapsamda son derece kıymetli bir çalışmadır. Bu program aracılığıyla kahraman personelimizin zorlu eğitim süreçleri, yüksek disiplin anlayışı ve görevlerine olan sarsılmaz bağlılıkları kamuoyuna doğrudan yansıtılabilecektir. Böylece büyük bir özveriyle görev yapan Mehmetçiğimizin görünmeyen emeği, fedakârlığı ve azmi, asil milletimiz tarafından da yakından anlaşılma imkânı bulacaktır. Bu program, aynı zamanda genç nesillerimizin de Türk Silahlı Kuvvetlerimizi daha yakından tanıyarak bu kutsal göreve olan ilgisinin artmasına ve millî bilinçlerinin güçlenmesine önemli katkılar sağlayacaktır.”

“Birlikteyiz”in ön gösterimine gelen davetlileri tam teçhizat giyinmiş özel kuvvetler askerleri karşıladı

Genç nesil TSK ile buluşuyor

Yazımızın başında da belirttiğimiz gibi üzerine ciddi projeler oluşturulan ve büyük bir ciddiyetle değerlendirilen bir alan olan modern ordular için kamuoyuyla iletişim çok önemli. Dünyanın en büyük orduları arasında yer alan Türk Silahlı Kuvvetleri için de bu durum böyle. Millî Savunma Bakanı Yaşar Güler, “Birlikteyiz”in aynı zamanda genç nesillerin Türk Silahlı Kuvvetleri'ni daha yakından tanıyarak ilgilerinin artmasına ve millî bilinçlerinin güçlenmesine önemli katkılar sağlayacağını söylerken ordumuzun yapı taşı “Mehmetçik”in fedakârlıklarının anlatılmasının kıymetine vurgu yaptı: “Türk Silahlı Kuvvetleri asil milletimizin

TRT Genel Müdürü Prof. Dr. Mehmet Zahid Sobacı, TSK ortaklığıyla yapılan "Siyah Bere", "Hür" ve "Birlikteyiz" gibi projelerin devam edeceğini söyledi

odaklı bir anlatıyla gerçekleştireceğiz. Böylece gençlerimiz, şanlı ordumuzun askerî kapasitesini ve mücadele ruhunu yakından görme imkânı bulacak."

"Hava Kuvvetlerimizin cesur pilotlarının göklerde yazdığı destanı anlatan 'Hür' ve Türk tankçısının kahramanlığını konu alan 'Siyah Bere' dizilerimizi uluslararası dijital platformumuz 'tabii'de milletimizle buluşturmuştuk. Mavi Vatan'dan Afrika'ya uzanan güçlü bir kahramanlık hikâyesini ekranlara taşıyacak 'Operasyon Alesta' dizimizi de inşallah çok yakında 'tabii' izleyicilerinin beğenisine sunacağız."

Prof. Dr. Mehmet Zahid Sobacı
TRT Genel Müdürü

Teknolojik kuşağı yakalamak
Dünyada güvenlik anlayışının yeniden şekillendiği bir dönemden geçildiğini söyleyen TRT Genel Müdürü Sobacı, "Böylesi bir çağda güçlü bir orduya sahip olmak, bir tercihten öte zorunluluktur" cümlelerini kurarken ülkemizin son yıllardaki savunma sanayii atılımına vurgu

güvenliğinin, huzurunun ve geleceğinin de teminatıdır. Bu gücün arkasında ise gece gündüz demeden görev yapan, zorlu şartlar altında büyük bir sorumluluk bilinciyle hareket eden fedakâr personelimiz bulunmaktadır. Mehmetçiğimizin cesaretini, yüksek özverisini, zorlu şartlar altındaki kararlılığını ve insani yönünü yansıtan bu programın çok geniş kitlelere ulaşarak önemli bir farkındalık oluşturacağına ve kalıcı bir etki bırakacağına yürekten inanıyorum. Ülkemizin güzide ve seçkin kurumu TRT, daha önce yaptığı çalışmalarla ve şimdi de 'Birlikteyiz' adlı programla bu sorumluluğu layıkıyla yerine getirmektedir."

Klasik bir program değil

TRT Genç ekranında yayın hayatına başlayan "Birlikteyiz" programı, adındaki küçük espriden (birlik-teyiz)

de anlaşılabilirliği gibi ordu ile millet arasındaki beraberliği ön plana alıyor. Dizinin gösteriminde söz alan TRT Genel Müdürü Prof. Dr. Mehmet Zahid Sobacı da "Birlikteyiz" programını hayata geçirmenin verdiği memnuniyeti ifade ederek programın Türk ordusu ile gençler arasındaki bağı güçlendireceğini vurguladı. Programda TSK'nın görev yaptığı tüm alanların ekrana taşındığını ifade eden TRT Genel Müdürü, "Birlikteyiz'e dair detaylar verdi: "Biz bu programda; Türk Silahlı Kuvvetlerimizin seçkin birliklerinde verilen zorlu eğitim süreçlerini, yüksek disiplinle yürütülen görevleri; Kara, Deniz ve Hava Kuvvetlerimizin sahip olduğu imkân ve kabiliyetleri ekranlara taşıyacağız. Bunu klasik bir stüdyo programı ya da bir belgesel olarak değil, gerçek eğitim süreçlerine eşlik eden ve deneyim

Gösterimden sonra sahnede program ekibiyle beraber özel bir aile fotoğrafı çekildi

yaptı: "Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan'ın liderliğinde Türkiye, bu gerçeğin farkındalığıyla son yıllarda savunma sanayii alanında tarihî bir atılım gerçekleştirdi. Kendi mühendislerimizin imzasını taşıyan millî sistemlerimiz, sahada oyun değiştirici etkiler ortaya koyarak milletimizin özgüvenini tahkim ediyor. Tüm bu kazanımlar, Türkiye'nin caydırıcı bir ülke ve istikrarlaştırmacı bir güç olarak öne çıkmasını sağlıyor. Şüphesiz bu başarıları anlamlı kılan, bu gelişmelerin arkasındaki siyasi kararlılık ve toplumsal sahiplenmedir." TRT Genç'teki "Birlikteyiz" programının da bu sahiplenme duygusunu teşvik edeceğine inandığını ifade eden Genel Müdür Sobacı, bu projeye teknoloji kuşağına sesleneceklerini söyledi: "TRT olarak biz, bu projeye TEKNOFEST Kuşağı'nın zihnindeki sorulara kapı aralamayı, Türk Silahlı Kuvvetlerimizin imkân ve kabiliyetlerini tanıtmayı ve askerlik mesleğini hedefleyen gençlerimize sahici bir perspektif sunmayı amaçlıyoruz."

Çanakkale'ye selam!

Siz bu satırları okurken özel bölümü 19 Mayıs günü saat tam 19.19'da yayınlanmış olacak olan "Birlikteyiz" in gösterimi ise son derece samimi ve duygusal bir ortamda geçti. Programın sunucusu olan Bartu Zeytinci, yanında TRT'den mesai arkadaşımız olan -askerliğe aşına okuyucularımızın iyi bildiği ifadeyle- "badi"si Doğukan Kahveci ile her bölümde TSK'nın başka bir birliğini ziyaret ediyor. Hep beraber izlenen özel bölümde ise Bartu ve Doğukan Gölcük Ana Deniz Üssündeki Denizaltı Filosu Komutanlığını ziyaret ettiler. Burada "stajyer" olarak üç gün boyunca "TCG Çanakkale" denizaltısına misafir oldular. Tamamen gerçek bir savaş simülasyonunun içinde, manevra da olmak üzere bir denizaltında yaşanabilecek senaryoların içinde yer aldılar. Bu bölümde onlara özel bir isim de eşlik etti: Tiyatro sanatçısı, oyuncu ve seslendirmen Ece Dizdar. Ece Dizdar aslında bu üsse yabancı bir isim değil, son derece dokunaklı bir hikâyesi var. Babası Şehit Deniz Kurmay Kıdemli Albay Hüsnü Dizdar ve eşi, 17 Ağustos 1999 depreminde Gölcük Donanması'nda hayatlarını kaybetmişlerdi. Nitekim bu bölüm de şehit komutanımıza ithaf edildi. Bölüme dair çok ayrıntı vererek heyecanınızı kaçırmak istemiyoruz. Şunu ifade edebiliriz: Bölümde hem gelecek hem de hüznüleneceksiniz.

"Birlikteyiz" programı Türk Silahlı Kuvvetler personeli tarafından da dikkatlice takip edildi

Millî Savunma Bakanlığı Atatürk Kültür Sitesi'nde "Birlikteyiz" in ön gösteriminden önce davetliler bir araya geldi

Tiyatro sanatçısı ve oyuncu Ece Dizdar da "Birlikteyiz" programında yer aldı

“Milleti olan ordu”

Millî Savunma Bakanlığı Atatürk Kültür Sitesinde gerçekleşen “Birlikteyiz”in özel gösterimine programın sunucusu Bartu Zeytinci, ekip arkadaşı Doğukan Kahveci ve programa “badi” olarak konuk olan isimler de katılım gösterdi. Biz de bu isimlerin görüşlerini aldık.

Bartu Zeytinci: “Programımız Türk Silahlı Kuvvetlerinin aklınıza gelebilecek her biriminde; Hava, Deniz ve Kara Kuvvetlerinde çekiliyor. Bugüne kadar çektiğimiz bölümlerde pilotaj eğitimi aldık, dağ komando eğitimine katıldık, düşen hava aracından kurtulma tatbikatları yaptık. Bir askerî personelin bile meslek hayatı boyunca tamamını alamayacağı eğitimleri deneyimleyerek bunları şeffaflıkla aktarmaya çalışıyoruz. En büyük etkiyi bırakan bölümümüz ise Isparta Dađ Komando ve Eskişehir Pilotaj eğitimleri oldu. Kişinin biyolojik sınırlarının ve irade limitlerinin nasıl aşıldığını, bir askerimizin kendini bu anlamda nasıl eğittiğini bire bir görmek ve deneyimlemek bende ciddi bir etki yarattı. Doğukan dışında, bölümün konseptine göre değişen konuklarımız var. Askerlikte hiçbir şey tek başına yapılmaz, her faaliyet en az iki kişiliktir. Konuklarımız da bize ‘badi’ (silah arkadaşı) statüsünde eşlik ediyor ve tüm bu süreci benimle birlikte deneyimliyorlar. Öncelikle Türk Silahlı Kuvvetlerine, Millî Savunma Bakanlığına ve TRT’ye teşekkür etmek isterim. Vermek istediğim mesaj ise şu: Biz ordusu olan bir millet değil, milleti olan bir orduyuz. Bu nedenle iki bin yıllık askerî geleneğimizi daha iyi anlamak ve anlatmak için de bu programların içinde yer almaktan mutluluk duyuyoruz.”

Ece Dizdar: “Bu programın, gençlerimizi profesyonel askerliğe yönlendirmesi bakımından çok önemli bir rol oynayacağını düşünüyorum. Askerî teçhizatlar olağanüstü yetenek, derin bir bilgi ve görgü gerektiren donanımlardır. Bunları kullanabilmek ve hakkını verebilmek için çok nitelikli gençlerimizin yetişmesi gerekiyor. İçinde olduğum bölüm benim için son derece duygusal ve bir o kadar da özel bir deneyimdi. Hem babamın hatırasını yaşatmak hem de kendi çocukluğuma yeniden gidip gelmek bakımından, hayatım boyunca bir daha tekrarlanamayacak kadar güzel bir anı oldu. Sadece Gölçük değil; Aksaz, Narlıdere, Foça... Aslında hemen hemen bütün denizaltı üslerimizde bulundum. Amasra’dan Karadeniz Ereğli’ye kadar tüm bu askerî üslerde yaşama ve o kültürü soluma fırsatım oldu. Askerlik, hak edilmiş bir onurdur ve bütünüyle onurlu bir yaşam biçimidir. Bu meslek sıradan bir iş değil; çok özel yetenekler, derin bir aidiyet ve tam bir adanmışlık gerektiren görevlerden oluşur. Bu onurlu yolu seçmeyi düşünen tüm gençlerimizde bu mesleği tüm kalbimle tavsiye ederim.”

Burcu Binici: “‘Birlikteyiz’ programının yapılıyor olması muhteşem bir şey. Çünkü yeni nesillere örnek teşkil edebilecek, onların meslek seçimlerine ilham verecek ve bu mesleğe dair yollarını bulmalarını sağlayacak bir vizyon sunuyor. Bu durumu televizyon ekranlarına böylesine güçlü bir şekilde aktarmak gerçekten muazzam bir adım. Ben de böylesine anlamlı bir projenin parçası olduğum için büyük bir gurur duyuyorum. Çekimlerimizde pilotlarımızın eğitim süreçlerini takip ettik. Pilotluk mesleğini seçmek isteyen genç biri için belki zorlayıcı değildir ama kırk yaşında böylesine yoğun ve hızlandırılmış üç günlük bir eğitime girmek oldukça zorlayıcıydı. Buna rağmen bu eşsiz deneyimi yaşamak ve bu tecrübeye sahip olmak benim için son derece keyifliydi. Tabii ki sıkıntı yaşadığım anlar oldu; çünkü üç gün gibi kısa bir sürede anlatılanları hızlandırılmış bir şekilde kavramaya çalışıyorsunuz. İçinde yer aldığım bölümde simülasyon eğitimlerine katıldım. Pilot olabilmemiz için öncelikle bazı sağlık kontrollerinden ve ardından simülasyon testlerinden geçiyorsunuz. Biyolojik, fizyolojik ve psikolojik aşamalardan oluşan çok ciddi testler bunlar. İzleyicilerimiz programda Türk Silahlı Kuvvetlerimizin eğitimlerinin ve bu mesleğin gerçeklerini görecekler. Bizler toprağımızın, vatanımızın ve askerlerimizin öğretilerinin gerçeğine tanıklık ettik, izleyici de bu gerçeği yakından görecek. Eğer gençler bu programı örnek alıp meslek olarak bu yolu seçerlerse, okullarını tamamlayıp değerli komutanlarımızla beraber şanlı üniformalarını gururla taşıyacakları bir geleceğe adım atacaktırlar.”

Doğukan Kahveci: “Birlikteyiz”, Türk Silahlı Kuvvetlerimizi tanıtan bir program. Televizyonlarda daha önce de Silahlı Kuvvetlerimizi tanıtan pek çok yapım gördük ve genellikle askerlerimizin çok iyi eğitimler aldığını izledik. Ancak biz bu programda; ben, Bartu ve konuklarımızla beraber bu eğitimleri bizzat deniyoruz. Programın en önemli yanı da bu; sadece göstermek yerine, o süreçleri yaşamayı tercih ediyoruz. Kendim de asker bir aileden geliyorum; babam ve abim de Silahlı Kuvvetlerde görev yapıyor. Bu yüzden onların tecrübelerini tekrar yaşamak ve askerlerimizle tanışmak benim için çok kıymetli. Kar ile mücadele, denizaltı eğitimi, komando eğitimi ve son olarak Eskişehir’de jet pilotlarının yer eğitimlerini çektik. Bu şekilde, seçkin askerlerimizin yaşadıklarını en doğal hâliyle ekrana yansıtmaya çalışıyoruz. Birliklere gittiğimizde normalde Bartu’nun da benim de hiçbir eğitimden haberimiz olmuyor. Yalnızca nerede ve ne yapacağımızı ana hatlarıyla biliyoruz. Bize önceden bir şey göstermiyorlar; oraya gittiğimizde o birliğe yeni katılmış bir asker gibi sıfırdan eğitime başlıyoruz. Komutanlarımız

kendi alanlarında son derece tecrübeli ve ehil kişiler. Bize gerekli güvenlik eğitimlerini verip işin nasıl yapılacağını anlattıktan sonra hemen uygulamaya geçiyoruz. Tam bir ekip ruhuyla ve ‘birlikteyiz’ kelimesinin tam anlamını yaşayarak bu eğitimleri başarmaya çalışıyoruz. Henüz yayınlanmadı ama beni en çok zorlayan, komando eğitimindeki yetmiş altı metrelik bir kuleye çıkma göreviydi. Kuleye tırmanırken ne yazık ki vazgeçmek zorunda kaldım. Yükseklik korkumun o kadar da iyi olmadığını o an kulede kaldığımda fark ettim. Arkadaşlarım görevi başarıyla tamamladılar ama ben o komando eğitiminde sadece o kuleye çıkamadım. Silahlı Kuvvetler personelimiz de tıpkı bizim gibi bu ülkenin evlatlarıdır. Yıllarca askerlerimiz genellikle sert veya sadece ‘somurtkan’ figürler olarak yansıtıldı. Ancak biz oraya gittiğimizde askerlerimizin aslında ne kadar güler yüzlü, eğlenceli ve bizden biri olduklarını daha iyi gördük. Umarım bu sıcaklık ve samimiyet ekranlara da yansıtılacak.”

Harun Köybaşı: “TRT Genç, gençlerin dilinden anlayan ve onlara hitap eden yapımlar üretme konusunda gerçekten başarılı bir çizgide ilerliyor. Ben TRT Genç’te dünyanın farklı coğrafyalarında yırtıcı hayvanları kendi doğalarında gözlemlediğimiz, gençlere ekosistemle ve hayvanlarla iletişimle ilgili bilgiler aktardığımız ‘Yırtıcının İzinde’ adlı bir program yapıyorum. ‘Birlikteyiz’ programı da içerdiği aksiyon boyutuyla benim için harika bir tamamlayıcı oldu. Türkiye’nin en seçkin birliklerini ziyaret edip oradaki askerlerimizle bu macerayı yaşamak, o zorlukları bire bir tecrübe etmek ve askerliğin en ince detaylarını gençlere aktarmak benim adıma çok kıymetli bir hedefti. Ben, Eğirdir Dađ Komando Okulunda eğitim aldım; hayatımda ilk kez bir savaş helikopterine bindim; yerli ve millî üretimimiz olan silahlarımızı, savunma sanayimize ait unsurları yakından inceleme fırsatı buldum. Tüm bunları gençlerimize aktarmak ve ne kadar güçlü bir yapıya sahip olduğumuzu ifade etmek benim için unutulmaz ve keyifli bir tecrübeydi. Türk askerinin ve Türk polisinin, dünyadaki diğer silahlı güçlere ve kolluk kuvvetlerine nazaran çok belirgin bir farkı var: Vicdan ve merhamet. Ancak biz sahadayken, askerlerimizin aslında ne kadar merhametli ve ne kadar bizden biri olduklarını göstermeye çalıştık. Hepsi vicdanıyla, merhametiyle ve asil ruhuyla öne çıkıyor. Birlikte yaklaşık bir haftaya yakın bir süre kaldık. Eğitim süreci elbette zorlayıcıydı ama bir o kadar da keyifliydi. Tabii biz işin sadece keyifli yanını, heyecan verici kısımlarını deneyimledik; bizim şahit olduğumuzdan çok daha ağır ve meşakkatli eğitim prosedürleri var. Yetmiş altı metrelik bir kuleden iniş gerçekleştirdik, Sikorsky helikopterinden halatla indik. Yerli ve millî piyade tüfeğimizle atışlar yaptık ve tüm o donanımı yakından inceledik. Benim açımdan gerçekten muazzam bir süreçti.”

TRT RUSÇA

yaşında

 [instagram.com/trtrussian](https://www.instagram.com/trtrussian)

 [tiktok.com/@trtrussian](https://www.tiktok.com/@trtrussian)

 [x.com/TRTRussian](https://www.x.com/TRTRussian)

 [facebook.com/trtrussian](https://www.facebook.com/trtrussian)

 [nsosyal.com/trtrussian](https://www.nsosyal.com/trtrussian)

 [youtube.com/trtrussian](https://www.youtube.com/trtrussian)

Gelecek Sensin, Peki Sırada Ne Var?

TRT'nin uluslararası vizyonuna katkı sağlayan önemli etkinliklerden biri olan NEXT TRT, daha sürdürülebilir bir gelecek oluşturmak için bu yıl yeniden düzenlendi. Günümüzün önemli meselelerini dile getirmek ve paylaşmak isteyen gazeteciler, akademisyenler, aktivistler, sivil toplum kuruluşu temsilcileri ve girişimciler 9 Mayıs 2026 tarihinde Zorlu Performans Sanatları Merkezi'nde düzenlenen bir günlük etkinlikte buluştu.

Sanattan medyaya, bilişimden sosyal sorumluluğa, alanında uzman genç isimler bir araya geldi. Türkiye Cumhuriyeti Cumhurbaşkanlığı İletişim Başkanı Prof. Dr. Burhanettin Duran ve TRT Genel Müdürü Prof. Dr. Mehmet Zahid Sobacı'nın açılış konuşmalarıyla

başlayan programda, belirlenen temalar panellerde kapsamlı şekilde ele alındı. Konuşmacılar arasında sosyal medyada yayınladığı videolarla tanınan ünlü çellist Jodok Cello (Jodok Vuille), mimarlıkta yapay zekâyı kullanma konusunda öncü bir isim olan Tim Fu, Cezayirli yönetmen Khoubab Kouas, Microsoft'un soykırım ve Apartheid'a güç sağlayan rolünü protesto

eden eski Microsoft çalışanı İbtihal Aboussad, olimpiyat madalyası sahibi Rıza Kayaalp, gazeteci ve insan hakları savunucusu olan Yara Eid gibi uluslararası alanda tanınmış isimler yer aldı. Ana sahnede gerçekleşen panellerin yanı sıra, fuaye alanında "Gençlik İçerik Geliştirme Merkezi", "Finansal Okuryazar Nesil", "Kelimelerden Koda: Yapay Zekâ ile Kod

Yazmada Ustalaşma" ve "Arama Motoru Optimizasyonu" atölyeleri düzenlendi. Katılımın bu yıl da yoğun olduğu etkinlikte gençler hem alanın profesyonelleriyle hem de ulusal ve uluslararası kurumların temsilcileriyle bir araya gelme fırsatı buldu.

Bu yıl beşincisi düzenlenen NEXT TRT'de, "Gelecek Sensin, Peki Sırada Ne Var?" sloganıyla dünyanın dört bir yanından gelen gençlerle teknolojiye spora, sağlıktan kültür-sanata, bilimden medyanın dönüşümüne kadar pek çok konu masaya yatırıldı.

İletişim Başkanı Duran: "Türkiye'nin dünyanın geleceğine dair sadece söz söylemesi değil, bir şeyler yapması gerekiyor"
Dünyanın dört bir yanından gelen gençleri diyalog içerisinde tutmaya, geleceği şekillendirme konusunda düşünmeye ve tartışmaya yönlendiren bu etkinliği düzenlediği için TRT'ye teşekkür ederek sözlerine başlayan İletişim Başkanı Prof. Dr. Burhanettin Duran, Türkiye gibi orta büyüklükte görünen ama dünyaya verecek mesajı olan ülkelerin teknolojik üstünlük konusunda öne çıkarak dünyanın geleceğine dair söz söylemesi gerektiğini

T.C. Cumhurbaşkanlığı İletişim Başkanı Prof. Dr. Burhanettin Duran açılışta konuşma yaptı

belirterek "Sadece söz söylemek değil, bir şeyler yapmak gerekiyor." yorumunda bulundu. Yeni dünyanın herkese bir miktar endişe verdiğini ve bu endişenin yersiz olmadığını dile getiren Duran, gençlere seslenerek, "Şunu biliyorum, bu dünya sizin dünyanız olacak." dedi. Konuşmasının devamında Palantir adlı ABD merkezli bir teknoloji şirketinin 22 maddelik bir manifesto yayımladığını aktararak, maddelerin bazılarını okudu. Bu manifestoda teknolojinin nereye gittiği, teknoloji şirketlerinin toplumu şekillendirmede, dünyaya bakışta nerede olduğu veya olacağını anlatan ifadelerin kullanıldığını belirten Duran, "Bu 22 madde içerisinde Amerika'nın yeniden nasıl konumlanacağı, teknoloji şirketleriyle devletin nasıl iç içe geçeceği ve teknoloji şirketlerinin

imkânlarının nasıl askerî ve jeopolitik üstünlük için seferber edeceğini anlatan ifadeler var. Elbette bu yeni bir şey değil. Biz şunu biliyoruz. Teknoloji dediğimiz şey çoğu zaman savaşlarla gelişmiş fakat şimdi savaşlar teknolojiyi geliştirirken teknoloji tekrar savaşları güçlendiriyor. Bunun gerçekten hızlı bir sarmala döndüğü dünyanın içerisindeyiz." ifadelerini kullandı.

"İnsan olmanın yerine geçecek kararları da ChatGPT'ye mi alacağız?"

Son dönemde insanların yapay zekâyâ belli bilgileri verip "Nasıl karar almalıyım?" diye sorduğundan bahseden İletişim Başkanı, "Bu teknolojileri kullanarak çok daha iyi doktorluk yapabilirsiniz, çok daha iyi ürün üretebilirsiniz. Fakat insan olmanın yerine geçecek kararları da ChatGPT'ye mi alacağız? Bu, çok önemli bir sorun." diyerek konuşmasını sürdürdü: "Bir çip takarak, onlarca dili rahatlıkla öğrenebiliriz. Buna doğru gidiyoruz ama o çiplerin takıldığı zihin, artık bizim mi olacak? Bilincimiz, hatta biraz daha öteye gidelim, vicdanımız nerede olacak? Şimdi bu büyük soruları soracağımız bir dünyaya gidiyoruz. Bu yönüyle baktığımızda elbette biraz endişe olması lazım ama endişeyle umudun aynı anda olduğu yerde üretkenlik olur. Daha iyi şeylerin olacağını, insanların sağlıklarının ve imkânlarının arttığı bir dönemde olacağımızı düşünüyoruz, bu umut verici yanı." dedi. Bu noktadan hareketle insanların zihninde dolaşan kavramlar ve söylemleri, eskiden şairler, vaizler, rahipler, ideologlar, akademisyenler ve aydınların belirlediğini ifade eden Duran, "Peki bugünün dünyasında söylemleri kimler belirleyecek? Teknoloji şirketleri

NEXT TRT 2026 etkinliği, İstanbul'da yoğun bir katılımı gerçekleştirildi

mi?" diyerek gelecekte ortaya çıkacak olası sorunlara dikkat çekti. ABD'nin teknoloji alanında üstünlüğü bırakmak istemediğini, Çin'in ise bu üstünlüğü ele geçirmek için rekabet hâlinde olduğundan bahseden Duran, "Türkiye gibi orta büyüklükte görünen ama dünyaya verecek mesajı olan ülkelerin burada öne çıkarak dünyanın geleceğine dair söz söylemesi gerekiyor. Hatta sadece söz söylemek yetmez bir şeyler yapmak gerekiyor. Bu çerçevede Cumhurbaşkanımızın 'Dünya beşten büyüktür.' diye başlattığı ve sonra 'Daha adil bir dünya mümkündür.' dediği konu sadece bir söylem değil, bu bizim müdahil olduğumuz birçok krizde katkı verdiğimiz ve geleceğin şekillenmesine etki ettiğimiz bir alandır." değerlendirmelerinde bulundu.

TRT Genel Müdürü Prof. Dr. Mehmet Zahid Sobacı, sosyal medya döneminde ciddi bir kutuplaşma içerisinde olduğumuzu, bunun fikri ve ideolojik temelli toplumsal düzeyde yaşanan bir kutuplaşmadan ziyade hayatın mikro alanlarında, mikro ölçeklerde olduğunu belirtti.

"Krizler çağında insan kalma meselesine dikkat çekmek gerek"

TRT Genel Müdürü Prof. Dr. Mehmet Zahid Sobacı ise krizler çağına dikkat edilmesi gerektiğini belirterek, bu çağın insan üzerindeki etkisini, bu etkilerin ise doğasını, ruhunu, dinamiklerini anlamının önemini altını çizdi. İçinde bulunduğumuz dönemin, çoklu krizler çağının insanın üzerine etkisine değinerek, "Gündelik yaşamımız sosyal medya akışları, mesaj grupları bildirimler, video platformları arasında akıp gidiyor. Ve biz sabahtan akşama kadar aslında ciddi bir dikkat mücadelesi veriyoruz. Çünkü algoritmalar neyi, ne kadar göreceğimize, bu dönemde kimi takip edeceğimize, neye güleceğimize, neye kızacağımıza, neye ne şekilde tepki vereceğimize müdahil oluyor, bizi yönlendirmeye çalışıyor. Bu anlamda aslında dikkatimizin bir maddi değere

TRT Genel Müdürü Prof. Dr. Mehmet Zahid Sobacı, ev sahibi olarak bir açılış konuşması gerçekleştirdi

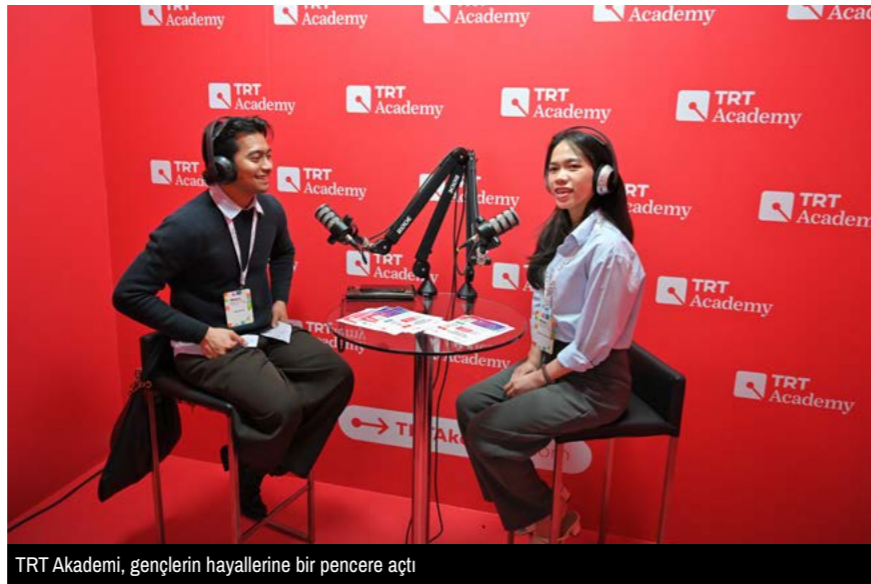
dönüştüğü, metalaştığı bir ekonominin ve verinin asıl sermaye olarak görüldüğü bir platform zemini içinde yaşıyoruz. Literatür aslında kısaca buna dikkat ekonomi ve platform kapitalizmi diyor." ifadelerini kullandı.

Dijital cemaatler içerisinde yaşadığımızı belirten Sobacı, "Bu dijital cemaatler hep birbirine benzer. Bizim gibi olan insanlarla toplaşıyor, buluşuyor, benzer fikirlerle etkileşime geçiyoruz. Özellikle filtre balonları bağlamında aynı içerikleri tüketiyoruz. Bunun kaçınılmaz olarak yarattığı sonuç, yankı odaları. Biz dijital cemaatler içerisinde bir takım yankı odaları üretiyoruz. Bu yankı odalarının içerisinde aslında gerçekle yalan arasındaki sınır da büyük ölçüde muğlaklaşıyor. Bu sosyal medya döneminde yalanın, yalan haberin yayılma ve dolaşım hızını da dikkate aldığımızda hakikatin bir duygunun,

öfkenin veya aidiyet hissini gölgesinde kaldığı bir yaşamı tecrübe ediyoruz. Tabiri caizse kendimizi hangi mahalleye ait hissediyorsak o mahallenin perspektifinden meseleyi analiz ediyor, sorunları ele alıyor ve tepki veriyoruz. Dolayısıyla yankı odaları aslında beraberinde kutuplaşmayı getiriyor." dedi. Sosyal medya döneminde ciddi bir kutuplaşma içerisinde olduğumuzu, bunun fikri ve ideolojik temelli toplumsal düzeyde yaşanan bir kutuplaşmadan ziyade hayatın mikro alanlarında, mikro ölçeklerde de olduğunu belirtti.

"Toplumda birçok kişi 'Instagramlanabilir' hayatlar yaşıyor"

Sosyal medya etkisi ile "anında haz beklentisi" içine girildiğine dikkat çeken Sobacı, "Bir video sizi sosyal medyada 3-5

TRT Akademi, gençlerin hayallerine bir pencere açtı

Paneller interaktif bir şekilde gerçekleştirildi

saniye içerisinde yakalayamazsa sıkıcı bir video olarak nitelendiriliyor. Bir fikri bir cümleyle ifade edemiyorsanız uzun olarak değerlendiriyorsunuz. Bir şeyi tükettikten hemen sonra arkasından yeni bir şeyi bekliyorsunuz. Ama insana dair derinlikli sorular bağlamında, bu sorulara veya sorunlara bu kadar kısa sürede, saniyeler içerisinde cevap verebilmek mümkün değil. Ben kimim? Nereye aitim? Niye yaşıyorum? Kime hizmet ediyorum? Neye hizmet ediyorum? Bu sorulara iki üç saniye içerisinde cevap verebilmek mümkün değil. Sonsuz kaydırma döngüsü içerisinde yeniden ekranı kaydırduğunuzda bu soruya cevap veremiyorsunuz. Toplumda birçok kişi 'Instagramlanabilir' hayatlar yaşıyor," ifadelerini kullandı.

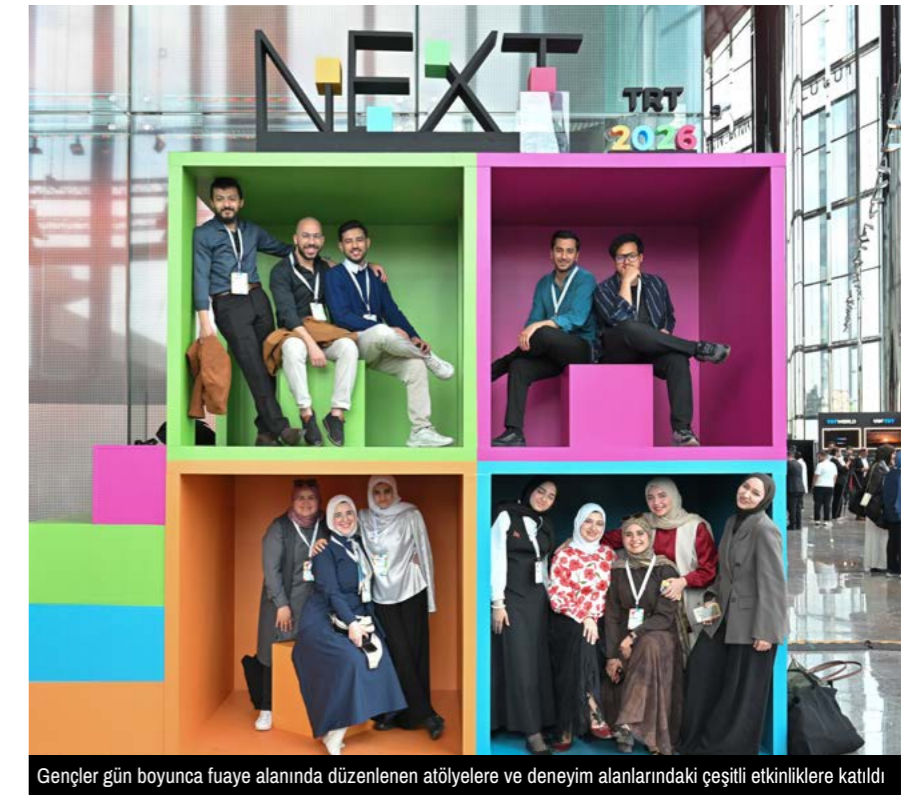
Bu çağda insan kalma meselesinin önemine tekrar dikkat çeken Sobacı, bunun yönetiminin insani değerlere sarılmakla ve adil olmakla alakalı olduğunu belirterek, adalet derken mahkeme salonlarında yargı mercileri tarafından dağıtılan bir olgudan ziyade, adaleti kendi yaşamımıza aktarmayı, içselleştirmeyi, kendi hayatımızın, ilişkilerimizin hakkaniyetle yürütülmesi gerektiğini belirtti. İnsanlığın ortak geleceğine dair ümitsizliğe kapılmamak gerektiğini ifade eden TRT Genel Müdürü konuşmasını; "Hâlâ dünyanın farklı yerlerinde Gazze'de İsrail'in gerçekleştirdiği soykırıma karşı sokağa düşen bir toplumsal kesim var. Savaşlar bitsin isteyen bir kesim var, iklim değişikliği, yenilenebilir enerji, sıfır atık üzerine hassasiyetle yaklaşan bir kesim var. Ve farklı ülkelerdeki bu kesimlerin büyük bir çoğunluğu da gençler. Aslında o gençler adaleti savunan, merhameti

20 ülkeden alanında uzman 25 genç konuşmacının katılımıyla gerçekleşen etkinlikte; NEXT "Kültür ve Sanat", "İş", "Lider", "Sağlık", "Medya", "Gezegen", "Toplum", "Spor", "Teknoloji" gibi 9 farklı temada paneller düzenlendi.

farklı temada paneller gerçekleştirildi. Oturumlarda alanında uzman gençler, deneyimlerini ve kendi yolculuklarını paylaşarak katılımcılara ilham verdiler. Panellerde gençliğin karşı karşıya olduğu dijitalleşme, yapay zekâ, iklim krizi, toplumsal baskılar ve psikolojik dayanıklılık gibi küresel meseleler ele alınırken, gençlerin yalnızca bu dönüşümlerin "etkilenen tarafı" değil, aynı zamanda değişimi yöneten aktörler olduğu vurgulandı. Medya ve toplum panellerinde algoritmaların gençlerin dikkatini, kimlik algısını ve kamusal görünürliğini nasıl şekillendirdiği; iptal kültürü, dijital baskı ve çevrim içi linç ortamında ifade özgürlüğünü korumanın yolları değerlendirildi. Bu bağlamda bilinçli dijital katılım,

9 panel, 4 atölye, 25 konuşmacı, sayısız farklı hikâye

Açılış konuşmalarının ardından programda NEXT "Kültür ve Sanat", "İş", "Lider", "Sağlık", "Medya", "Gezegen", "Toplum", "Spor" ve "Teknoloji" olmak üzere 9

Gençler gün boyunca fuaye alanında düzenlenen atölyelere ve deneyim alanlarındaki çeşitli etkinliklere katıldı

dayanışma ağları kurma ve kendi anlatılarını sahiplenebilme becerileri öne çıkan meseleler oldu. İş, teknoloji ve liderlik oturumları yapay zekânın insanın yerini alan bir tehdit olmadığı, insan yeteneklerini tamamlayan bir ortak olduğunun altı çizildi. Özellikle “ajan yapay zekâ” dönemine geçişle birlikte, geleceğin rekabet avantajının yalnızca teknik bilgi değil, etik muhakeme, empati, bağlamsal düşünme ve sistem kurabilme kapasitesi olacağı vurgulandı. Genç liderlik panelinde ise değişimin büyük kurumlardan ziyade yerel inisiyatiflerden, topluluk dayanışmalarından ve sahada sorumluluk alan bireylerden başladığı anlatıldı. Liderlik, ünvan ya da görünürlükten çok güven inşa etmek, sürdürülebilir etki yaratmak ve kriz anlarında toplulukları bir arada tutabilmek üzerinden tanımlandı.

Sağlık, spor ve gezegen temaları altında ise bireysel iyi olma hâli ile toplumsal dayanıklılık arasındaki bağ ön plana çıktı. Dijital dünyanın sürekli uyarım yaratan yapısının ruh sağlığı, dikkat ve aidiyet hissi üzerindeki etkileri değerlendirilirken, “dijital detoks” yerine uzun vadeli dijital dayanıklılık kültürünün geliştirilmesi gerektiği savunuldu. Sporun ise gençleri bağımlılık, ekran aşırılığı ve zararlı alışkanlıklardan koruyan bir denge alanı sunduğu, gezegen panelinde ise küresel zirvelerde verilen sözlerle sahadaki gerçekler arasındaki kopukluğun genç kuşaklarda güvensizlik yarattığı ifade edildi. Buna karşılık yerel çözümler, topluluk temelli girişimler ve gençlik öncülüğündeki kolektif hareketlerin daha adil, sürdürülebilir ve dirençli bir gelecek için kritik olduğu sonucuna varıldı.

Estetikten direnişe uzanan tanıklık

Kültür-sanat oturumunda ise sanatın yalnızca bireysel bir ifade biçimi değil, toplumsal hafızayı koruyan, görünmeyeni görünür kılan ve kolektif deneyimleri kayıt altına alan güçlü bir “tanıklık pratiği” olduğu vurgulandı. Dünyaca ünlü İsviçreli çellist Judok Cello (Jodok Vuille), Cezayirli yönetmen ve küresel hikâye anlatıcısı Khoubaib Kouas ile Lübnanlı illüstratör ve sanatçı Nourie Flayhan, sanatın savaşlar, göç, kimlik, aidiyet ve toplumsal travmalar karşısında alternatif bir hafıza alanı oluşturduğunu ifade etti. Konuşmacılar, müzikten görsel sanata, dijital hikâye anlatıcılığından kamusal üretimlere

Gençler panellere katılmanın yanı sıra sosyal etkileşim imkânı buldu

Fuaye alanında gerçekleşen atölyeler yoğun ilgi gördü

kadar farklı disiplinlerin, resmî kayıt mekanizmalarının yetersiz kaldığı anlarda insanların yaşamışlıklarını koruma gücüne sahip olduğunu belirtti. Panelde ayrıca dijital araçların ve kültürel arşivlerin kolektif belleğin oluşumundaki rolü, sanat üretiminin etik sorumlulukları ve gençlerin eleştirel düşünme süreçlerindeki etkisi tartışıldı. Nourie Flayhan, özellikle sanatın sınırları aşarak empati kurma kapasitesine dikkat çekerken Khoubaib Kouas, hikâye anlatıcılığının kültürler arasında bağ kuran evrensel bir dil olduğunu vurguladı. Judok Cello ise müziğin duygusal hafızayı canlı tutan en

güçlü araçlardan biri olduğunu ifade etti. Oturum boyunca sanatın yalnızca “güzel olanı” üretmekten ibaret olmadığı, aynı zamanda toplumsal farkındalık yaratan, sessiz bırakılan hikâyeleri görünür kılan ve genç kuşakları düşünmeye teşvik eden dönüştürücü bir güç olduğu mesajı öne çıktı. Ana sahnede paneller devam ederken eş zamanlı olarak fuaye alanında “Gençlik İçerik Geliştirme Merkezi”, “Finansal Okuryazar Nesil”, “Kelimelerden Koda: Yapay Zekâ ile Kod Yazmada Ustalaşma” ve “Arama Motoru Optimizasyonu” atölyeleri düzenlendi.

TRT, NEXT ile gençlere platform sunuyor ve uluslararası alanda önemli başarıları imza atıyor

NEXT TRT 2026, yapay zekâdan iklim krizine, dijital kültürden toplumsal dayanıklılığa uzanan küresel meseleleri gençlerin perspektifiyle yeniden düşünmeye davet etti. Gün boyu süren paneller, atölyeler ve etkileşim alanlarında dünyanın dört bir yanından konuşmacılarla bir araya gelen gençler, yalnızca geleceğin izleyicisi değil, şekillendiren aktörler olarak katılım sağladı.

Küresel buluşma noktası

TRT, NEXT 2026 ile gençlerin geleceği şekillendiren aktörler olduğuna dikkat çekti. Yapay zekâdan dijital kültüre, sağlıktan sanata uzanan temalarda düzenlenen paneller, atölyeler ve deneyim alanları ile gençler, fikirlerini paylaşma, tartışmalara yön verme ve farklı ülkelerden katılımcılarla ortak bir gelecek vizyonu kurma fırsatı buldu. TRT Genel Müdürü Prof. Dr. Mehmet Zahid Sobacı da etkinlik boyunca gençlerle bir araya gelerek TRT'nin gençlerin gelişimini destekleyen ve küresel meselelere duyarlı yeni nesillerin yetişmesine katkı sunan yayıncılık anlayışını vurguladı. Sobacı, gençlerin sesine alan açmanın geleceğe yapılan en önemli yatırımlardan biri olduğunu ifade etti. Fuaye alanında gerçekleştirilen atölyeler ve interaktif deneyim alanları da gün boyunca yoğun ilgi gördü. Bunlar, gençlere hem öğrenme hem de üretme imkânı sundu. Farklı coğrafyalardan gelen katılımcıların yoğun ilgisi, NEXT 2026'nın bir etkinlikten ziyade gençlerin birbirinden ilham aldığı küresel bir buluşma noktası hâline geldiğini gösterdi.

Hafızayı yeniden ayağa kaldırmak

Kıbrıs Türk halkının hafızasında derin izler bırakan bir facianın 62. yıl dönümüne özel olarak hazırlanan, "Kıbrıs Mücahitleri: Yarın İçin Dünü Unutma" belgeselinin "Kayıp Otobüs" bölümü TRT Avaz kanalında ekrana geldi. Şehitlerimize saygı ve minnetle...

Kıbrıs Türk halkının varoluş mücadelesini TRT Avaz ekranına taşıyan "Kıbrıs Mücahitleri: Yarın İçin Dünü Unutma" belgesel serisi, dikkat çekici bölümleriyle geçmişte yaşananlara ışık tutmaya devam ediyor. Belgesel, yalnızca tarih anlatan bir program değil; aynı zamanda unutulmuş acıları görünür kılmayı, toplumsal hafızayı diri tutmayı ve şehitlerin emaneti olan hikâyeleri gelecek nesillere ulaştırmayı hedefleyen, büyük bir hafıza çalışması niteliği taşıyan önemli bir yapım. Belgesel geçtiğimiz günlerde serinin en çarpıcı bölümlerinden biri olan "Kayıp Otobüs" ile Kıbrıs Türk tarihinin en acı hadiselerinden birini merkezine aldı. Kıbrıs Türk halkının hafızasında derin

izler bırakan "Kayıp Otobüs" faciasının 62. yıl dönümüne özel olarak hazırlanan yapım, TRT Avaz kanalında ekrana geldi. Rum saldırıları sırasında sivilleri taşıyan bir otobüsün durdurulması, içindeki insanların katledilmesi ve yıllarca süren kayıp hikâyesi; yalnızca siyasi ya da askerî bir olay değil, aynı zamanda yarım kalmış hayatların, susturulmuş ailelerin ve dinmeyen bir bekleyişin öyküsü. "Kıbrıs Mücahitleri - Kayıp Otobüs"te yalnızca tarihsel bilgiler aktarılmıyor. Olayın yaşayan tanıkları, şehit yakınları ve döneme birebir şahitlik eden isimlerle yapılan röportajlar sayesinde izleyici, tarihin soğuk satırlarından çıkarak doğrudan insan hikâyelerinin içine davet ediliyor. Kimi zaman bir annenin yıllarca süren bekleyişi, kimi zaman küçük

yaşlarda babasını kaybeden bir evladın zihninde kalan son görüntü, kimi zaman da bir kardeşin yıllar sonra hâlâ aynı acıyla konuşması; belgeselin en güçlü anlatı unsurlarından birine dönüşüyor.

Hakikati görünür kılmak

Belgeselin yapım ve yönetimini üstlenen Nuray Kayacan Sünbül, bölümün hazırlanma aşamalarını şu sözlerle anlatıyor: "Kayıp Otobüs hazırlanırken temel yaklaşımımız, acıyı sömürmeden hakikati görünür kılmak oldu. Olayları yalnızca kronolojik bir anlatımla aktarmak yerine; hissiyatı, sessizliği, bekleyişi ve kaybın insanlar üzerindeki uzun vadeli etkisini sinematografik bir dille ortaya koymaya çalıştık. Çünkü bu hikâye yalnızca geçmişe ait değil; hâlâ yaşayan

insanların kalbinde taşınan bir hafıza. Röportajlar sırasında zaman zaman son derece duygusal anlar yaşandı. Bazı aileler, yıllardır ilk kez bu kadar detaylı şekilde konuşabildiklerini ifade etti. Kimileri için bu anlatım bir hatırlama, kimileri için ise yıllardır içlerinde taşıdıkları yükü paylaşabilme fırsatıydı. Kamera kimi zaman sadece bir kayıt aracı değil, aynı zamanda sessizce dinleyen bir tanığa dönüştü."

Rum saldırıları sırasında sivilleri taşıyan bir otobüsün durdurulması, içindeki insanların katledilmesi ve yıllarca süren kayıp hikâyesi... Belgeseli izleyenler senelerdir taşınan bir özleme, yarım kalmış cümlelere, hiç dinmemiş bir hasrete ve hafızalarda canlılığını koruyan acılara şahitlik ediyor.

Acı ve özlem, güçlü bir doküman yelpazesıyla ekrana yansıyor
Belgeselin hazırlık sürecinin aylar süren kapsamlı bir araştırma ve arşiv çalışmasını da beraberinde getirdiğini belirten Sünbül, resmî arşivler, döneme ait fotoğraflar, gazete kupürleri ve tanık kayıtlarının titizlikle incelendiğini aktarıyor: "Özellikle daha önce gün yüzüne çıkmamış ya da sınırlı çevrelerce bilinen görüntülere ulaşmaya çalışılarak güçlü ve anlamlı bir görsel doküman oluşturuldu. Bu kapsamda yerli ve yabancı birçok farklı kaynaktan arşiv materyalleri temin edildi. Genelkurmay arşivlerinden uluslararası haber ajanslarına, İngiliz ve yabancı televizyon arşivlerinden çeşitli medya kuruluşlarının kayıtlarına kadar çok geniş bir görsel havuz tarandı. Bunun yanı sıra daha önce hazırlanan 'Kayıp Otobüs' belgeselinden ve orada yer alan önemli tanıklıklardan da istifade edilerek anlatım daha derinlikli ve çok katmanlı bir yapıya kavuşturuldu. Ancak projeyi asıl anlamlı kılan şey, olayın insan tarafına ulaşabilmektir. Bu nedenle şehit yakınlarıyla birebir görüşmeler gerçekleştirildi. Yapılan röportajlarda yalnızca tarihî bir olayın bilgisine değil; yıllardır taşınan bir özleme, yarım kalmış cümlelere, hiç dinmemiş bir

hasrete ve hafızalarda canlılığını koruyan acılara da şahitlik edildi." Yapım ekibi çekim sürecinde bazı şehit yakınlarının, canlandırılan görüntüler karşısında gözyaşlarını tutamadığı anlar yaşandığını paylaşıyor: "Uzun yıllardır yalnızca eski ve solgun fotoğraf karelerinde gördükleri yakınlarının gülümseyişini yeniden görmek, onlar için tarif edilmese güç bir duyguya dönüştü. Bu nedenle proje ekibi olarak, hazırlanan jeneriğin yalnızca estetik bir tercih değil; aynı zamanda manevi bir sorumluluk taşıdığına inanıyoruz."

"Mağusa Limanı"

Kıbrıs'ın hafızasında derin bir yeri bulunan "Mağusa Limanı" türküsünün projede yer alması ise belgeselin duygusal atmosferini daha da derinleştiriyor. "Mağusa Limanı" yalnızca bir türkü değil; Kıbrıs Türk halkının hafızasında yer etmiş ortak bir duygunun taşıyıcısı. Sessizlikler, tanıklıklar ve kayıp hikâyeleri; türküyü birleştirmede izleyici üzerinde çok daha güçlü bir etki oluşturuyor. Türkünün taşıdığı tarihsel hafıza ile görüntülerin birleşmesi, izleyiciyi yalnızca bir belgesel izlemeye değil; bir dönemin acısına ve direnişine tanıklık etmeye davet ediyor.

Onlar vatan toprağına emanet

Sanatın Tüm Renkleriyle!

TRT2

Gerçekçi ve insan merkezli bir anlatım

Belgeselin çekimlerinde olayların yaşandığı bölgelerde gerçekleştirilen detaylı saha çalışmaları, arşiv araştırmaları ve tanıklık anlatıları büyük bir titizlikle bir araya getirilmiş. Mekân seçimlerinde olayların ruhunu yansıtabilecek doğal atmosferler tercih edilmiş. Kamera dili oluşturulurken dramatik etkiyi artıracak yapay bir ajitasyondan özellikle kaçınılmış. Bunun yerine sade, gerçekçi ve insan merkezli bir anlatım tercih edilmiş. Çünkü yaşanan trajedinin büyüklüğü zaten kendi başına yeterince güçlü bir anlatıya sahip. Belgeselin ruhunu güçlendiren en önemli katkılardan biri ise Millî İstihbarat Teşkilatı Başkanı Prof. Dr. İbrahim Kalın'ın projeye sunduğu özel destek.

Tarih, gelecek nesiller için kayıt altında

TRT Avaz ekranında yayınlanan "Kıbrıs Mücahitleri", yalnızca Kıbrıs Türklerinin mücadelesini anlatan bir yapım olmanın ötesinde; insan hafızasının, aidiyetin, vatan fikrinin ve toplumsal direnişin görsel bir arşivi olmayı hedefliyor. Belgesel serisinin temel amacı yalnızca geçmiş anlatmak değil; aynı zamanda bir milletin hafızasını canlı tutmak. Özellikle genç nesillerin Kıbrıs Türk halkının verdiği mücadeleyi doğru kaynaklardan öğrenmesi, yaşanan acıları ve bedelleri hissedebilmesi büyük önem taşıyor. Bu anlamda belgesel, tarih ile bugün arasında güçlü bir köprü kurmayı hedefliyor. "Kayıp Otobüs" bölümü ise bu büyük hafıza yolculuğunun en sarsıcı duraklarından biri olarak izleyiciyle buluşuyor. "Kayıp Otobüs", sessiz bırakılmış bir tarihin kayıt altına alınması anlamına geliyor. Çünkü aradan geçen yıllar olayların etkisini azaltmadığı gibi; aksine birçok tanığın yaşlanmasıyla birlikte bu hafızanın kaybolma riskini de artırıyor. Bu nedenle yapılan her röportaj yalnızca televizyon yayını için alınmış bir kayıt değil, gelecek kuşaklara bırakılmış tarihî bir emanet.

İnsanlık hafızasına bırakılan geçmişin acıları

Bugün hâlâ bazı aileler için kapanmamış bir yara olan bu olay, belgesel sayesinde yeniden konuşuluyor; unutulmuş isimler yeniden hatırlanıyor. Çünkü bazen bir

Özlem ile yaşayan ailelerin yakınlarına ait fotoğrafları onları biraz da olsa tanımamızı sağlıyor

belgesel yalnızca geçmiş anlatmaz. Aynı zamanda bir milletin hafızasını korur, kaybolan sesleri yeniden duyurur ve yıllardır suskun kalan acılara tercüman olur. Ve belki de en önemlisi; geçmişin acıları anlatıldıkça, kaybedilen

insanların isimleri yeniden zikredildikçe, hafıza yaşamaya devam eder. "Kayıp Otobüs" tam da bu nedenle yalnızca bir belgesel bölümü değil; insanlık hafızasına bırakılmış vicdani bir kayıt niteliği taşıyor.

Yürekları dağılayan büyük acının öncesinden bir kare

"Kıbrıs Mücahitleri: Yarın İçin Dünü Unutma" belgeseli "Kayıp Otobüs"

Yapım/Yönetim: Nuray Kayacan Sünbül

Kurgu: Abdurrahman Seçer

Kamera: Tevfik Öber, Abdullah Ünlü, Nazif Öztürk, Erdem Kutlu

Ses Kayıt: Şahin Önal

Renk Düzenleme: Fahri Ünal

Yönetmen Yardımcısı: Semih Şimşek

Danışman: Doç. Dr. Gülenay Pınarbaşı

Arşiv Araştırma: Çağla Çetin, Neslihan Kuyu

Şule'nin ilham veren öyküsü

Yeni dizi “Şule Senin Hikâyen”, duruşu ve fikirleriyle bir neslin öncüsü olan yazar Şule Yüksel Şenler’in hayatını ekranlara taşıyor. Yapım, 23 Mayıs’tan itibaren TRT’nin dijital platformu ‘tabii’de...

Yazıları ve duruşuyla farklı kuşakların hayatına dokunan, yazar ve düşünür Şule Yüksel Şenler’in hayatından ilham alan “Şule Senin Hikâyen” dizisi, İstanbul Atatürk Kültür Merkezi’nde düzenlenen görkemli bir galayla izleyicilere ulaştı. TRT Genel Müdürü Mehmet Zahid Sobacı’nın ev sahipliğindeki gala, Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan ve eşi Şule Yüksel Şenler Vakfı Onursal Başkanı Emine Erdoğan, İletişim Başkanı Prof. Dr. Burhanettin Duran, Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanı Mahinur Özdemir

Göktaş, Kültür ve Turizm Bakanı Mehmet Nuri Ersoy ile NUN Eğitim ve Kültür Vakfı Yönetim Kurulu Başkanı Esra Albayrak’ın yanı sıra kültür- sanat dünyasından birçok davetli katıldı. Cumhurbaşkanı Erdoğan ve eşi Emine Erdoğan galayı birlikte izledi. Dizinin ilk iki bölümünün gösterildiği galada, birçok sahne katılımcılardan uzun süre alkış aldı. Gösterimin ardından sahneye çıkan Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan ve Emine Erdoğan’a, Cumhurbaşkanlığı İletişim Başkanı Prof. Dr. Burhanettin Duran tarafından yazar Şule Yüksel Şenler’in portresinin yer aldığı bir tablo hediye edildi.

İletişim Başkanı Burhanettin Duran: “Şule Senin Hikâyen, Türkiye’nin hikâyesidir”

Burhanettin Duran, gala programının ardından basın mensuplarına yaptığı açıklamada, “Şule Senin Hikâyen” dizisinin Türkiye’nin hikâyesini anlattığını ifade etti. Duran, “Türkiye’de kadın olmanın, başörtü takmanın nasıl bir hikâyesi olduğunu, acılarıyla ve sevinçleriyle bize gösteren çok önemli bir dizi. Türkiye’de özgürlüğün, hep birlikte yaşamının ve farklılıkların bir arada olmasının da sembolü bu hikâye. Hepimizin hikâyesi, Türkiye’nin hikâyesi.”

ifadelerini kullandı.

Gala programının İstanbul’un Fethi’nin yıl dönümüne yakın bir tarihte gerçekleştirilmesini anlamlı bir tevafuk olarak değerlendiren Duran, dizide öne çıkan kavramlardan birinin de “tevafuk” olduğunu söyledi. Duran, “İstanbul’un fethi, Ayasofya’nın yeniden ibadete açılması ve başörtüsüne özgürlük gibi başlıkların bir araya gelmesi çok güçlü bir semboller tevafuku oluşturdu.” dedi.

“Şule Senin Hikâyen” dizisinin galası Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan ve Emine Erdoğan’ın teşrifleriyle İstanbul Atatürk Kültür Merkezi’nde gerçekleştirildi.

“Bütün farklılıklarımızla, bu toprakların bütün zenginlikleriyle hep beraberiz, hep birlikteyiz”

Türk sinema ve dizi sektörünün uluslararası alanda önemli başarılarına imza attığını vurgulayan Duran, dünyanın farklı bölgelerinde Türk yapımlarına yoğun ilgi gösterildiğini belirtti. Tarih, İstanbul ve Türkiye’nin kültürel çeşitliliğini konu alan yapımların büyük ilgi gördüğünü belirten Duran, Türkiye’nin kendi medeniyet birikimine sahip çıkarak dünyaya güçlü bir mesaj verdiğini kaydetti. Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan’ın “Dünya beşten büyüktür.” ve “Daha adil bir dünya mümkün.” söylemleriyle tüm insanlığa seslendiğini hatırlatan Duran, kendilerinin de Türkiye’de bu vizyonu hayata geçirmeye çalıştıklarını söyledi. Bu çerçevede TRT’nin söz konusu yapımının da önemli bir işlev üstlendiğini ifade eden Duran, “Biz, bütün farklılıklarımızla, bu toprakların bütün zenginlikleriyle hep beraberiz, hep birlikteyiz. Bunu gösteren, aslında acılara yer olmadığını, birbiriyle kucaklaşarak ne kadar mutlu ve geleceği parlak bir ülke olduğumuzu gösteren çok önemli bir yapım oldu. Elbette bunlar mücadelelerle ortaya çıkıyor. Bir başörtüsü mücadelesi olarak bunun ne kadar değerli olduğunu, dışlamadan, kucaklayarak kendi insanımıza neler söyleyebileceğimizi, bu ortak hikâyemizi anlattığı için

Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan ve eşi Emine Erdoğan’a, yazar Şule Yüksel Şenler’in portresinin yer aldığı bir tablo hediye edildi

başarılı bir yapıt olarak buluyorum.” değerlendirmesinde bulundu.

Sobacı: “Şule Yüksel Şenler, başörtüsü mücadelesinde çığır açmıştır”

Gösterim öncesinde basın mensuplarına açıklamalarda bulunan TRT Genel Müdürü Prof. Dr. Mehmet Zahid Sobacı, ‘tabii’ platformunda yer alan her yapım gibi “Şule Senin Hikâyen” dizisinin hazırlık sürecinin de büyük bir titizlikle yürütüldüğünü ve yoğun bir emeğin sonucu olarak ortaya çıktığını söyledi. TRT uluslararası dijital platformu ‘tabii’de

maceradan aksiyona, komediden distopyaya, tarihten dramaya kadar 60’ın üzerinde yapım bulunduğunu belirten Sobacı, bu yapımların ortak özelliğinin hikâyesini ve fikrini bu topraklardan alması olduğunu ifade etti. Sobacı, “Ülkemizin, maneviyatımızın ve kültürümüzün nice kahramanına, nice hikâyesine bu yapımlarda yer verdik. Şule dizisi de bu yaklaşımımızın en somut yansımalarından biridir.” dedi. Şule Yüksel Şenler’in bilgi ve birikimi, duruşu ve güçlü kalemle 1960’lar ve 1970’ler Türkiye’sinin kasvetli atmosferine güçlü bir soluk verdiğini vurgulayan

TRT Genel Müdürü Prof. Dr. Mehmet Zahid Sobacı, TRT yapımları hakkında bilgi verdi

Sobacı, özellikle muhafazakâr ve dindar genç kızların kamusal alanda var olma mücadelesini farklı bir noktaya taşıdığını söyledi.

Şenler'in fikirlerini ifade etmekten ve inandığı değerleri temsil etmekten hiçbir zaman vazgeçmediğini belirten Sobacı, dönemin koşulları düşünüldüğünde bunun kolay olmadığını ifade ederek şunları söyledi: "Şule Hanım bu profili çizerken çok büyük baskılara ve karalamalara maruz kalmıştır. Cezaevine gönderilmek de dahil olmak üzere ağır bedeller ödemiştir ama yürüdüğü yoldan asla geri adım atmamıştır. Şehir şehir dolaşıp genç kızlarla buluşmuştur ve deyim yerindeyse başörtüsü mücadelesinde çığır açmıştır."

Duruşu ve fikirleriyle bir neslin rol modeli olan yazar Şule Yüksel Şenler'in hayatını konu alan "Şule Senin Hikâyen" dizisi TRT'nin uluslararası dijital platformu "tabii'de izleyiciyle buluştu. Yapım, Şenler'in mücadelesini ekranlara taşıyor.

"Türkiye'de hedefe oturtulan en önemli isimlerden biri Cumhurbaşkanımızdır"

Türkiye'de Şule Yüksel Şenler gibi zarif bir münevverin dahi hedef tahtasına oturtulduğu dönemler yaşandığını dile getiren Sobacı, toplumun büyük kesiminin fikirleri, kılık kıyafeti ve yaşam tarzı nedeniyle ötekileştirildiği süreçlerin tecrübe edildiğini söyledi. Millî ve manevî değerlerle barışık olmayan vesayetçi bir zihniyetin topluma yön vermek istediği dönemlerden söz eden Sobacı, "Aslında önu kesilmek istenen, hedefe oturtulan Türkiye'de en önemli isimlerden biri de Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan'dır." ifadelerini kullandı. Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan ve Emine Erdoğan'ın gala programına teşriflerinin geceye ayrı bir anlam kattığını belirten Sobacı, konuşmasını şu sözlerle tamamladı: "Ben kendilerine, Zat-ı Devletleri'ne ve Sayın Hanımefendi'ye teşriflerinden dolayı şükranlarımı arz

T.C. Cumhurbaşkanlığı İletişim Başkanı Prof. Dr. Burhanettin Duran basın açıklamalarda bulundu

ediyorum, yine bu vesileyle Şule Yüksel Şenler Hanımefendi'yi rahmetle ve minnetle yâd ediyorum."

Leyla Şahin Usta: "Şenler, Türkiye tarihinde çığır açmıştır."

AK Parti Grup Başkanvekili ve Şule Yüksel Şenler Vakfı Mütevelli Heyeti Başkanı Leyla Şahin Usta, galada basın mensuplarına yaptığı açıklamada, Şule Yüksel Şenler'in Türkiye'de Müslüman kadının toplumsal kimliğiyle var olma mücadelesinde rol model ve öncü bir isim olduğunu söyledi.

Rol model olmuş bir ismin hikâyesini ekranlara taşıdığı için TRT ve "tabii'ye teşekkür eden Usta, Şule Yüksel Şenler'in

Türkiye tarihinde çığır açtığını belirtti. Şenler'in güçlü bir kadın olduğuna dikkat çeken Usta, "Pek çok erkeğin yapamadığını tek başına yapmış, yanında sadece ailesinden fertlerle hedeflerini ve ideallerini hayata geçirmiş kıymetli bir isim." dedi. Güçlü bir kadın olduğuna dikkat çeken Usta, "Pek çok erkeğin yapamadığını tek başına yapmış, yanında sadece ailesinden fertlerle hedeflerini ve ideallerini hayata geçirmiş kıymetli bir isim." dedi. Usta, Emine Erdoğan ile Şule Yüksel Şenler'in gençlik yıllarında yakın dost olduklarını ve sivil toplum çalışmalarında birlikte görev aldıklarını dile getiren Usta, "Cumhurbaşkanımız Recep Tayyip Erdoğan ile Emine Erdoğan

Dizinin ilk iki bölümünün gösterildiği galada birçok sahne katılımcılardan uzun süre alkış aldı

TRT Genel Müdürü Sobacı, Şule Yüksel Şenler'in 1960'lar ve 1970'ler Türkiye'sinin kasvetli atmosferine güçlü bir soluk getirdiğini ifade etti

Hanımefendi'nin hayatlarının kesişmesinde ve birleşmesinde de büyük rol oynamış kıymetli bir isim. İnşallah onun değerine layık bir eser ortaya çıkarmışsıdır diye düşünüyorum." ifadesini kullandı.

Dizi oyuncular: "Şule Yüksel Şenler'in mücadelesi hepimize ilham verdi"

Dizide Şule Yüksel Şenler'i canlandıran Yıldız Çağrı Atiksoy, rol için kapsamlı bir hazırlık sürecinden geçtiklerini belirtti. Şule Yüksel Şenler'i yakından tanıyan isimlerle uzun görüşmeler yaptıklarını ve derneği ziyaret ettiklerini ifade eden Atiksoy, "İzlendiğinde bence herkesin

hikâyesi olduğunu seyircimiz de anlayacak. (Şenler'in) gücü, azmi, mücadelesi, milyonlarca kadına olan desteği, istihdamı, yolunu aydınlatması, hepsi beni çok etkiledi." dedi. Dizide "Özge Karlıgı" karakterine hayat veren İlayda Alişan ise yapımda, Şule Yüksel Şenler'in genç bir kadının hayatındaki etkisinin ve oluşturduğu dönüşümün izleyiciye aktarılacağını ifade etti. Şenler'in birçok kadına ilham veren güçlü bir isim olduğunu belirten Alişan, kendilerinin de onun gibi güçlü kadınlar olmayı hedeflediklerini söyledi. Dizide "Kerem Karay" karakterini canlandıran Alp Navruz da bu projeye birlikte oyunculuk kariyerinde canlandırmak istediği karakterlerden birine hayat verdiğini

Şule Yüksel Şenler Vakfı Mütevelli Heyeti Başkanı Leyla Şahin Usta, Şenler'in rol model ve öncü bir isim olduğunu söyledi

TRT Genel Müdürü Prof. Dr. Mehmet Zahid Sobacı, dizinin bu toprakların hikâyesini anlatan güçlü bir yapım olduğunu ifade ederek Şule Yüksel Şenler'in başörtüsü mücadelesinde çığır açan bir isim olduğunu vurguladı.

belirterek, böyle anlamlı bir yapımın dijital bir platformda yayınlanmasından memnuniyet duyduğunu ifade etti.

Bir neslin öncüsü Şule Yüksel Şenler

Aslen Kıbrıslı olan gazeteci, yazar Şenler, Ümrân Hanım ve Tahsin Bey'in çocuğu olarak 29 Mayıs 1938'de Kayseri'de dünyaya geldi. Usta edebiyatçı, ailesinin İstanbul'a göç etmesinin ardından ortaokulu yarıda bırakarak bir terzinin yanında çalışmaya başladı. Burada edindiği dikiş ve tasarım bilgisi, Şenler'in ileriki yıllarda kendi adıyla anılacak olan başörtüsü ve pardösü modellerini çizmesine, genç kızların moda anlayışını şekillendirmesine vesile oldu. Yazı hayatına tutkusu erken yaşlarda ortaya çıkan Şenler'in henüz 14 yaşındayken kaleme aldığı hikâyeleri Yelpeze dergisinde yayımlandı. Yazılarında "Şule Yüksel" imzasını kullanmaya başlayan yazar, 21 yaşında Mehmet Şevket Eygi'nin çıkardığı Yeni İstiklal gazetesinin gençlik köşesinde yazmaya başlayarak profesyonel gazeteciliğe adım attı, daha sonra Kadın gazetesinde "Duyuşlar- Görüşler" başlıklı bir köşe hazırladı.

Anadolu'da konferanslar verdi

Resim, müzik, ney ve kanun eğitimleri de alan Şenler için 1965 yılı bir dönüm noktası oldu. O yıl Batılı yaşam tarzını bırakarak tesettüre girmesi hem kendi hayatında hem de toplumda geniş yankı uyandırdı. Şule Yüksel Şenler, fikirlerini daha geniş kitlelere ulaştırmak amacıyla Anadolu'yu karış karış gezerek verdiği konferanslarla on binlerce insana hitap etti. Özellikle 1960 ve 1970'li yıllarda büyük ilgi gören bu konferanslar, Şenler'i başörtüsü

"Şule Senin Hikâyen" dizisinin galası İstanbul'da yoğun katılımıyla gerçekleştirildi

"Şule Senin Hikâyen", güçlü prodüksiyonu ve çok katmanlı anlatımıyla 23 Mayıs itibarıyla 'tabii' platformunda yayınlanmaya başladı. Dizi, Türkiye'nin yakın dönem toplumsal hafızasına ışık tutan bir yapım olarak ön plana çıkıyor.

mücadelesinin ve dindar kadınların kamusal alandaki sesinin en güçlü temsilcilerinden biri hâline getirdi.

Af kararını reddetti

Şenler'in artan etkisi, dönemin siyasi atmosferinde tepkilere neden oldu. Dönemin Cumhurbaşkanı Cevdet Sunay'ın 1971'de, "Sokaktaki örtülü kadın ve kızların öncülerini cezalarını çekecek." sözleriyle işaret ettiği Şenler, Sunay'a hitaben bir mektup yayımlayarak, cumhurbaşkanının Allah'tan ve millettten özür dilemesini gerektiğini savundu. Cumhurbaşkanına hakaret suçlamasıyla tutuklanarak Bursa Cezaevi'ne giren

Şenler, yaklaşık iki ay sonra Sunay'ın özür talebi ve af kararını reddederek 8 aylık hapis cezasının tamamını çekti. Cezaevinden çıktıktan sonra yazı hayatına Hür Söz, Babırali'de Sabah ve Millî Gazete gibi yayınlarda devam etti. Bu süreçte kaleme aldığı ve en bilinen eseri olan "Huzur Sokağı" romanı, toplumda büyük bir ilgiyle karşılandı. Roman, Yücel Çakmaklı yönetmenliğinde, Türkan Şoray ve İzzet Günay'ın başrollerini paylaştığı "Birleşen Yollar" adıyla sinemaya aktararak klasikleşti. Eser, 2012'de televizyon dizisi olarak izleyiciyle buluştu. Şenler, kariyeri boyunca "Gençliğin İzdırabı", "Hidayet", "Bize Ne Oldu", "İslam'da ve

Günümüzde Kadın" gibi pek çok esere daha imza attı.

2019 yılında hayatını kaybetti

Tedavi gördüğü hastanede 28 Ağustos 2019'da 81 yaşında vefat eden usta yazar, Eyüp Sultan Camisi'nde kılınan cenaze namazının ardından Mihrîşah Valide Sultan Haziresi'ne defnedildi. Eyüpsultan'daki Şule Yüksel Şenler Vakfı, öncü yazarın her türlü ayrımcılığa karşı çıkan, insan onurunu ve özgürlüklerini gözetken hakkaniyetli ve vakur duruşunu gelecek nesillere aktarmak amacıyla çalışmalarını sürdürüyor.

Şule Yüksel Şenler gençler tarafından rol model olarak anıldı

Şule Yüksel Şenler:

1938

29 Mayıs'ta Kayseri'de dünyaya geldi.

Yazı hayatına 14 yaşında Yelpaze Dergisi'nde hikâyelerle başladı.

Asıl adı Yüksel olan Şenler, yazı hayatında Şule Yüksel adıyla tanındı ve ünlendi.

1965

Dindar bir hayata yöneldi ve tesettüre girdi.

Resim, müzik, ney ve kanun eğitimleri de alan Şenler'in başını örtmesi, o yıllarda çokça konuşuldu ve gençlere örnek oldu.

Anadolu'yu dolaşarak verdiği konferansları ve yazılarıyla 1960 ile 1970'li yıllara damga vurdu.

Usta yazarı örnek alan genç kızların başlarını aynı şekilde örtmesi sonucu yaşanan tartışmalar, uzun süre ülke gündeminde yer buldu.

1970

"Huzur Sokağı" romanı, Yücel Çakmaklı'nın yönettiği İzzet Günay ve Türkan Şoray'ın oynadığı "Birleşen Yollar" filmiyle sinemaya uyarlandı.

Dönemin Cumhurbaşkanı Cevdet Sunay'a yazdığı bir mektup nedeniyle "Cumhurbaşkanına hakaret" suçlamasıyla tutuklandı, 8 ay cezaevinde kaldı.

Cezaevinden çıktıktan sonra da Türkiye'nin dört bir yanını dolaşarak konferanslar vermeye devam etti.

2019

28 Ağustos'ta 81 yaşında hayatını kaybetti.

Bazı eserleri

- * Huzur Sokağı
- * Gençliğin İzdırabı
- * Hidayet
- * Bize Ne Oldu
- * İslam'da ve Günümüzde Kadın
- * Duyuşlar
- * Her Şey İslam İçin
- * Uygarlığın Gözyaşları
- * Kız ve Çiçek
- * Sağ El
- * Bir Billinçli Öğretmen
- * Yılanla Tilki

Kimlik, inanç ve mücadeleye dair güçlü bir hikâye

Dizide, insanların kendi kimlikleri, inançları ve değerleriyle toplum içinde görünür olabilmelerine cesaret veren öncü isimlerden Şule Yüksel Şenler'in ilham verici hayat hikâyesi ekranlara taşınıyor. Yapım, bir yandan 1960'lı yıllardan itibaren Şule Yüksel Şenler'in konferanslarını, yazılarını, hakkında açılan davaları, maruz kaldığı karalama kampanyalarını ve bedel ödeyerek sürdürdüğü mücadelesini konu alırken, diğer yandan onu canlandırmaya hazırlanan genç oyuncu Özge'nin kimlik arayışıyla yaşadığı dönüşümü paralel bir anlatıyla izleyiciye aktarıyor. Yönetmenliğini Ece Erdek Koçoğlu'nun üstlendiği dizinin başrollerinde Yıldız Çağrı Atiksoy, İlayda Alişan ve Alp Navruz yer alıyor.

Cannes'a TRT damgası

TRT'nin uluslararası sinema alanındaki başarıları hız kesmeden devam ediyor. TRT ortak yapımı "Minotaur" filmi 79. Cannes Film Festivali'nde Büyük Ödül'ü kazanırken, TRT ortak yapımı "All of a Sudden" filminin oyuncuları Virginie Efira ve Tao Okamoto ise En İyi Kadın Oyuncu Ödülü'nü paylaştı.

Geçtiğimiz ay dergimizde TRT ortak yapımı üç filmin Cannes yolcusu olduğu haberini verirken yedinci sanatın evrensel dilinden bahsetmiş ve "Ne tercümeye ihtiyaç duyar sinema ne de sınır tanır" demiştik. Evet gerçekten de sinema, yeryüzü üzerinde sınır tanımayan tek yolculuk belki de. Beyaz perdeye yansıyan her bir kare; dünyanın farklı bir köşesinde dokunacağı bir kalp bulur mutlaka. Çünkü sinemanın dili kelimelerden önce gelir. Konuşmadan anlaşabilmek,

görmeden hissedebilmek ve birbirinden çok uzak hayatlarda kendi kalbimizin izini bulabilmek... Sinema perdedeki ışık değildir yalnızca; o ışığın içinde hayatı yeniden keşfedebilmektir.

TRT, festivalden bu yıl da önemli başarılarla ayrıldı

Malumunuz Akdeniz'in kıyısında gerçekleştirilen Cannes Film Festivali, bu evrensel dilin en parlak kürsülerinden birine dönüşüyor her yıl. Düşlerin sanatla, sanatın zamanla buluştuğu o kıyıya vuran her dalga, sanki anlatılmayı bekleyen

başka bir hikâyenin ritmini taşıyor. Kırmızı halıdan yükselen flaşlar yalnızca yıldızları değil, hayalleri de aydınlatıyor. Dünyanın dört bir yanından gelen filmler, farklı dillerde konuşsalar da aynı ortak duyguda buluşturuyor insanları. Sinemaya olan inancıyla pek çok projenin büyük bir esere dönüşmesine katkı sağlayan ve küresel bir anlatıcıya dönüşen TRT de festivalden yine yüzleri güldürerek ayrıldı. Bir önceki sayımızdan hatırlayacağınız üzere bu yıl Cannes Film Festivali'nde, yaşayan en önemli yönetmenler arasında sayılan üç ismin imzasını taşıyan TRT

ortak yapımı filmler yarıştı: Asghar Farhadi'nin TRT ortak yapımı Paralel Tales (Paralel Masallar), Ryusuke Hamaguchi'nin TRT ortak yapımı All of a Sudden (Bir Anda) ve Andrey Zvyagintsev'in TRT ortak yapımı Minotaur filmleri, festivalin Ana Yarışma bölümünde dünya prömiyerlerini yaptı. 79. Cannes Film Festivali'nde Büyük Ödül'ü "Minotaur" filmi kazanırken, "All of a Sudden" (Bir Anda) filminin oyuncuları Virginie Efira ve Tao Okamoto ise En İyi Kadın Oyuncu ödülünü paylaştı. TRT ortak yapımı filmlerin festival başarısını sosyal medya hesabından duyuran TRT Genel Müdürü Prof. Dr. Mehmet Zahid Sobacı, "12 Punto 2025'te TRT Uluslararası Ortak Yapım Ödülü'nü kazanan Andrey Zvyagintsev imzalı 'Minotaur', 79. Cannes Film Festivali'nde 'Büyük Ödül'e layık görüldü. Bir diğer ortak yapımız 'All of a Sudden' ise 'En İyi Kadın Oyuncu' Ödülü'nü kazandı. Film ekiplerini kutluyorum." dedi.

Güney Koreli yönetmen Park Chan-Wook başkanlığında toplanan jüri, Altın Palmiye'yi, ahlaki ikilemleri ve karmaşık insan doğasını masaya yatırarak çocuk istismarı suçlamalarıyla sarsılan bir aileyi merkezine alan Cristian Mungiu imzalı "Fjord" filmine verdi. Mungiu, 2007'deki ikonik zaferinden tam 19 yıl sonra bu ödülü iki kez kazanan tarihteki 10. sinemacı olarak adını altın harflerle yazdırdı.

Altın Palmiye'nin bu yılki sahibi "Fjord" filmiyle Cristian Mungiu

12 - 23 Mayıs tarihleri arasında düzenlenen 79. Cannes Film Festivali, ödülleri dağıtıldığı Grand Théâtre Lumière'deki kapanış töreniyle sona erdi. Festival, geçmiş yıllara kıyasla Hollywood gösterişinden uzak, daha sakin bir atmosferde geçerken, jürinin verdiği kararlar dikkat çekti. Sinema otoritelerinin merakla beklediği ödül listesinde jüri, bu yıl hem estetik derinliği hem de toplumsal

Rus yönetmen Andrei Zvyagintsev, TRT ortak yapımı "Minotaur" filmiyle Büyük Ödül'e layık görüldü

ve politik meseleleri ele alış biçimiyle öne çıkan yapımları ödüllendirdi. Törene ayrıca sinemacıların sahnedeki yükselen "soykırım" karıştı çıkışları ve kürsüden okunan Mahmud Derviş şiiri damga vurdu. Bu yıl 22 filmin ana yarışmada yer aldığı bir seçkiye ev sahipliği yapan festivalde, Güney Koreli yönetmen Park Chan-Wook başkanlığında toplanan jüri, Altın Palmiye'yi, ahlaki ikilemleri ve karmaşık insan doğasını masaya yatırarak çocuk istismarı suçlamalarıyla sarsılan bir aileyi merkezine alan Cristian Mungiu imzalı "Fjord" filmine verdi. Mungiu, 2007'deki ikonik zaferinden tam 19 yıl sonra bu ödülü iki kez kazanan tarihteki 10. sinemacı olarak adını altın harflerle yazdırdı. Alf Sjöberg, Francis Ford Coppola, Bille August, Emir Kusturica, Shōhei Imamura, Dardenne kardeşler, Michael Haneke, Ken Loach ve Ruben Östlund da daha önce iki kez Altın Palmiye kazanan yönetmenler arasında yer alıyor. İlk Altın Palmiye ödülünü Romanya'daki komünizm döneminde iki üniversiteli genç kızın

sarsıcı hikâyesini anlatan "4 Ay, 3 Hafta, 2 Gün" (4 Months, 3 Weeks and 2 Days) filmiyle alan Mungiu, ödül töreninde yaptığı konuşmada şu ifadeleri yer verdi: "Film hoşgörü, kapsayıcılık ve empati üzerine bir mesaj. Bunlar hepimizin değer verdiği harika kavramlar ancak bunları daha sık hayata geçirmemiz gerekiyor." Bu arada "Fjord" filminin dağıtım şirketi Neon da üst üste yedinci kez Altın Palmiye kazanan yapımın dağıtımını üstlenerek kırılması imkânsız bir rekora imza attı.

Büyük Ödül TRT ortak yapımına Festivalde, Rus yönetmen Andrei Zvyagintsev TRT ortak yapımı "Minotaur" filmiyle Büyük Ödül'e layık görüldü, Fransa'da sürgünde yaşayan Zvyagintsev, Rus lider Vladimir Putin'e hitaben yaptığı konuşmada, "Bu katliama bir son verin, tüm dünya bunu bekliyor" dedi. Fransa, Almanya, Türkiye, Letonya ortak yapımı film, 12 Punto 2025'te TRT Uluslararası Ortak Yapım Ödülü almıştı. En İyi Yönetmen Ödülü'nün sahibi, "La

Altın Palmiye, Cristian Mungiu imzalı "Fjord" filmine layık görüldü. Mungiu, 2007'deki ikonik zaferinden tam 19 yıl sonra bu ödülü iki kez kazanan tarihteki 10. sinemacı olarak adını altın harflerle yazdırdı

En İyi Kadın Oyuncu Ödülü'nü TRT ortak yapımı "All of a Sudden" filminde rol alan Belçikalı oyuncu Virginie Efira ile Japon oyuncu Tao Okamoto aldı

Sinema otoritelerinin merakla beklediği ödül listesinde jüri, bu yıl hem estetik derinliği hem de toplumsal ve politik meseleleri ele alış biçimiyle öne çıkan yapımları ödüllendirdi. Törene ayrıca sinemacıların sahneden yükselen "soykırım" karşıtı çıkışları ve kürsüden okunan Mahmud Derviş şiiri damga vurdu.

okuyarak salondan büyük alkış aldı. Dolan, film yapımcılarının toprakları genişletmeye ve hayatı yaşamaya değer kılan şeyleri görüntülemeye çalıştığına dikkat çekti. En İyi Senaryo Ödülü'nü kazanan Fransız sinemacı Emmanuel Marre kürsüden isim vermeden bazı dünya liderlerini hedef alarak şu ifadeleri kullandı: "Bu insanlar küçük bir şirketin veya ailenin başında 'küçük patronculuk' oynuyorlar; ancak ne zaman ki bir devletin başına geçseler ya dışlıyorlar ya bombalıyorlar ya da soykırım başlatıyorlar." En İyi Senaryo Ödülü'nü takdim eden yönetmen Nadine Labaki ise "Ölüm bizi çevrelerken, hayatı kutlamaya hakkımız var mı?" diyerek aklının, ülkesi Lübnan'da olduğunu söylerken; Lübnanlıların her şeye rağmen şarkı söylemeye, yazmaya, hayatı sevmeye devam edeceğini belirtti.

Kanadalı yönetmen Xavier Dolan, Filistin'in sembol şairi Mahmud Derviş'in dizeleriyle Filistin vurgusu yaptı

Bola Negra" filmiyle İspanyol yönetmenler Javier Calvo ve Javier Ambrossi'nin yanı sıra "Fatherland" filmiyle Polonyalı yönetmen Pawel Pawlikowski'nin oldu. Jüri Ödülü "L'Aventure revee" filmiyle Alman yönetmen Valeska Grisebach'a verilirken; En İyi Senaryo Ödülü'nü "Notre Salut" filminin senaryosunu kaleme alan Fransız senarist Emmanuel Marre kazandı. Bu yıl festivalin En İyi Kadın Oyuncu Ödülü'nü yine TRT ortak yapımı olan "All of a Sudden" filminde rol alan Belçikalı oyuncu Virginie Efira ile Japon oyuncu Tao Okamoto aldı. "Coward" filminde oynayan Belçikalı Emmanuel Macchia ve Fransız aktör Valentin Campagne, En İyi Erkek Oyuncu Ödülü'ne layık görüldü. Altın Kamera Ödülü'nü "Ben'Imana" adlı filmin Ruandalı yönetmeni Marie-Clementine Dusabejamba alırken, Kısa Metraj Ödülü, "Para Los Contrincantes" filmiyle Arjantinli yönetmen Federico Luis'e verildi. Onur Ödülü'nün sahipleri ise ABD'li oyuncu Barbra Streisand, Yeni Zelandalı yönetmen Peter Jackson ve ABD'li oyuncu John Travolta oldu. Diz sakatlığı nedeniyle törene katılamayan Streisand, gönderdiği video mesajında şu ifadeleri kullandı: "Bu çılgın, değişken ve her geçen gün daha da parçalanmış görünen dünyada, birçok ülkeden sanatçının etkileyici filmlerini görmek güven verici. Sinema bizi birleştirme, kalplerimizi ve zihinlerimizi açma gibi büyüklü bir yeteneğe sahip."

Sahnedeki Mahmud Derviş selamı Tören sadece ödüllere değil, kazananların sahnedeki dik duruşuyla da geceye damga vurdu. Ödül kürsüsüne çıkan sinemacılar konuşmalarında dünya genelindeki baskılara, haksızlıklara ve sansür lobilerine karşı sanatın özgürleştirici, teslim olmayan gücüne vurgu yaptılar. Gecenin en sarsıcı Orta Doğu ve Filistin vurgusu, Kanadalı ünlü yönetmen Xavier Dolan'dan geldi. En İyi Yönetmen Ödülü'nü takdim etmek üzere sahneye çıkan Dolan, tüm dünyanın gözü önünde Filistin'in sembol şairi Mahmud Derviş'in "Bu Dünyada Hayatı Yaşamaya Değer Kılan Şeyler Var" şiirinden dizeler

"Minotaur" Zvyagintsev'den yıkım ve yozlaşma üzerine sarsıcı bir öykü

Suç ve gerilim unsurlarını dramatik bir yapıyla harmanlayan modern bir hikâyeyi konu alan "Minotaur" filmi üst düzey bir yöneticinin, profesyonel krizler, küresel kaos ve evlilik ihanetlerinin bir araya gelmesiyle hayatının kontrolden çıkmasını anlatır. Suç ve gerilim unsurlarını harmanlayarak aktaran film, Rusya'da yaşayan güçlü iş insanı Gleb'in hikâyesine odaklanır. Gleb; zengin, nüfuz sahibi ve hayatının her alanını kontrol altında tutmaya alışmış biridir. Eşi Galina ile mutludur. Ailesi, işi ve sosyal statüsü kusursuz bir düzen içindedir. Ancak bu "kusursuz düzen" yavaş yavaş çatlamağa başlar. Önce şirketi ekonomik ve politik baskılar altında ezilir. Ardından çalışanları ülkeden kaçmaya başlar. En önemlisi de eşinin sadakatsizliğiyle yüzleşir. Kısacası Gleb'in kontrol altındaki hayatı; kişisel, politik, mesleki ve küresel krizlerle birlikte duygusal ve ahlaki açıdan çöküşe uğrar. Bu noktadan sonra film, dış krizlerden çok Gleb'in içsel çözümlüşüne odaklanır. Kontrol manyağı bir karakterin, kontrolünü kaybettiğinde nasıl daha agresif, daha paranoid ve daha yıkıcı hâle geldiğini izleriz. Filmin finaline doğru ise Gleb'in sistemin kurbanı mı yoksa bizzat o sistemin canavarı mı olduğu belirsiz bir figüre dönüştüğünü görürüz.

İki Oscar adaylığı olan, günümüzün en sevilen filmlerine imza atan Rus yönetmen Andrey Zvyagintsev'in TRT ortak yapımı "Minotaur" filmi, 12 Punto 2025'te TRT Uluslararası Ortak Yapım Ödülü almıştı. "Leviathan" ve "Loveless" gibi filmleriyle tanınan yönetmen Zvyagintsev, önceki filmlerinde olduğu gibi yine toplumsal çürümeye ve ahlaki yozlaşmaya odaklanıyor. Ama bu kez sistem eleştirisi, tek bir karakterin zihninde yoğunlaşıyor. Propaganda yapmadan politik gerçekliği hissettiren filmde metaforik anlatımlar öne çıkıyor. Film, gücün insanı nasıl dönüştürdüğünü ve modern dünyada "canavarın" aslında kim olduğunu sorgulayan karanlık bir anlatı sunuyor. İzleyici ise bir yandan Gleb'e mesafe koyarken bir yandan da onu anlamaya zorlanıyor.

"All of a Sudden" insan ruhunun en karanlık ve kırılğan yanlarına dair

"All of a Sudden", tesadüfler ve duygusal kırılmalar üzerine kurulu bir anlatı olarak öne çıkıyor. Paris'in banliyölerinde bir huzurevinin yöneticisi olan Marie-Lou Fontaine, ekibinin direncine rağmen sadece yaşlıların bakımına değil ruhsal durumuna da odaklanan "Humanitude" (İnsanlık Eğitimi) isimli bir yöntem ile bakım hizmeti sunmaktadır. Ancak personel eksikliği ve bürokratik engeller onu sürekli bir çıkmaza sürükler. Ölümçül bir hastalığı olan Japon oyun yazarı Mari Morisaki ile karşılaşması Marie-Lou'nun hayatında büyük bir dönüşüme yol açar. İkisi arasında isim benzerliğiyle başlayıp ruhsal ortaklığa uzanan derin bir bağ kurulur. Biri daha iyi bir iletişim için Japonca öğrenmeye çalışırken diğeri ağır hastalığına rağmen huzurevinde bir oyun sergilemeye kararlıdır. Bu süreç, kurumun soğuk duvarlarını bir direniş ve insanlık sembolüne dönüştürür. Mari'nin durumu ağırlaştıkça iki kadın arasındaki ilişki kelimelerin ötesine geçer. "All of a Sudden", Hamaguchi'nin Fransa'da çektiği ilk film. 2022'de "Drive My Car" filmi ile Oscar kazanan Hamaguchi'nin o meşhur mediatif anlatımı, bu kez Paris'in turistik olmayan gerçek yüzünde hayat buluyor. Fransa, Japonya, Türkiye, Almanya, Belçika ortak yapımı filmin hikâyesi Paris ile Kyoto arasında geçiyor. İnsan ruhunun en karanlık ve kırılğan yanlarını ajitasyona kaçmadan titizlikle inceleyen film, izleyiciye sarsıcı bir atmosfer vadediyor. Marie-Lou karakterini canlandıran Virginie Efira, kariyerinin en güçlü performanslarından birini sergileyerek; Tao Okamoto ise Mari Morisaki rolüyle ölümlü yüzleşen bir sanatçının melankolisini ve bilgeliliğini çok başarılı bir şekilde yansıtarak En İyi Kadın Oyuncu Ödülü'nü paylaştılar.

Kesişen hayatlar

TRT'nin uluslararası dijital platformu 'tabii'; senaryosu, anlatım dili ve güçlü oyuncu kadrosuyla öne çıkan yeni orijinal dizisi "P.A.Y."ı izleyicilerin beğenisine sundu.

Gencecik yaşına büyük başarılar sığdıran dijital platformumuz 'tabii' 3 yaşında. Türkiye'nin hikâyelerini dünyaya anlatma vizyonuyla yola çıkan platform; özgün ve nitelikli içerik üretimine hız kesmeden devam ediyor. Sadece tanıtımıyla bile büyük merak uyandıran, klasik dizi anlayışına meydan okuyan konu seçimiyle farkını ortaya koyan "Gassal" ya da zengin tarihimizde filmle konu olabilecek yüzlerce hikâyeden biri olan Türk keleşbeği "Yüzbaşı Cemil" gibi bize ait, bizden beslenen nice yapım 'tabii' platformundan geniş kitlelere ulaşıyor. Alışılmışı ters yüz eden, farklı türlere cesaretle kapı aralayan dizilerin yanı sıra belgeseller, çocuk içerikleri ve tüm dünyayı ekrana kilitleyen spor yayınlarıyla 'tabii'; "Bizi Birleştiren Hikâyeler" in buluşma

noktası olmaya devam ediyor. Senaryosuyla merak uyandıran, kurgusuyla izleyiciyi her daim tetikte tutan "P.A.Y." dizisi de 'tabii'nin özgün içeriklerden biri olarak izleyiciyle buluşmaya başladı. Sekiz bölümden oluşan katmanlı hikâye örgüsü; özgün senaryosu ve yönetmenin farklı türler arasında gidip gelen bakışıyla çok keyifli bir seyir sunan yapımın yönetmenliğini ve senaristliğini Süleyman Mert Özdemir üstleniyor. Senaryo ve yönetmenlik eğitimi alan Özdemir; uzun yıllar gişe ve reyting başarısı yüksek projelerde yönetmen yardımcılığı yaptıktan sonra kariyerini yönetmen ve senarist olarak sürdüren genç ve başarılı bir isim. Dizinin yapımcısı Cemil Cengiz ise medya, iletişim, yazılım, belgesel ve televizyon/sinema alanlarında çalışmalar yürütüyor. Disiplinler arası bakış açısını görsel anlatı

ve hikâye üretimine taşıyan Cengiz; "P.A.Y." dizisinin çok karakterli ve ritmi yüksek yapısının oluşmasında önemli rol üstleniyor. Dizinin oyuncu kadrosunda; Zafer Algöz, Birkan Sokullu, Devrim Özkan, Cenan Adıgüzel, Serdar Orçin, Berk Cankat, Volga Sorgu, Sinan Bengier, Gurur Çiçekoğlu, Ozan Ağa, Ece İrtem, Kerem Can, Atilla Öner, İncinur Daşdemir, Sabahattin Yakut, Eray Karadeniz ve İnanç Koçak gibi isimler yer alıyor.

Bir başyapıt

Dizi, merkezine; Osman Hamdi Bey'in "Yeşil Cami Önü" adlı tablosunun ortadan kaybolmasıyla başlayan olaylar zincirini alıyor. Osman Hamdi Bey'in, "Kaplumbağa Terbiyecisi"nden sonra en ünlü eserlerinden biri olan "Yeşil Cami Önü"

Sekiz bölümden oluşan katmanlı hikâye örgüsü, özgün senaryosu ve yönetmenin farklı türler arasında gidip gelen bakışıyla çok keyifli bir seyir sunan yapımın yönetmenliğini ve senaristliğini Süleyman Mert Özdemir üstleniyor.

tablosu; Bursa'da, 1419 yılında Çelebi Mehmet tarafından yaptırılan ünlü Yeşil Cami'nin girişini resmediyor. Bursa'daki tarihi caminin atmosferini yansıtan, üzerinde 16 insan ve bir köpeğin bulunduğu bu tabloda; Osman Hamdi Bey; gerçekte Bursa Yeşil Cami'nin önünde olmayan merdivenleri eserine ekleyerek mekânı daha görkemli bir sahneye dönüştürmüştü.

Osmanlı günlük yaşamını, mimarisini ve turkuaz çinilerin estetiğini ustaca gösterdiği için sanat tarihçileri, müze direktörleri ve sanat uzmanları tarafından bir başyapıt olarak nitelendirilen tablonun hikâyesi de en az dizinin konusu kadar ilginç. "Yeşil Cami Önü"; yapıldığı günden bu yana, yani 1882 yılından günümüze kadar gizli kalmış. Uzun yıllar boyunca Gebze Belediye Başkanı Mustafa Zeki Bey ve ailesinin özel koleksiyonunda yer alan ve bir örtünün altında saklanarak korunan tablo ilk kez 2014 yılında bir müzayedede öncesinde duyurularak ortaya çıkmış. Mirasçılar arasında yaşanan hukuki anlaşmazlıklar ve mahkeme süreci nedeniyle iki sene boyunca satışı durdurulsa da, hukuki engeller aşıldıktan sonra müzayedeye çıkarak 13 milyon 509 bin TL'ye satılmış. O dönem Türkiye'de satılan en pahalı sanat eseri ünvanını alan bu eşsiz eser, şimdi müze açmayı planlayan gizli bir koleksiyonerin elinde.

Derinliği ayrıntıda saklı

Dizinin yazımını ve yönetmenliğini üstlenen Süleyman Mert Özdemir'i etkileyen de bu tablo ve tablodaki detay olmuş. "Osmanlı ressamı ve arkeolog Osman Hamdi Bey'in o meşhur tablosunda, aslında Yeşil Cami'nin önünde bulunmayan bir merdiven detayı vardır. Ben bu detayı her zaman çok çarpıcı buldum; çünkü bu küçük

Dizinin senaristi ve yönetmeni Süleyman Mert Özdemir

Birkan Sokullu, hesapçı ve kontrollü Volkan rolünde

Acımasız mafya babası rolünde Zafer Algöz

müdahale, tabloya görünmeyen bir derinlik kazandırır. İzleyiciye, gördüğünün ötesinde bir hikâye olduğunu hissettirir, 'P.A.Y.' dizisini kurarken de tam olarak bu fikri, bir metafor olarak aldım." diyen Süleyman Mert Özdemir, karakterlerin görünenin çok ötesine uzanan, katmanlı hikâyelere sahip olduğunu söylüyor.

Antolojik bir yapıya sahip olan dizinin her bir bölümünün oyuncu kadrosu, hikâyesi, sinematografisi ve rejisi birbirinden farklı. Bundan olsa gerek; her bir bölüm ayrı bir dizi gibi görünüyor. İzledikçe anlaşılıyor ki; görünmez bağlarla birbirine eklenen bölümler birbirini tamamlar nitelikte. Bir depoda yolları kesişen sekiz karakterin oraya nasıl geldiğini anlatan girift bir kurguya sahip olan yapım; entrikadan komediye, aksiyondan polisiyeye türler açısından zengin bir yapıya sahip. Hatta Türk dizilerinde görmeye çok alışık olmadığımız; siyah- beyaz, derinliği ve felsefesiyle öne çıkan ve sanat yönü öne çıkan bir bölüm de var. Bu tür çeşitliliği arasında izleyene her bir bölümü farklı bir yönetmenin elinden çıkmış gibi hissettiren dizide her bir bölümün ayrı bir adı var. Dizinin adından yola çıkarak her bir ismin bu fikri taşıması hedeflenmiş: Hata Payı, Dudak Payı, Kendi Payı, Kâr Payı, Doğruluk Payı, Kardeş Payı, Aslan Payı ve Risk Payı. Türkiye'deki alışılmış anlatıların biraz dışına çıkarak, daha parçalı ama birbirine bağlı bir yapı kurmak isteyen Özdemir, bu anlamda dizinin klasik işlerden farklı bir yerde durduğunu söylüyor.

"Aynı depoda kesişen çarpıcı hayatlar"

Her bölümde farklı bir karakterin perspektifinden ele alınan olaylar; Osman Hamdi Bey'in "Yeşil Cami Önünde" adlı tablosunun özel bir vakfa yüklü bir meblağ karşılığında satılmasının ardından devir işlemleri sırasında çalınmasıyla başlıyor. Bir yeraltı şebekesi eseri, metruk bir depodan kaçtırmaya çalışırken, kesişen emellere sahip bir grup yabancıyı bir araya getiriyor.

Karanlık işler peşindeki bir tüccardan kendi hâlindeki bir banka memuruna, namlı bir kabadayıdan gözü kara bir komiser, profesyonel tetikçilerden taksi şoförüne birbirinden bağımsız görünen bu karakterlerin her biri, tablonun kaybolmasıyla birlikte sonucu kestirilemeyen bir olay örgüsünün içine çekiliyor. İzleyiciyi olaylara farklı pencerelerden bakmaya davet eden

Güzel sanatlar öğrencisi Gamze rolünde Devrim Özkan

bölümler ilerledikçe yapboz tamamlanırken, karakterler arasındaki gizemli bağlar da görünür hâle geliyor. Her bölüm başka bir karakterin hikâyesiyle öne çıkarken; olaylar o karakterin geçmişi, zaafı, seçimleri ve hayatta kalma mücadelesi üzerinden yeniden şekilleniyor. Bu yapıyla "P.A.Y." yalnızca bir suç öyküsü anlatmakla kalmıyor; şehir hayatının farklı sınıflarına,

ahlaki kırılmalarına ve tesadüf gibi görünen kader ortaklıklarına odaklanan çok katmanlı bir insan hikâyesine dönüşüyor. Karakter merkezli anlatım dili ve gerilimi adım adım büyüten sinematografik yaklaşımıyla öne çıkan yapım izleyenleri; suç, sır ve entrikalarla dolu bir dünyaya davet ediyor.

Sinan Bengier (Solda)

TRT FM

33

Yaşında

Türkiye'nin en yaygın erişime sahip radyo kanallarından biri olan TRT FM, 33. yayın yılını geride bırakmanın gururunu yaşıyor. Kurulduğu günden bu yana dinleyicisiyle güçlü bir bağ kuran TRT FM; güncel müzik akışı, nitelikli içerikleri ve dinamik yayın anlayışıyla radyo yayıncılığında önemli bir yer edindi. Geniş verici ağı sayesinde ülkemizin dört bir yanına ulaşan kanalımız, her yaşta dinleyiciye hitap eden programlarıyla kamu yayıncılığı sorumluluğunu başarıyla sürdürüyor.

Kara kışın ayazında

Türkiye'nin en büyük acılarından biri olan 1939 Erzincan Depremi, sadece bir doğal afet değil, aynı zamanda eşine az rastlanır bir dayanışma hikâyesinin de sahnesiydi. Bu tarihi anları konu alan sekiz bölümlük yeni 'tabii' orijinal dizisi "Kara Kış", geçtiğimiz ay izleyiciyle buluştu.

Bir mevsimi anlatmaz sadece kara kış... İnsanın içine çöken zifiri bir karanlıktır bazen; geceyi bile utandıran... Güneşe rağmen donduran bir ayaz yahut sessizliği yırtan bir çığlık kimi zaman. Az öncesine kadar yaşayan bir şehrin ansızın yok olması belki de... Bir mumun titreyen ışığında sevdiğinin adını haykırmak umutsuzca... Yıl 1939... Aylardan Aralık... Kar diz boyu, gecenin sessizliği sarmış dört bir yanı. Evlerde sobanın sıcaklığı, yaşanmışlığın izleri... Ansızın bir uğultu yükselir yerin altından; sonra dualar, haykırışlar... Bir şehir molozların altında kaybolup gider sanki. Çığlıklar yakarışlara dönüşürken bembeyaz kar, usul usul yıkıntıların üstünü örter bir kefen misali. Umutlar yarım kalır,

anılar sahipsiz, kurtulanlar kimsesiz... Ve sabah doğan güneşe rağmen karanlık dağılmaz.

Bir şehrin en kara kışı

Türkiye'nin en büyük acılarından biri olan 1939 Erzincan Depremi, sadece bir doğal afet değil, aynı zamanda eşine az rastlanır bir dayanışma hikâyesinin de sahnesiydi. Bu tarihi anları konu alan sekiz bölümlük yeni 'tabii' orijinal dizisi "Kara Kış", geçtiğimiz ay izleyiciyle buluştu. 1939 Erzincan Depremi'nin ortasında filizlenen olağanüstü bir dayanışma hikâyesini ve bir savcının mücadelesini konu alan dizi; adalet ile vicdanı arasında sıkışan bir hukuk adamının, dönemin Cumhuriyet Savcısı Yusuf İzzet Akçal'ın, mahkûmların firar etme ihtimalini göze alarak onları

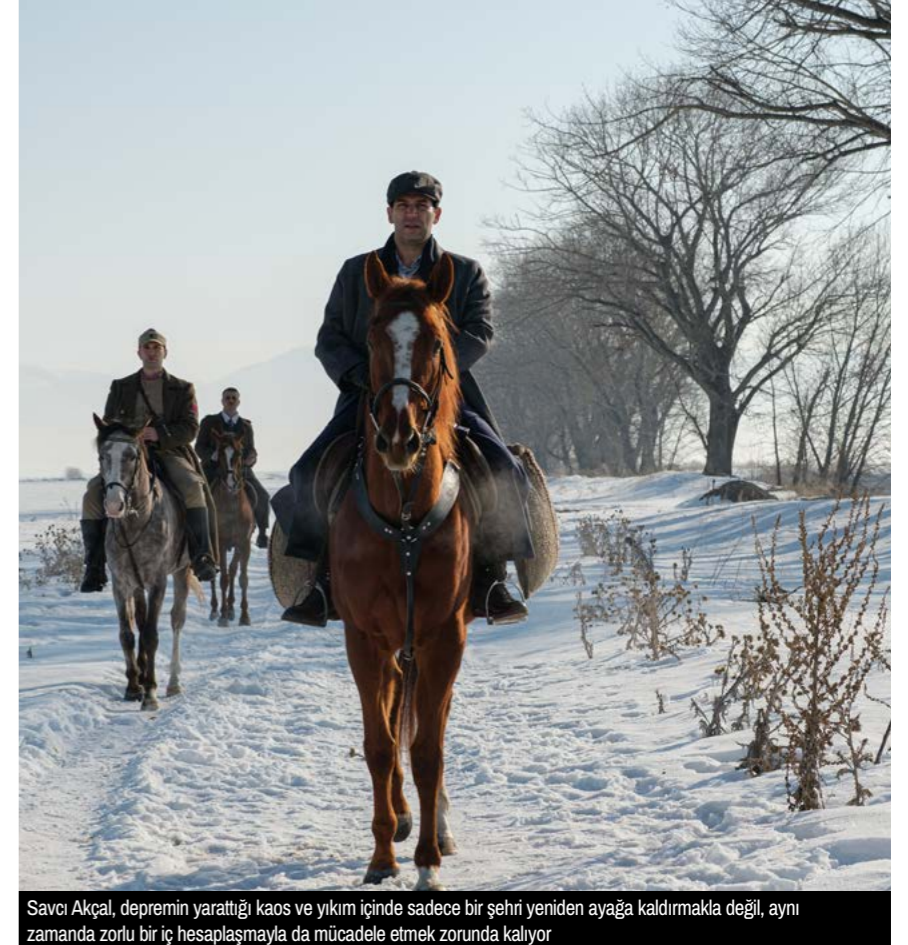
depremedelere yardım etmeleri için serbest bırakmasını ve sonrasında yaşananları konu alıyor. Gerçek olaylardan esinlenen yapım, kara kışın ortasında meydana gelen ve binlerce can kaybına yol açan büyük depremin hemen ardından yaşanan sarsıcı olayları ekrana taşıyor. Dizi, felaketin ortasında kalan insanların hayata tutunma çabasını ve hikâyesini etkili bir şekilde aktarıyor. Depremle sarsılan şehirde cezaevi de hasar görmüş, halk enkaz altında kalmıştır. Savcı Yusuf İzzet Akçal, tarihe geçen o cesur kararı alır: Mahkûmlara, gündüz arama ve kurtarma çalışmalarına katılmaları şartıyla izin verir. Akşam olduğunda ise hepsi cezaevine geri dönecektir. Titiz bir çalışmayla hayata geçirilen proje, sadece gerçekleri

anlatmıyor, aynı zamanda bir vefa borcu niteliği taşıyor. Başta Yusuf İzzet Akçal olmak üzere, o zorlu günlerde omuz omuza veren tüm kahramanların anısı, bu diziyi yaşatılıyor.

1939 yılında Erzincan'da meydana gelen büyük depremin yıkıcı etkisini ve sonrasında yaşanan dramatik olayları konu alan "Kara Kış" dizisi, adalet ile vicdanı arasında sıkışan bir Cumhuriyet Savcısı Yusuf İzzet Akçal'ın, mahkûmların firar etme ihtimalini göze alarak onları depremedelere yardım etmeleri için serbest bırakmasını ve sonrasında yaşananları yansıtıyor.

Göz dolduran oyunculuklar

"Kara Kış" dizisi, yalnızca hikâyesiyle değil, dev oyuncu kadrosu ve deneyimli teknik ekibiyle de dikkat çekiyor. Dizinin merkezinde yer alan idealist Cumhuriyet Savcısı Yusuf İzzet Akçal karakterine, başarılı oyuncu Murat Yıldırım hayat veriyor. Kurallara sıkı sıkıya bağlı Savcı Akçal, depremin yarattığı kaos ve yıkım içinde sadece bir şehri yeniden ayağa kaldırmakla değil, aynı zamanda zorlu bir iç hesaplaşmayla da mücadele etmek zorunda kalıyor. Dondurucu bir soğukta vicdanı ile görevi arasında kalsa da "önce insan" diyerek tarihin akışını değiştiren Savcı Akçal rolünü başarıyla canlandıran Yıldırım, sergilediği performansla büyük beğeni topluyor. Hande Doğandemir'in, Akçal'ın zor zamanlarda ailesini ayakta tutmaya çalışan fedakâr eşi Zemzem'i canlandırdığı dizide; Ulvi Kahyaoğlu, o dönem Erzincan'daki gelişmeleri takip etmek için şehre gelen ve hakikatin peşine düşen genç gazeteci Sinan Seyfi rolünde karşımıza çıkıyor. Savcının güvenerek serbest bıraktığı mahkûmların temsilcisi olan Galip karakterini Diren Polatoğulları üstlenirken Mustafa Kırantepe'yi Cezaevi

Savcı Akçal, depremin yarattığı kaos ve yıkım içinde sadece bir şehri yeniden ayağa kaldırmakla değil, aynı zamanda zorlu bir iç hesaplaşmayla da mücadele etmek zorunda kalıyor

Müdürü Burhan rolüyle izliyoruz. Dizinin kadrosunda ayrıca Fırat Doğruloğlu (Vali), Eylül Su Sapan (Cavidan), Serdar Orçin (Vali Yardımcısı Şevket) ve Necmi Yapıcı gibi usta isimler de dikkat çekiyor. Dizinin senaryosu, dönem hikâyelerindeki başarılarıyla bilinen Meriç Demiray ve Cenk Boğatur'un kaleminden çıkarken yönetmen koltuğunda ise Levent Onan oturuyor.

Bir dönem dizisi olmanın çok ötesinde

Erzurum ve İstanbul'da kurulan özel platolarda çekilen dizi, 1930'lu yılların Erzincan atmosferini, mimarisini ve o dönemin ağır kış koşullarını görsel bir şölenle ve yer yer hüznüyle ekrana taşıyor. Erzincan'ın dondurucu kışında, enkaz altından doğan bu yaşam ve adalet

Savcı Akçal karakterine Murat Yıldırım hayat veriyor

mücadelesi, Türkiye'nin ortak hafızasındaki en acı olaylardan birine ışık tutuyor. Diziyi çekici kılan sadece bir dönem dizisi olması değil. Gerçek bir olaydan uyarlanmış olması ve ülkemiz tarihinde böylesine derin bir etki bırakmış bir felaketi merkezine alması, diziyi zaten baştan güçlü bir zemine yerleştiriyor. Ayrıca "Kara Kış", neredeyse her karesinde cesur tercihler barındıran bir yapımdır. Yapım sadece bir afet hikâyesi anlatmakla yetinmiyor, dönemin siyasi, hukuki ve toplumsal yapısını da olayların içine yerleştiriyor. "Kara Kış", genel anlamda sağlam bir hikâye akışına sahip. Öylesine karanlık bir ortamdaki ışık arayışı ise öyküye anlamlı bir derinlik katıyor. Diğer yandan dizi, oldukça başarılı bir sinematografi dili kurmuş. Soğuk mavi tonlar ve sıcak geçişler, izleyicide yoğun bir etki bırakıyor.

Bir şehir molozların altında kaybolup gider sanki. Çılgınlık yakarışlara dönüşürken bembeyaz kar, usul usul yıkıntıların üstünü örter bir kefen misali. Umutlar yarım kalır, anılar sahipsiz, kurtulanlar kimsesiz... Ve sabah doğan güneşe rağmen karanlık dağılmaz. Oysa en sert kışların bile içinde, bahara saklanmış ince bir umut vardır.

Bakan Gürlek'ten anlamlı paylaşım: "Adaletin sarsılmaz iradesi"

Dizi ekran yolculuğuna başladığında Adalet Bakanı Akın Gürlek de sosyal medya hesapları üzerinden yaptığı paylaşımın önemine dikkat çekti. Bakan Gürlek, yapımın sadece bir dizi değil, bir meslek onuru hikâyesi olduğunu vurgulayarak şu ifadeleri kullandı: "Felaketin tam ortasında adaletin sarsılmaz iradesini ayakta tutan Cumhuriyet Savcımız Yusuf İzzet Akçal'ın memleket sevdasını yansıtan bu yapımda, toplumsal hafızamıza adına çok kıymetli buluyorum. Hukukçu bir meslektaşımızın en ağır koşullar altında

Tanık olduğu olaylar, Sinan Seyfi'yi sadece bir gözlemci olmaktan çıkararak hakikatin peşine düşen birine dönüştürür

Vali Yardımcısı rolünde Serdar Orçin'i izliyoruz

inisiyatif olarak kamu sorumluluğunu nasıl büyük bir dirayetle taşıdığını gözler önüne sermektedir."

Yönetmen koltuğunda Levent Onan'ın oturduğu, senaryosunu Meriç Demiray, Cenk Boğatur ve Ahmet Kurt'un kaleme aldığı dizi, 17 Nisan'da 'tabii' dijital platformunda tüm bölümleriyle yayımlanarak iddialı bir başlangıç yaptı. Başrollerinde Murat Yıldırım, Ulvi Kahyaoğlu ve Hande Doğandemir'in yer aldığı yapımda, oyuncu performanslarıyla da öne çıkıyor.

"Eğer kurallar insanları kurtarmıyorsa, o kurallar ne işe yarar?"

1939 yılının sert kışında Erzincan büyük bir felakete sarsılmıştır. Aralık ayında dondurucu bir soğukta meydana gelen büyük deprem, binlerce insanın ölümüne neden olur. Şehir neredeyse tümüyle yerle bir olmuş, insanlar enkaz altında kalmıştır. Hastane ve sağlık kuruluşları yıkılmıştır, askerî birlikler yetersizdir, yollar kapanmıştır, iletişim kopmuştur, halk panik içindedir. Kış şartları o kadar ağırdır ki insanlar sadece enkaz altında değil, soğuktan da hayatını kaybeder. Yusuf İzzet Akçal, adalet duygusu güçlü, devlete bağlı ama bir o kadar da vicdanlı bir savcıdır. Devlet otoritesinin çöktüğü bu ortamda düzeni sağlamaya çalışır. Yardım ekipleri yetersiz kalınca "Eğer kurallar insanları kurtarmıyorsa, o kurallar ne işe yarar?" diye düşünerek çok riskli bir karar verir: Hapishanedeki mahkûmları geçici olarak serbest bırakıp kurtarma çalışmalarına katmak. Bu karar şehirde büyük tartışma yaratır. Bazıları Yusuf İzzet'i kahraman olarak görürken bazıları onu kanunları çiğnemekle suçlar. Dizi boyunca deprem sonrası yaşanan çaresizlik, donarak ölen insanlar ve aile dramları ön plana çıkar.

Dizi, felaketin ortasında kalan insanların hayata tutunma çabasını ve hikâyesini etkili bir şekilde aktarıyor

Mahkûmların kurtarma çalışmalarına katılmasıyla bir nebze umut doğsa da şehirde güvenlik sorunu baş göstermiştir. Bazı fırsatçılar yağmacılığa başlar. Yusuf İzzet bir yandan insanları kurtarmaya, bir yandan da düzeni korumaya çalışır.

En sert kışların bile içinde, bahara saklanmış ince bir umut vardır

Depremi ardından yayılan hastalıklar ve soğuk hava şartları işleri daha da zorlaştırır. Mahkûmlar arasında gerçekten değişmek isteyenlerle kaçmayı planlayanlar arasında çatışma çıkar. Yusuf İzzet, bir yandan Ankara'dan gelecek emri beklerken diğer yandan vicdanıyla hareket etmeye devam eder. Tam bu sırada kritik bir mahkûmun kaçması büyük krize yol açar. Kaçan mahkûmun yarattığı olaylar nedeniyle Yusuf'un aldığı kararlar sorgulanır. Şehirde halk âdeta ikiye bölünmüştür. Bazıları mahkûmların yardımıyla hayatta kalmıştır, bazıları ise güvenlik korkusu yaşamaktadır. Ankara'dan gelen müfettişler Yusuf İzzet

hakkında soruşturma başlatırken Yusuf'un "Kanun mu yoksa insan hayatı mı?" ikilemi hikâyenin merkezine yerleşir. Açlık ve salgın şehirde yeni bir felakete dönüşürken, Yusuf birçokları için artık sadece bir savcı değil, halkın lideri gibi görülmeye başlamıştır. Soruşturma derinleşirken Yusuf'un görevden alınması gündeme gelir ancak halk ona sahip çıkar. Bu arada mahkûmlar arasında büyük bir fedakârlık yaşanır ve birçok kişi hayatını riske atar. Bir kısmı özgürlüklerini hak ederken kimileri trajik şekilde hayatını kaybeder ne yazık ki. Yusuf ise yaptığı seçimlerin hukuki bedelini ödemeye hazırdır. Ama o halk gözünde artık bir kahramandır. Erzincan ise koca bir şehri karanlıktan çıkarmaya çalışan eşi benzeri olmayan bir dayanışma ve fedakârlığa sahne olur. Görürüz ki en sert kışların bile içinde, bahara saklanmış ince bir umut vardır. Ve insan tam kırıldığı yerden yeniden filizlenebilen bir varlıktır.

Dizide mahkûmların dramlarına da tanık oluruz

Fotoğraflar: Meral Ünsal

Sabun kokulu hatıralar

Bir annenin en büyük gücü sevgisi... Her şeyin başlangıcı, sıfır noktası orası. Sevgi yoksa sabır olmaz, sevgi yoksa önseziler çalışmaz. Anneler Günü vesilesiyle bizi en çok seven ve bizim de en çok sevdiğimiz annelerimizi bu yazıyla anmak ve birlikte Anne Müzesi'ni gezmek istedik.

çinde yaşadığımız dünya ve evren kurallar silsilesiyle örülü... Şu an bizlerin bilim dalı olarak kabul ettiği matematik, fizik, kimya bu kuralların bir kısmını bizim için görünebilir kılıyor. Bilemediğimiz veya hesaplayamadığımız yanlarını da geri planda formüle ediyor. Fraktallar, örüntüler, tıp, sosyoloji, psikoloji ve dahası... Aklınıza gelen her alan var olan veya gelişmekte olan kurallarla ilerliyor. Bilim sürekli geliyor ve yeni keşiflerle her an bizi şaşırtıyor. Örneğin bilinenlere yeni bilgiler ekleyen veya kökünden değiştiren kuantum mekaniği gibi... İşte yeryüzünde, gökyüzünde, insana

veya diğer canlılara, cansız oluşumlara dair ne varsa bu bilim dalları sayesinde anlamaya, tanımaya, sınırlarını kavramaya ve yorumlamaya çalışıyoruz. Fakat bütün evrenin yasalarını bir araya getirsek de anlatamayacağımız bir olgu var: Annelik. Çünkü fizik, her etkinin bir tepkisi olduğunu söyler; oysa annelik, hiçbir karşılık beklemeden evrene yayılan tek enerjidir. Matematik, bir annenin terliğinin nasıl hedefi tam on ikiden vurabildiğini hesaplayamaz mesela. Kimya, psikoloji, biyoloji, edebiyat bir araya gelse bir annenin çocuğunu ilk kez kucağına aldığı o an hissedilenleri, yaşananları tanımlayamaz.

Fiziğin bittiği, şefkatin başladığı yer

Bilimin formüle edemediği bu "anomali" aslında evrenin en saf yakıtıyla çalışır: Sevgi. Laboratuvar ortamında ölçülemeyen, teleskoplarla gözlemlenemeyen ama bir çocuğun ağlamasıyla aynı anda devreye giren o sevgi ve şefkat, aslında her şeyin başladığı sıfır noktasıdır. Annelik dünyanın en tuhaf "teslimiyet" hâli diyebiliriz belki de. Bir başkasının mutluluğunu kendi mutluluğunun önüne koyabilmek, onun başarısıyla gururlanıp, onun hüznüyle içi kan ağlamak, herhâlde empati duygusunun bile ötesine geçen

bir yaklaşım. Bir "Seyit Onbaşı" inancıyla ve kararlılığıyla tüm yükü tek başına sırtlayabilme, gecelerce uykusuz kalabilme mucizesi. "İçime doğdu" diyerek değme kahinlere taş çıkartan bir gelecek tahmincisi... Dahası hiç bitmeyen, bir sızı gibi sürekli kendini hissettiren "kaygı" ile yaşamayı becerebilme yetisi...

Belki hiçbir atom altı parçacık bir annenin evladına bakışındaki o ışığı açıklayamayacak. Belki hiçbir tıp kitabı, o şefkatin bir yarayı sadece "öpererek" iyileştirme gücünü formüle edemeyecek. Fizik bize enerjinin korunumu yasasını öğretir; hiçbir şey yoktan var olmaz, varken yok olmaz. İşte o "sıfır noktasından" yayılan anne sevgisi de böyledir; bir ömürden diğerine aktarılır, şekil değiştirir, bir hatıraya, bir karaktere, bir vicdana dönüşür ama asla yok olmaz.

Beyhude bir çaba

Aslında anneliği tanımlamaya çalışmak beyhudedir. Satırlarca cümle kifayetsiz kalır. Hesapsız, pazarlıksız, karşılıksız olabilmekten bahsetsek bu da yetmez. Öte yandan annelik sınırlandırılmaz. Öyleymiş gibi görünse de bir cinsiyetle sınırlandırılmaz mesela veya doğurmuş olmakla da öyle. Annelik, biyolojik bir başlangıcın ötesinde, aslında bir insan olma sanatı. Çünkü yazının başında bahsettiğimiz "sıfır noktası" sevgisi, bir kalıba sığdırılmayacak yoğunlukta kendiliğinden taşan bir enerji. Bir öğretmenin öğrencisinin gözündeki ışığı fark edip onu desteklemesinde, bir dostun en zor anda gösterdiği o koruyucu kanat gerisinde ya da bir yabancıya hiç tanımadığı bir yüreğe sunduğu o karşılıksız iyilikte benzer özü görürüz. Annelik, doğurmak değil, "oldurmak"

Anne Müzesi'nde çeşitli ülkelerden anne - çocuk figürleri sergileniyor

aynı zamanda. Birini, bir şeyi, bir fikri sevgiyle var etme iradesi biraz da. Annesini kaybetmiş birinin, onun hatırasını yaşatırken gösterdiği o vakur duruşta da bir erkeğin bir çocuğa gösterdiği o kapsayıcı merhamette de aslında aynı evrensel

yasayı, o "açıklanamaz" sevgiyi görüyoruz. Bir yaraya üflediğinde geçeceğine inanan o devasa ruh hâli; bazen bir teyzede, bazen bir babanın şefkatinde, bazen de evini bir öksüze açan koca yürekli insanlarda vücut bulur. Bu yüzden "Anneler

Anne fotoğrafları kadın emeğiyle yeni bir yaşama kavuşmuş

Günü” vesilesiyle kaleme aldığımız bu yazıda sadece anneleri değil; kalbinde o karşılıksız “büyütme” ve “sahip çıkma” enerjisini taşıyan herkesi selamlamak istiyoruz.

Sahi nedir annelik? Emek mi? Sevgi mi? Doğurmasan bile onu kalbinde taşımak mı? Anne olmak, kalbinin kendi göğüs kafesinden çıkıp başka bir bedende sokaklarda yürümesine izin vermek midir? Bu soruların yanıtı herkesin kendi içinde gizli belki de. O hâlde annelerimizin, anneliğin izini Ankara’daki “Anne Müzesi”nde birlikte sürelim mi?

Dünyayı güzelleştiren annelik ruhu

Doğurmuş olsun ya da olmasın, bir başkasının hayatına bereket katan, bir canı sevgiyle yeşerten her ruhun içinde mevcut diyebiliriz bu duygu. Bu yüzden bu yazıyı hazırlarken yalnızca kendi annemizi veya anne olmuş kadınları düşünmedik. İnsanın içinde taşıdığı o yüksek kapasiteyi; karşılıksız emekle var etme gücünü de düşledik. Tüm bu uzun girizgâh ışığında bu gücü kendinde bulan herkesin anneler gününü kutluyor ve sizleri Ankara’nın tarihi semtlerinden birine, “Anne Müzesi”ni birlikte gezmeye davet ediyoruz. Müzeye giderken akıllardaki ortak soru sanırım şu oluyor: “Anne Müzesi mi? Peki ama ne olabilir bu müzede?” Müzeyi gezerken ve ayrılırken ise ortak duygular: Hayranlık ve hüznün.

Evet gerçekten tasarımı ve objeler açısından sizi birkaç saatliğine bu dünyadan koparıp annelerin gezegenine ve bir yandan da kendi çocukluğunuza yolculuğa çıkarıyor bu müze. Dünyanın dört bir tarafından anne ve çocuk figürlerini yine o ülkelerin dilinde “anne” sözcüğüyle birlikte görebileceğiniz bölüm daha en baştan müzenin çok daha fazlasını vadettiğini fısıldıyor yavaşça. Geri planda

Savaş yorgunu ülkenin öksüzleri için kurulmuş Süt Damlası Kurumu'nun yoğurt kabı

usul usul çalan ninniyi dinlerken bir anda mis gibi beyaz sabun kokusu elinizden tutup sizi geçmişe götürüyor. Annenizin yıkadığı çamaşırların mis kokusu bu. Köşedeki beşikte sallanan siz olabilirsiniz veya o kara makinenin başında dikiş diken anneniz olabilir. Müzenin bu bölümünde yıllar içinde anneler gününün denk geldiği

tarihlerin takvim yaprakları ve eskiden kimi kuruluşların duvarlarındaki anneliğe dair sözler ilginç köşelerden.

“Hor görmesinler”

Müzenin ikinci bölümü ise aynı avlu içindeki iki katlı başka bir binada. Binanın ilk katında hemen sizi karşılayan “Ana

Lohusa şerbeti takımı

Yüreği” heykeli, sadece kendisi için değil çocukları ve hatta başkaları için de çarpan anne yüreğinin temsili sadece. Yine sessizce çalan “Yüksek yüksek tepelere” şarkısını zihninizden tamamlarken; “Annesinin bir tanesini hor görmesinler” kısmında her zaman olduğu gibi boğazda bir yumru oluşuyor. Müzenin loş aydınlatmasında diğer objelere ve sergilemelere gözünüz takılıyor. Objelerin hepsi ince düşünülmüş ve sizi de düşüncelere sevk edecek şekilde tasarlanmış. Örneğin pek çok aynayla dizayn edilmiş ve “Yüzleşme” adını taşıyan bölümde “Anneye sorulmamış sorular... Ya vaktimiz olmadı ya aklımıza gelmedi...” cümlesiyle birden kendinizle gerçekten yüzleşiyorsunuz. Sahi siz annenize hangi soruları sordunuz veya sormadınız? O ana kadar direndiniz evet ama bu bölümde artık gözler doluyor.

Bugün, telefon ekranlarından başımızı kaldırmadığımız, her şeyi “beğenilerle” ölçtüğümüz o sığ dünyada, annelik enerjisi bizi aslımıza, doğamıza geri çağırıyor. Modern insanın en büyük yanılgısı, her şeyi kontrol edebileceğini sanması. Oysa bir annenin (veya o ruhu taşıyanın) sabrı, kontrole değil, akışla ve güvenle ilgilidir. Fizik kurallarının bittiği yerde, o sessiz dua ya da o içten gelen “yanındayım” hissi başlar.

Öksüzler Sokağı

Sadece orası mı? Ya öksüzlerin bölümü. Savaş yorgunu ülkenin öksüz ve yetimlerini hayatta tutabilmek için düşünülmüş Süt Damlası Kurumu'nun yoğurt kabı da müzede sergilenen ve yine karmaşık duygular yaşatan objelerden. Müzenin bulunduğu bölgedeki sokaklardan biri eskiden yetimhanenin yer aldığı bir

Anadolu'nun renklerini, geleneklerini bir kez daha hatırlatan gelin başlığı

sokakmış. Adı da “Öksüzler Sokağı”. Bir zamanlar öksüzlerin yaşadığı bölgede, şimdi öksüz ya da değil; annesinin izini arayanlar bu müzede buluyor bekli de. Anne Müzesi’nin kurucusu ve yazar Şermin Yaşar daha önce Anadolu Ajansı muhbirine yaptığı açıklamada bu bölümün önemini şu cümlelerle aktarmış: “Öksüz kelimesi eski Türkçe ve geride kalmış bir kelime. Kelime eski olunca sanki kavramın

kendisi de eskimiş gibi algılıyoruz ve bugün insanımız sadece kendi çocuğuna ve kendi anneliğine daha çok odaklanıyor. Bugünün yaşantısı başka çocukların varlığını çok fazla düşünmeye fırsat vermiyor. Kelime eski ama kavram hâlâ devam ediyor. Hâlâ öksüz çocuklar var. Bunun üzerine düşündürmek istedik biraz da.” Cumhuriyetin ilk yıllarında 6 ve üzeri çocuk

Anne kelimesi her ülkede farklı olsa da ortak duygu daima sevgi ve şefkat

Dünyanın tam ortası

Kalehöyük; MÖ 3000 yılından bu yana birçok medeniyeti bağrında saklamış bir yer. Yaklaşık 5 bin yıllık bir yerleşim geçmişine sahip olan bu yerde yapılan kazılar Anadolu'nun tarihine ışık tutmaya devam ediyor.

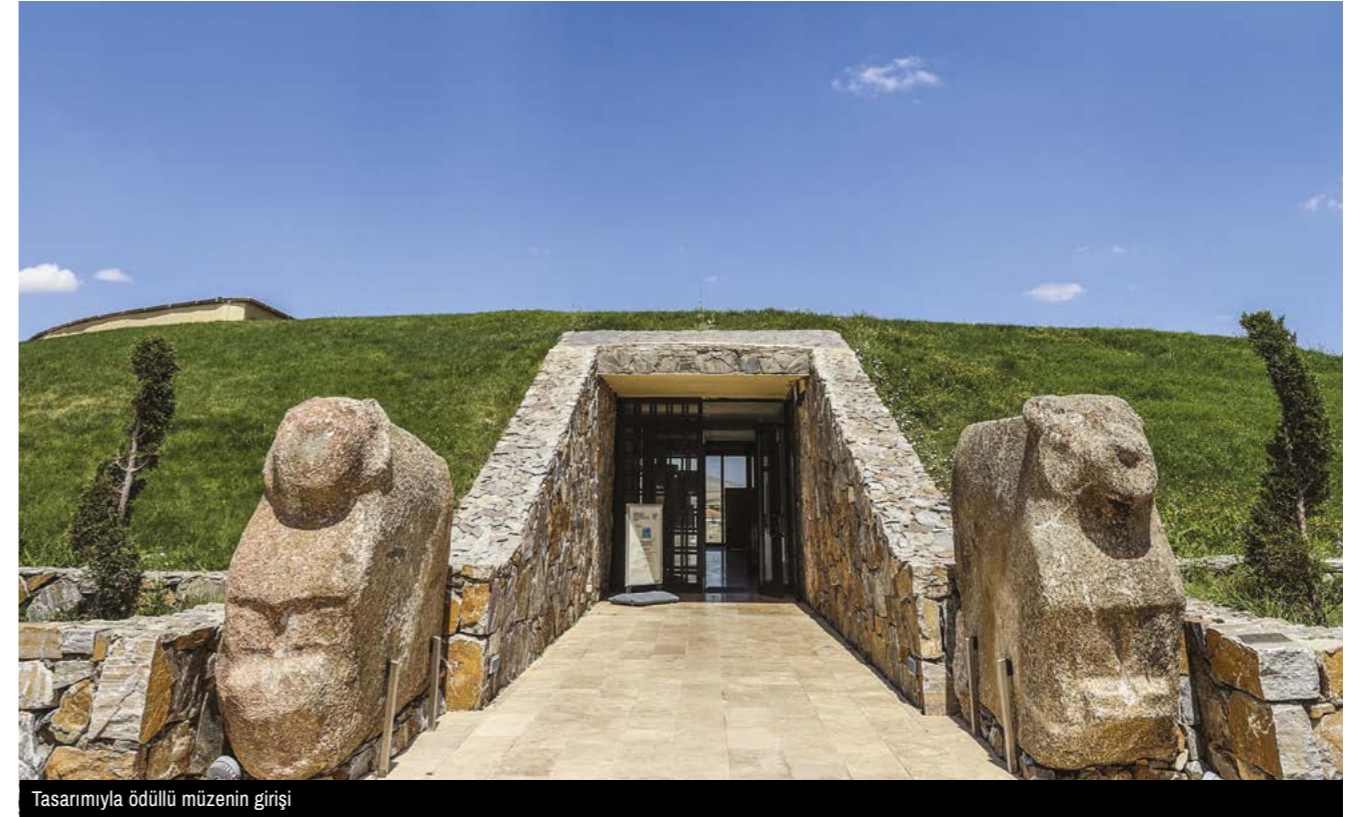
Anadolu'nun ortasında, geçmişi bin yıllara dayanan bir ilçe; Kaman. Adını; Roma ve Bizans çağlarında yöreye gelen "Chnamane" adının Türkler tarafından Kaman olarak kullanılmasıyla almış. Bir başka rivayete göre ise MÖ 1200 - 2200 yılları arasında Kızılırmak civarında yaşayan Etilerden (Hititler) geliyor adı. Kırşehir'e bağlı bu yerleşim bölgesi MÖ 3000 yıllarından itibaren birçok farklı uygarlığa ev sahipliği yapmış bir yer. Gizli bir hazine gibi âdeta. Uçsuz bucaksız bozkırın ortasında, sadece yaz aylarında kavak, söğüt ve meyve ağaçlarının yeşiline bürünen, dağları çıplak, cevizi meşhur, toprakları zengin ve halâ keşfedilmeyi bekleyen bir yer. Haritadan bakıldığında ülkemizin tam kalbinde yer alan bu yerleşim yeri, binlerce

yıldır ev sahipliği yaptığı nice medeniyetin de göz bebeği olmuş. "Dünyanın merkezi" tabirini bu yüzden almış olsa gerek. Hititlerle başlayan, Eski Hitit ve Geç Hitit dönemlerinden sonra Eski ve Geç Frigleri de konuk eden bu yer, 1986 yılından bu yana yapılan arkeolojik kazılarla kendini aşikâr etmeye başladı. Kaynaklarda yer aldığına göre; bu yörede, Antik Çağ'da Zama isimli bir uygarlık varmış. Bu, tam olarak bilinmese de, kesin olarak bilinenler şimdiki kadar yapılan ve hâlâ devam eden kazılarda ortaya çıkmaya başladı. Mesela; MÖ 550 yılında Anadolu'yu egemenliği altına alan Pers İmparatorluğundan kalan mühürlerin Perslerin varlığını kanıtlanması ya da Bizans dönemine ait yapı kalıntıları ile Ömerhacılı Kalesi'nin kalıntılarının Roma ve Bizanslıların hâkimiyetini gösterdiği gibi.

Mengücekoğulları, Eretna, Karaman ve Dulkadiroğulları Beylikleri'nin de hüküm sürdüğü bu yerde şimdiki kadar yapılan kazılarda 5 binden fazla tarihî eser bulundu.

"Medeniyetler merkezi"

Kalehöyük; doğu - batı ve kuzey - güney arasındaki tüm yerlerin ortak kültürüne ev sahipliği yaptığı için "medeniyetler merkezi" olarak adlandırılıyor. Her yerde höyüklerin olduğu ve Orta Asya'ya kadar uzanan bu yol, İpek Yolu'ndan da eski. Neredeyse 10 bin yıllık bir yol. Kaman İlçesi'nin kuzeydoğusunda, Kırşehir şehir merkezinin hemen kuzeybatısında yer alan Kalehöyük; 280 metre çapında 16 metre yüksekliğinde tipik bir Anadolu höyüğü. Japonya Ortadoğu Kültür Merkezi Başkanı ve Kaman Kalehöyük Kazı Heyeti Şerefi Başkanı Prens Takahito Mikasa'nın

Tasarımıyla ödüllü müzenin girişi

Kaman Kalehöyük gizli bir hazine gibi âdeta. Uçsuz bucaksız bozkırın ortasında, sadece yaz aylarında kavak, söğüt ve meyve ağaçlarının yeşiline bürünen, dağları çıplak, cevizi meşhur, toprakları zengin ve halâ keşfedilmeyi bekleyen bir yer.

31 Mayıs 1986 günü başlattığı ve uzun yıllar Dr. Sachihito Omura başkanlığında yürütülen kazı alanı âdeta keşfedilmeyi bekleyen bir cevher gibi. Bozkırın ortasında öylece duran bu antik yerleşim yeri kazıldıkça içinden medeniyetler fışkıran gizli bir hazine; bir matruşka sanki... Şimdiye kadar yapılan kazılarda dört yapı katı tespit edildi. Kazı alanının hemen yanında bulunan müzede sergilendiği hâliyle yakın geçmişten uzaklara doğru sıralarsak; 15 - 17. yüzyıllar arası Osmanlı Dönemi, MÖ 12 - 4. yüzyıl Demir Çağı, MÖ 20 - 12. yüzyıllar arası Orta ve Geç Tunç Çağı, MÖ 23 - 20. yüzyıllar arası Erken Tunç Çağı'na ait kültürel tabakaları barındırıyor. Kazılar hâlen devam ediyor. Japonya'daki arkeoloji camiası için ise Kalehöyük; sadece ülkemiz için değil Asya - Akdeniz bölgesi tarihi için de kritik bir saha olarak kabul ediliyor. Erken Tunç çağı, Bronz çağı ve Demir çağı geçişleri hakkında veri sağlayan bir referans noktası olarak görülüyor. Burasını önemli kılan bir başka özellik daha var ki; arkeoloji camiasında büyük bir heyecan yarattığı gibi şimdiki kadar bilinenleri de ters yüz etti.

Demir işçiliği tarihinde dönüm noktası

Kazı alanının kuzey kısmında, bir toprak tabakasında 4 bin 200 yıl öncesine ait metal kümeleri bulundu. Yapılan incelemelerde, kümelerden ikisinin demir cevherinin ısıtılmasıyla, diğerinin ise yapay olarak üretilen demirden elde edildiği ortaya çıktı. Bu çarpıcı keşif, o dönemde insanların bakır eritme teknikleriyle demir üretmeye çalıştığının bir göstergesi. Bu yeni bilgi, demir işçiliğinin kökeniyle ilgili yepyeni bir bakış açısı getirdi. Daha önceki bilgilere dayanarak demir işçiliğinin, 3 bin

400 yıl önce, Hititler döneminde ülkemiz sınırları içinde yaygınlaştığı düşünülüyordu. Araştırma ekibinin ortaya çıkardığı bu bulgularla, bakır eritme teknikleriyle demir üretme girişimlerinin çok daha eski zamanlardan, Tunç Çağı'ndan beri var olduğu ortaya çıktı. Kazı ekibinin başında olan Dr. Omura, bu bilgi ortaya çıktıktan sonra şöyle bir açıklamada bulunmuştu: "Demir üretme girişimleri Hititlerden yaklaşık bin yıl önce başladı ve görünüşe göre Hititler, bakır ve bronz üretim teknolojilerini kullanarak demir üretmeye çalışıyorlardı." Demir çağı'nın kronolojisi

Müze 5 bine yakın tarihi esere ev sahipliği yapıyor

Kazılar hâlen devam ediyor

Haritadan bakıldığında ülkemizin tam kalbinde yer alan bu yerleşim yeri, binlerce yıldır ev sahipliği yaptığı nice medeniyetin de göz bebeği olmuş. "Dünyanın merkezi" tabirini bu yüzden almış olsa gerek. Hititlerle başlayan, Eski Hitit ve Geç Hitit dönemlerinden sonra Eski ve Geç Frigleri de konuk eden bu yer, 1986 yılından bu yana yapılan arkeolojik kazılarla kendini aşikâr etmeye başladı.

ve teknolojik gelişim gibi konularda dünya çapında katkıları olan bir merkez olduğunu gösteren Kalehöyük, arkeoloji alanında bilinenlerin ötesine geçtiği için akademik dünyada da ilgi görüyor.

Ödüllü müze

1986 yılından bu yana Japon Anadolu Arkeoloji Enstitüsü arkeologları tarafından kazılan Kalehöyük, Yassıhöyük ve Büklükale'de; Hitit, Frig ve Pers,

Helenistik - Roma ve Bizans dönemine ait çıkan eserlerin yerinde korunması ve sergilenmesi için bir müze kuruldu. Kalehöyük'ten örnek alınarak bir höyük tarzında inşa edilen ve iki senede tamamlanan müzenin üzeri doğal çimlerle kaplı. 830 metrekare açık, 470 metrekare kapalı alan olmak üzere toplam bin 500 metrekarelik alanı kapsıyor. Ziyaretçilerin kazı yöntemlerini ve kazılarda çıkarılan eserleri görebilecekleri bir yaklaşımla planlanan müze; diğer müzelerden farklı olarak ters kronoloji sisteminin uygulandığı bir yapıya sahip. Doğayla uyumlu görünümü ve sürdürülebilir çevreci

tasarımı gibi özellikleriyle ülkemizde ve dünyada mimari açıdan da öne çıkan ve bu anlamda tek örnek olan müze; 2010 yılında, 1950'li yıllardan itibaren Amerika'da gerçekleştirilen "En İyi Yeşil Müze (GreenGood Design)" yarışmasına katıldı ve bu ödüle layık görüldü. 2012 yılında ise Avrupa'nın Müzesi yarışmasına aday olarak gösterildi ve Portekiz'de yapılan gala gecesinde Avrupa'daki ilk otuz müzenin arasına girdi. Müze; bünyesinde bulunan 5 bine yakın arkeolojik eserin yanı sıra teknolojiyi etkin kullanan bir sisteme sahip. Böylelikle arkeolojik yerleşim alanlarının maketleri,

Japonya dışındaki en büyük Japon bahçesi

sanal gezinti ekranları, 3 boyutlu eser tanıtım ekranları, etkivizyon ve holografik canlandırılmalı müze anlatımları ve sergi salonlarıyla zaman içinde büyümlü bir yolculuk yapmak mümkün. Müzede eğitim faaliyetlerine de çok önem veriliyor, özellikle çocukları ve gençleri hedef alan etkinlikler arasında; her sene düzenlenen yaz okullarında, çömlekçi çarkında seramik yapımı, çivi yazısı, kil - çamur heykelcik yapımı, takı tasarımı ve mühür baskısı gibi çalışmalar yapılıyor. Ebru ve yaratıcı drama dersleri veriliyor. Böylece çocuklar eğlenerek ve uygulamalı olarak tarihi ve arkeolojiyi hem seviyor hem de öğreniyor.

Türk ve Japon hükümetlerinin kültürel ve ekonomik iş birliği ile yapılmış olan Kalehöyük Arkeoloji Müzesi, Japon - Anadolu Arkeoloji Enstitüsü, yaklaşık 2 kilometre uzağında bulunan Kalehöyük kazı alanı ile hemen yanında bulunan Japon Bahçesi ile bir bütün oluşturuyor.

Japon bahçesi

Mikasanomiya Anı Bahçesi olarak da bilinen, Kaman ilçesi, Çağırkan beldesi, Kalehöyük kazı evinin hemen yanında bulunan bu yer, Japonya dışındaki en büyük Japon bahçesi. Japon Altes Prensi Mikasa'nın Türkiye'ye gelişi ve Kalehöyük kazılarını başlatması anısına, Japonya

Ortadoğu Kültür Merkezi tarafından yapılan ve 1993 yılında onun katılımıyla açılan bahçede yapay bir şelale, içinde Japonya'dan getirilen renkli sazan balıkları bulunan 2 tane yapay gölet, Japon Feneri, Budha Tapınak Mimarisi örneği ve yapay tepelikler var. Doğal taş, çalık taşı ve Japonya'dan getirilen özel işlenmiş taşlarla süslenen ve âdeta bir masal diyarını andıran bahçede; Japon Kirazı, Japon Salkım Söğüt, Japon Elması, Japon Eriği ve Japon Ayvası gibi ülkeye ait ağaç ve bitkilerin yanında bizim ülkemize ait olan ağaç ve bitkiler de var. İki ülke arasındaki iş birliğinin güzelim doğaya uyum sağlamış hâli gibi yana ve omuz omuza duruyorlar.

Dr. Sachihro Omura

Japon arkeolog Dr. Sachihro Omura, 23 yaşında öğrenci olarak geldiği Türkiye'de uzun yıllar arkeolojik çalışmalar yapan ve son nefesini de ülkemizde veren bir isim. Omura'nın, Türkiye'ye olan ilgisi, Japonya'nın en büyük gazetesi Asahi'de bir Türk diplomatın Japonya'yı ziyaret etmesiyle ilgili bir makale okuduktan sonra başlamış. Japon Prensi Mikasa'nın önerisi ve dönemin Başbakanı Turgut Özal'ın girişimleriyle Türkiye'ye gelen isim, hayatının önemli bir kısmını Anadolu'nun kadim tarihini ortaya çıkarmaya adadı. Hitit dönemine olan özel merakından olsa gerek 1973 - 1976 yılları arasında Elazığ'da çalışmaya başladı. Kırşehir Kaman'daki kazı çalışmaları ise Japonya Orta Doğu Kültür Merkezi Başkanı Prens Takahito Mikasa liderliğinde 31 Mayıs 1986'da başladı. 1998'de Sağırkan köyünde Japonya Ortadoğu Kültür Merkezi'ne bağlı Japon Anadolu Arkeoloji Enstitüsü'nü (JIAA) kurdu ve başkanlığını yürüttü. Bu enstitü bölgedeki arkeolojik araştırmaların merkezi hâline geldi. Çalışmalarıyla, Türkiye ve Japonya arasında kültürel bir köprü kuran, Anadolu'nun dünya tarihindeki önemini ortaya koyan isim özellikle demir tarihi üzerine elde ettiği önemli bulgularla ismini duyurdu. Japonya ve Türkiye arasındaki kültürel iş birliğini simgeleyen Kaman - Kalehöyük Arkeoloji Müzesi ve Japon Bahçesi projesine öncülük eden isim, 2008 yılında Türkiye Cumhuriyeti tarafından Liyakat Nişanı, Japonya tarafından ise Yükselen Güneş Nişanı ile ödüllendirildi. Anadolu'da ortaya çıkarılan eserlerin dünya tarihini yansıttığına inanan, Anadolu'nun, incelediği Mısır ve İtalya gibi yerlerden daha derin bir kültürel öneme sahip olduğunu belirten Omura, Türk kültürüne hayran olan ve kendini Türkiyeli olarak gören biriydi. 20 Mayıs 2025 yılında yaşadığı Kırşehir'de hayatını kaybetti.

Japon Prensesi Mikasa, her sene ülkemizi ziyaret ediyor

“Dünya Burada”

Geleneksel sporları ve kültürel mirası günümüze taşıyan; geçmişin birikimini geleceğe aktaran, her yaştan katılımcıya eşsiz deneyimler sunan uluslararası şölen Ethnospor Kültür Festivali'nin 8'incisi 21-24 Mayıs tarihleri arasında İstanbul'da gerçekleştirildi. TRT ise “Dünya Burada” mottosuyla gerçekleştirilen festivalin iletişim ortakları arasındaki yerini aldı.

Geleneksel spor ve oyunların bilinirliklerinin artması ve yaygınlaşmasına yönelik faaliyetlerde bulunan uluslararası bir kurum olan Dünya Ethnospor Birliği, 2017 yılından beri kuşaktan kuşağa aktarılan geleneksel oyun ve sporların muhafazası, icrası ve sürdürülebilirliği adına destek oluyor. Birlik, “Millîyetler, bireyleri birbirine kenetleyen ortak geçmiş ve birikimin tezahürleridir. Bu ortak geçmiş ve birikimin en önemli unsurlarından biri geleneksel spor ve oyunlardır.” düşüncesiyle üstlendiği misyonla çeşitli projeler üretiyor. Tarih boyunca toplumların ve

toplulukların yaşam tecrübesi ile ortaya çıkmış, zamanın süzgecinden geçerek en ideal şeklini almış değerlerin taşıdığı zenginliği gelecek kuşaklara aktarmayı hedefleyen Kurum, bugün 30 ülkeden 52 üyesiyle çalışmalarını sürdürüyor. Dünya Ethnospor Birliği, “Ethnospor” kelimesi ile ifade ettiği geleneksel sporları ve bunlara bağlı kültürleri günümüzde yeniden yaygınlaştırmayı amaç ediniyor. Vizyonunu şöyle tanımlıyor: “Geleneksel spor ve oyunlar aracılığı ile rekabet ederken dayanışmayı, eğlenirken barışı, profesyonelleşirken geçmiş birikimi geleceğe taşımayı amaçlayan Ethnospor, bu alanda uluslararası kabul gören bir otorite olma vizyonuna sahiptir.”

Kültürel zenginlikler yaşatıldı

Bu vizyon ve misyonla bu yıl da Dünya Ethnospor Birliği tarafından Ethnospor Kültür Festivali gerçekleştirildi. Festivalin sekizincisi, İstanbul Atatürk Havalimanı'nda 21- 24 Mayıs tarihleri arasında düzenlendi. TRT'nin iletişim ortağı olduğu festivalin açılışı, kurulan Han Çadırı önünde öğrencilerin Gülbank geleneği eşliğinde gerçekleştirdiği gösteriyle yapıldı. Ardından İstanbul Tarihi Türk Müziği Topluluğu mehteran ekibi sahne aldı. Açılışta konuşan Dünya Ethnospor Konfederasyonu Başkanı Bilal Erdoğan, festival boyunca kültürel zenginliklerin hep

birlikte yaşanacağını söyleyerek güreşler ve atlı sporlar başta olmak üzere çeşitli etkinliklerin gerçekleştirileceğini belirtti. Festival kapsamında yapılacak etkinliklerde, çocukların ve ailelerin geleneksel kültürle buluşacağını ifade eden Erdoğan, “Bu yıl yine burada dört gün boyunca kültürümüzün zenginliklerini hep birlikte yaşayacağız. Çocuklarımızla, büyüklerimizle ailece bir arada geleneğin kokusunu, havasını soluyacağız ve dünyanın dört bir yanından gelen misafir sanatçıları, sporcuları, kültür insanlarını hep birlikte burada ağırlayacağız. Bugün buraya gelen çocuklar kültürel zenginliğin ne kadar kıymetli olduğunu, ne kadar anlamlı olduğunu yaşayacaklar, hissedecekler.” dedi. İstanbul'un uluslararası önemine dikkati çeken Erdoğan, konuşmaların ardından çocuklarla birlikte kurdele keserek festivalin açılışı yaptı.

Ethnospor Kültür Festivali, farklı kültürlerin, geleneklerin ve ortak hafızanın aynı meydanda bir araya geldiği büyük bir kültür atmosferine dönüştü. Festival, uluslararası bir buluşma noktası olmayı bu yıl da sürdürdü.

Ziyaretçiler etkinliklerle farklı deneyimler yaşarken eğlenceli anlara ortak oldu

24 farklı ülkeden sporcu, sanatçı ve kültür temsilcilerinin katıldığı festival kapsamında; Azerbaycan'dan Zorkhana, Litvanya'dan Ripka, Rusya'dan Lapta ve Tavreli gibi geleneksel sporlar ilk kez ziyaretçilerle buluştu. Yağlı güreş, aba güreşi, şalvar güreşi, atlı okçuluk, atlı cirit, kökbörü, kabakhi, audaryspak ve mangala gibi birçok geleneksel branş festival boyunca katılımcılara heyecanlı anlar yaşattı. Atlı sporlar alanında yapılan gösteriler ve müsabakalar, festivalin en çok ilgi çeken etkinlikleri arasındaydı. Kurulan alanı çevreleyen tribünler tamamen dolarken, vatandaşlar alanı gören her yerden gösterileri izlemeye çalıştı. Kazakistan'dan

Etkinlikler büyük ilgi gördü

gelen ekip, kartallarla gösteri yaparken, Gürcistan'dan gelen atlı sporcular 9 metre yüksekteki hedefi vurmaya çalıştıkları kabak, polo ve lakrosun karışımı olan polokros oynadı. En heyecanlı gösterileri ise Türk takımı gerçekleştirdi. Atlı okçuluk, akrobasi ile savaş sanatları gösterilerini vatandaşlar coşkuyla takip etti. Binicilik alanında uzun kuyruklar oluşturan ziyaretçiler, koruma ekipmanlarını giydikten sonra antrenörlerin eşliğinde at binmenin keyfini çıkardı.

Koyun ve keçi gibi küçükbaş hayvanların arka bacak bilek kemikleriyle (aşık) oynanan ve geçmişi bin yıl öncesine dayanan köklü Türk ata sporu aşık da Kazakistan'dan gelen ekip tarafından oynatıldı.

Ethnospor'da kültürel miras dijital sanatla buluştu: Dr. Nabat Garakhanova'nın dijital sanat direktörlüğünü üstlendiği “Zamansız Yol” fotoğraf ve dijital sergisi ziyaretçilerle buluştu.

Festival alanında kurulan oba alanları, geleneksel el sanatları atölyeleri, çocuk etkinlikleri ve dünya mutfakları her yaştan ziyaretçiye kültürel bir deneyim sundu. “Oynamak Her Çocuğun Hakkıdır” anlayışıyla hazırlanan çocuk oyun alanları ve aile odaklı etkinlikler festivalin öne çıkan bölümleri arasında yer aldı. Ana Sahne, festival boyunca konserlere ve kültürel sahne performanslarına ev sahipliği yaptı. Farklı müzik türlerinden sanatçılar ve topluluklar ziyaretçilerle buluşurken, sahne programları festivalin kültürel atmosferine canlılık

kattı. Dünyaca ünlü sanatçı Dimash Qudaibergen'in konseri, festivalin öne çıkan performanslarından biri oldu. Ruslan Shayhitdinov, Adel Shayhitdinova ve Rinat Ramazanov'dan oluşan, Türk dünyasının sevilen müzik grubu “Ay Yola” ise sevilen şarkılarını seslendirdi. Geleneksel kıyafetleri ve çaldıkları müziğe özel enstrümanlarıyla dikkat çeken grup üyeleri, konser öncesinde hayranlarıyla bir araya gelerek sohbet etti, fotoğraf çekti.

Kapanış töreni

Festivalin kapanış töreni alandaki ana sahnede gerçekleştirildi. Törene, İstanbul Valisi Davut Gül, Dünya Ethnospor Birliği Başkan Vekili Hakan Kazancı, Dünya Ethnospor Birliği yöneticileri, organizasyona katılan sporcular ile festivale katkıda bulunan kurum ve kuruluşların temsilcileri katıldı. Kapanış seremonisinde festivalde yer alan sporculara ödül takdim edildi. Törende konuşan İstanbul Valisi Davut Gül, “Sekizincisi yapılan bu etkinlik, her sene üzerine konularak, geliştirilerek şehrimize, ülkemize çok önemli bir kazanç sağlıyor. Bunun tesadüf olmadığını hepimiz biliyoruz. Sayın Cumhurbaşkanımızın liderliğinde sporun her dalında, tıpkı diğer sektörlerdeki gibi Türkiye mevcut altyapısını çok geliştirdi. Bundan daha önemlisi öz güvenimiz gelişti. Aslında Ethnospor'u yapmak, bunu ortaya koymak, bunu dünya çapında bir marka hâline getirmek bizim öz güvenimizin sonucunda çıkan bir etkinlik.” ifadelerini kullandı.

Türk dünyasının sevilen müzik grubu "Ay Yola" etkinliklerde yer aldı

Etnospor Kültür Festivali

Sekizincisi gerçekleştirilen Etnospor Kültür Festivali'nde, devlet erkânında yer alan isimler organizasyonun öneminden bahsetti.

"Festivale gelirken çocukları, gençleri görünce çok mutlu olduk"

Gençlik ve Spor Bakanı Dr. Osman Aşkın Bak, festivalde emeği geçenlere teşekkür etti. Türkiye'nin spora yaptığı yatırımlara dikkati çeken Bakan Bak, "Festivale gelirken çocukları, gençleri görünce çok mutlu olduk. Kültürümüzün taşındığı, heyecanın bir araya geldiği, gençlerimizin köklerini öğrendiği bu festivalde emeği geçenlere teşekkür ediyoruz." ifadelerini kullandı. Birçok uluslararası turnuvarın Türkiye'de yapıldığını vurgulayan Bak, şunları kaydetti: "Sayın Cumhurbaşkanımızın sporun içinden gelmesi, gençlere değer vermesi sayesinde sporda büyüyen bir Türkiye var. Cumhurbaşkanımızın vizyonu ile yapılan spor tesisi modern stadyumlar, modern yüzme havuzları her şeyiyle spor ülkesi Türkiye var. Bu nedenle tüm misafirlerimize Türkiye'ye, İstanbul'a hoş geldiniz diyorum. Tüm kültürler burada, mutfaklar burada. Dünya burada, hoş geldiniz sefalar getirdiniz."

"24 ülkeden yüzlerce gelenek bizlere insanlık tarihinin köklerini hatırlatacak"

Kültür ve Turizm Bakanı Mehmet Nuri Ersoy, kültürün bir toplumun hafızası ve geçmiş ile gelecek arasında kurulan en güçlü köprü olduğunu söyledi. Festivalin bu yılki temelini barış, dayanışma, saygı ve gelenek olmak üzere 4 güçlü değer oluşturduğunu belirten Ersoy, "İnanıyoruz ki bu çağrı ne kadar çok gönle ulaşırsa, ortak geleceğimiz adına o kadar büyük bir adım atılmış olacaktır. Bu yıl festivalimizde 24 ülkeden yüzlerce gelenek, bizlere insanlık tarihinin köklerini hatırlatacak." ifadelerini kullandı. Japonya'dan Kazakistan'a, Azerbaycan'dan Litvanya'ya, Rusya'dan Kırgızistan'a ve Mısır'a kadar uzanan geniş bir coğrafyadan yüzlerce sporcu, sanatçı ve kültür elçisinin festivale katıldığını aktaran Ersoy, "Türkiye'den ve dünyanın dört bir yanından gelen sporcularımız festival alanlarımızda mücadele ederken, ziyaretçilerimiz de birbirinden farklı kültürlerle tanışma fırsatı bulacak. Dünya mutfaklarının eşsiz lezzetleri de festivalimizin önemli buluşma noktalarından biri olacak. Geniş bir kültür coğrafyasının geleneksel tatları ziyaretçilerimizle buluşacak." dedi. Bakan Ersoy, festivalde kurulan dayanışma obasında sivil toplum kuruluşlarının birlikte sosyal farkındalık çalışmaları gerçekleştireceğine işaret ederek, "Başta Gazze olmak üzere mazlum coğrafyalarda yaşanan insanlık dramlarına dikkat çekilecek. Gazze'de yaşanan insanlık dramının bir an evvel bitmesi için güçlü bir çağrı yapılacak." diye konuştu. Festivalde bu yıl da "Oynamak Her Çocuğun Hakkıdır" anlayışıyla hareket ettiklerini söyleyen Ersoy, şunları söyledi: "Sizin (çocuklar) için hazırlanan oyun alanlarında, atölyelerde ve sahne etkinliklerinde doyasıya eğlenin, köklerinle bağ kurun. Çünkü geleneklerimiz, sizlerin omuzlarında geleceğe taşınacaktır."

Spor, sağlıklı yaşamın yanı sıra dayanışmayı ve kardeşliği güçlendirir

Sağlık Bakanı Prof. Dr. Kemal Memişoğlu ise tarih, medeniyet ve değerlerle kucaklaşılan festivalde bulunmaktan memnuniyet duyduğunu ifade etti.

Etnospor'un geçmişten geleceğe uzanan aidiyet bağlarıyla örülmüş bir köprü olduğunu dile getiren Bakan Memişoğlu, milletin tarihi mirasını geleceğe taşıyan ortak bir vizyonun etrafında toplandıklarını, milli hafızayı diri tutan ve gençleri öz değerleriyle buluşturan bu anlayışın Etnospor'un en kıymetli yönlerinden biri olduğunu söyledi.

Memişoğlu, ata sporların insanı zinde tuttuğunu, bedeni güçlendirdiğini ve karakteri olgunlaştırdığını belirterek, "Okçuluk insana dikkat ve sabır kazandırır. Cirit cesareti, çevikliği ve dengeyi geliştirir. Güreş meydanlarda mücadeleyi, ahlaki ve mertliği öğretir. Atlı sporlar özgüveni, sorumluluğu ve beden- zihin uyumunu güçlendirir." ifadelerini kullandı.

Festival alanında atlı gösteriler yapıldı

TRT de oradaydı

Dünya Etnospor Birliği tarafından İstanbul Atatürk Havalimanı'nda düzenlenen, TRT'nin iletişim ortağı olduğu festival yoğun bir katılımı geçti. Festivalde, TRT çadırı içinde yer alan kanal stantları da büyük ilgi gördü.

Etkinliğin ilk gününde TRT Genel Müdürü Prof. Dr. Mehmet Zahid Sobacı ile TRT Genel Müdür Yardımcıları gençlerle buluştu.

TRT Genel Müdürü, TRT Genç kanalında "Yırtıcının İzinde" isimli program içeriği üreten Harun Köybaşı ile birlikte bir atmacıya eline alarak yapım hakkında bilgi verdi. Yine TRT Genç kanalının ekran yüzü Yaspe, TRT çadırındaki festival coşkusunu artıran isimlerden biri oldu. TRT'nin sevilen dizilerinden "Mehmed: Fetihler Sultanı", "Teşkilat" ve "Kod Adı Kırlangıç" oyuncularını TRT'nin standında hayranlarıyla bir araya geldi. Dizinin sevenleri, oyuncularla fotoğraf çektirebilmek ve imza almak için uzun kuyruklar oluşturdu.

TRT Çocuk kanalında yayınlanan çizgi film "Aslan ve Arkadaşları"nın maskotları çocuklara renkli anlar yaşattı. Çocuklar bisikletlerle kurulan düzenerle araba yarışması, mknatısla çubuk tutma, yapay zekâ ile oluşturulan ok atma oyunlarıyla keyifli dakikalar geçirdi. Ayrıca TRT Kariyer standında ise gençlere yönelik bilgi paylaşımı yapıldı.

TRT radyoları, 8. Etnospor Kültür Festivali boyunca organizasyonun atmosferini milyonlara taşıdı. Geleneksel sporların ve kültürel mirasın yaşatıldığı bu uluslararası etkinlikte; TRT FM'in "Frekans", "Metronom" ile TRT Radyo Haber'in "Kültür Yolu" programları Atatürk Havalimanı'ndan gerçekleştirdiği yayınlarla yoğun ilgi gördü.

TRT Genel Müdürü Prof. Dr. Mehmet Zahid Sobacı

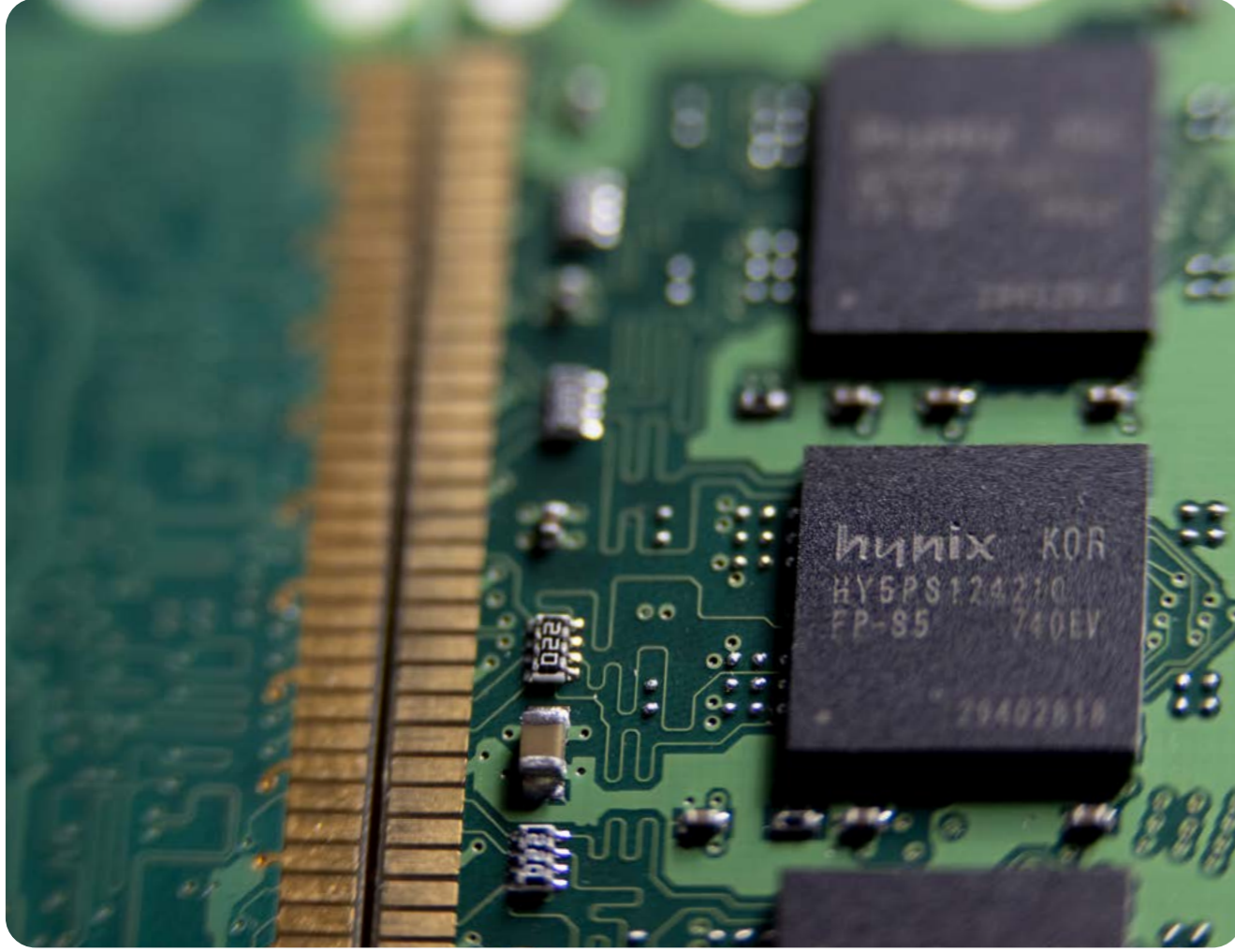
"Teşkilat" dizisi oyuncularını hayranlarıyla buluştu

"Mehmed: Fetihler Sultanı" dizi oyuncularını takipçilerine imza verdi

Festivalde yer alan TRT alanı

Savaşın “dijital” tamtamları

Küresel enerji piyasasının yüzde 20'sinin geçtiği Hürmüz Boğazı, şubat ayından bugüne kadar çatışmaların merkezi. Bu çatışmalar, hayatımıza dair her şeyi etkilerken, dünyadaki teknoloji üretimini de krize soktu.

Amerika (ABD) ve İsrail'in 28 Şubat'ta İran'a ve Hürmüz Boğazı'na yönelik ortak saldırılarıyla başlayan çatışmalar, biz bu satırları yazarken üçüncü ayını doldurmuş olacak. Okurlarımızın da takip ettiği gibi bu üç aylık süreçte ABD ve İsrail cephesi istediklerini tam olarak alamazken, İran'da bir okulun bombalanması sonucu 165 kişinin hayatını kaybetmesi gibi dramatik olaylar yaşandı. Savaşın acıklı boyutunun yanı sıra bu çatışmalarda kullanılan yeni ve tartışmalı yapay zekâ teknolojisi, teknoloji şirketlerinin ABD üzerindeki

etkisi, İsrail'in dünya kamuoyunda artık tamamen negatife dönüşen imajı, Hürmüz Boğazı'nın kapanmasının Çin, Rusya ve Körfez ülkeleri üzerindeki ekonomik etkileri tartışılmaya devam ediyor. Tüm bu krizin tam ortasında ise Hürmüz Boğazı'nın ta kendisi yer alıyor. İran ile Umman arasındaki bu su yolu sadece petrole anılan, kapatılıp açılmasıyla gündeme gelen bir boğazdan çok daha fazlası. “Siyah Altın”ın keşfine kadar Hürmüz Boğazı, Doğu'nun egzotik zenginliklerini Batı'ya bağlayan efsanevi İpek Yolu'nun kapısı olarak karşımıza çıkıyordu. Büyük İskender'in amirali Nearchus'un milattan önceki keşif

seferlerinden Orta Çağ'ın ihtişamlı Hürmüz Krallığı'na kadar uzanan bu erken dönemlerde petrol değil; karabiber, muskat (hint cevizi) ve Çin ipeğinin ticareti yapılırdı. Marco Polo ve İbn Battuta'nın seyahatnamelerinde görkemli bir ticaret vahası olarak resmedilen Hürmüz Boğazı'nın kaderi, coğrafyadaki ticarete hep bağımlı olmuştur. Biz genelde ABD, İsrail ve İran arasındaki gerilime odaklansak da Hürmüz'den geçen petrolün asıl alıcıları Çin, Hindistan, Japonya ve Güney Kore'dir. Boğazın uzun süreli kapanması, Asya'nın devasa sanayi çarklarının birkaç hafta içinde durma noktasına gelmesi anlamına geliyor.

Hürmüz Boğazı'ndan normal şartlarda dünyanın en büyük sıvı petrol gemileri geçiş yapıyordu

Dünyada deniz yoluyla taşınan petrolün yaklaşık yüzde 20 ila yüzde 30'u (günde ortalama 20- 22 milyon varil) ve küresel sıvılaştırılmış doğal gaz (LNG) ticaretinin beşte biri Hürmüz Boğazı aracılığıyla gerçekleşiyor.

Bu, sadece petrol fiyatlarının artması değil; marketten satın aldığımız ekmekten, kullandığımız bilgisayarın çipine kadar her şeyin maliyetinin katlanması demek. Bu da bizi yazımızın diğer konusuna götürüyor: RAM'ler. Peki, RAM nedir? İlerleyen satırlarda daha detaylı değinecek olsak da en kısa tanımıyla mikroskobik düzeyde transistör ve kapasitörden oluşan RAM'ler, bir bilgisayarın geçici hafızasıdır. “Rastgele Erişimli Bellek” olarak çevirebileceğimiz bu donanım, bilgisayarın çalışırken işlemciyle yaptığı hesaplamaları hafızasında tutar ve anlık olarak işler. Yani, aynı anda milyarlarca kitabın açık tutulduğu, okunduğu hatta üzerine not alındığı bir kütüphane düşünün. Ve bu kütüphanede o kitaplarla işlem yapan milyarlarca kütüphaneci... İşte RAM, o kütüphane çalışanlarıdır. Dünyadaki RAM'lerin hemen hemen tamamı Çin, Tayvan ve çevre ülkelerde üretiliyor. Yapay zekâ ile birlikte inanılmaz bir talep olunca, bu fabrikalar tam kapasite çalışmaya başladı. Tam kapasite çalışırken de enerjiye, Hürmüz Boğazı'ndan gelecek petrole ihtiyaçları var. RAM fiyatları bir yıl önce minimum 40 dolardan başlıyordu, bugün ise en düşük RAM'in fiyatı 300 doları aşıyor. Aslında fiyat da önemli değil, büyük şirketler RAM satın almaya, üstelik daha da fazla para vermeye hazır. Mesele şu ki arz, talebi

karşılamaya yeterli gelmiyor. Peki bu ne kadar kötü bir şey? Ve insanlığı nasıl bir gelecek bekliyor? Haydi başlayalım.

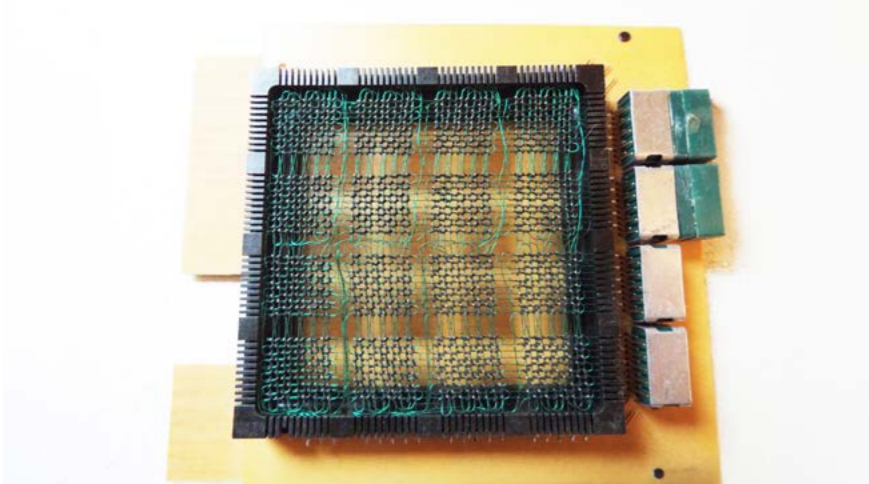
Siyahtan önce tarçın

Hürmüz Boğazı, modern dünyanın “petrol yolu” olmadan çok önce, Doğu'nun egzotik zenginliklerini Batı'ya taşıyan efsanevi bir ipek ve baharat kapısıydı. Çin ipeklerinin ve Basra incilerinin el değiştirdiği muazzam bir zenginliğe sahipti. O çağlarda Hürmüz'ün sularına ham petrolün keskin siyahı değil; karanfil, tarçın ve dünyanın

dört bir yanından gelen baharatların renkleri hâkimdi. Bugünkü politik önemini anlamının ilk adımı için Portekizlilerin 1515'teki işgaline kadar uzanmak lazım. Portekizlilerin işgali, Hürmüz'ü salt bir ticaret rotası olmaktan çıkarıp tarihin ilk “küresel hegemonya aracı” hâline getirdi. Portekiz kalyonlarının kurduğu, hatta bu yüzden Osmanlı gemileriyle bile çarpıştığı yüz yıllık bu acımasız tahakküm, 1622'de Safevi Şahı I. Abbas ile İngiliz donanmasının kurduğu ittifakla yıkıldı. Ardından yavaş yavaş bir

Türkiye, bu küresel enerji krizinde sahip olduğu doğal gaz depolama ve üretme gemileriyle farklı alternatifler arıyor

İlk RAM'lerin boyutları son derece büyüktü

“İngiliz Gölü”ne dönüşen Hürmüz Boğazı, aslında değişmez bir jeopolitik gerçeği kanıtladı: Coğrafya milletlerin, boğazlar ise imparatorlukların kaderidir. 1622’den 1971’e kadar boğazda esas söz sahibi İngiltere’ydi. İran boğazın kıyısında olmasına rağmen stratejik kontrolü büyük oranda İngilizlere bırakmıştı. İngilizler “Trucial States” (Ateşkes Devletleri - bugünkü Birleşik Arap Emirlikleri) ile anlaşmalar yaparak boğazın güvenliğini kendi tekellerine aldılar. Hürmüz Boğazı’nın bugünkü hâline gelmesindeki ana çatı ise İngiltere’nin 1971’de bölgeden çekilmesiyle oluşan güç boşluğunda inşa edildi. Şah rejimi, Ebu Musa ve Tunb adalarını ilhak ederek derin su rotalarının denetimini kalcı olarak ele geçirdi. 1979 İslam Devrimi ise bu “Hürmüz doktrinini” daha da sertleştirerek sahiplendi; klasik donanma stratejisi yerini Devrim Muhafızları’nın sürat tekneleri ve son zamanlarda sıkça isimlerini duyduğunuz füzelere bıraktı. Bugün yaşananların en büyük tarihsel provası 1980’lerdeki İran - Irak Savaşı sırasında yaşandı. İki ülke birbirlerinin ekonomilerini çökertmek için Hürmüz ve

Körfez’deki petrol tankerlerini vurmaya başladı. Yüzlerce gemi hasar gördü. ABD, Mantis Operasyonu ile doğrudan müdahale edip İran donanmasının önemli bir kısmını ortadan kaldırdı. Bu süreçte Amerikan kruvazörü USS Vincennes’in İran Havayolları’na ait bir yolcu uçağını “yanlışlıkla” vurarak 290 sivil öldürmesi, bu dönemin hafızalara kazınan en karanlık manşetiydi.

Yeni çağda Hürmüz

Tarihsel sürece devam edecek olursak; ABD, operasyondaki başarısıyla Hürmüz Boğazı’nda önemli bir konum elde etmişti. 1995 yılında ABD, Bahreyn merkezli 5. Filo’yu kurdu. ABD’nin yeni doktrini hem İran’ı hem de Irak’ı aynı anda baskı altında tutmayı hedefleyen “Çifte Çevreleme” politikasıydı. Tahran yönetimi ise bu süreçte, bugünkü “kapatma” gücünü elde edecek askerî, teknik ve stratejik yatırımlarda bulundu. Uzun süre ciddi bir çatışma olmadı ama namluların ucu hep tetikteydi. 2011’de Obama yönetimi ve Avrupa Birliği, İran’ın nükleer kapasitesine karşı tarihin en ciddi ekonomik yaptırımlarını uyguladı.

İlk RAM’ler makineler tarafından değil, çoğu eski tekstil işçisi olan kadınlar tarafından mikroskop altında gerçekten “iğne iplikle” dokunuyordu. Apollo uzay araçlarını Ay’a götüren bilgisayarların hafızası, işte bu kadınların elleriyle ördüğü çelik örgülerdi.

2015’te ise İran ile yapılan anlaşma sonucunda ortam biraz sakinleşse de Donald Trump’ın ABD başkanlığındaki süreçte bu anlaşma iptal edildi. Bir süre karşılıklı gerilim ve küçük saldırılarla devam eden süreç, son müdahalelerle birlikte bugünkü hâline geldi.

RAM aslında bir kumaştır

Siyah altının peşindeki devletler Hürmüz’de kozlarını paylaştığı sırada, hayatlara yeni giren bilgisayarların ilk dönemlerinde; 1950’li yıllarda “hafıza” dediğimiz şey devasa, pahalı ve korkunç derecede kullanışsızdı. O dönemde bilim insanları veriyi anlık olarak tutabilmek için akıllara ziyan yöntemler denedi. Ses dalgalarını cıva dolu uzun tüplerin içine gönderip, yankısını dinleyerek veriyi havada tutmaya çalıştılar. İlk başarılı RAM ise ilginç bir teknolojiyle birlikte geldi: Manyetik Çekirdek Bellek (Magnetic Core Memory). Bu teknoloji, mikroskobik mıknatis halkalarının içinden incecik bakır tellerin geçirilmesiyle çalışıyordu. İşin en çarpıcı yanı şuydu: Bu hafızalar makineler tarafından değil, çoğu eski tekstil işçisi olan kadınlar tarafından mikroskop altında gerçekten “iğne, iplikle” dokunuyordu. Apollo uzay araçlarını Ay’a götüren bilgisayarların hafızası, işte bu kadınların elleriyle ördüğü çelik örgülerdi. Altmışların sonuna gelindiğinde ise bugün işlemcileriyle bildiğimiz bir şirket olan Intel, bugünkü RAM teknolojisinin temeli olan yapıyı icat etti. Fikir inanılmaz derecede basitti: Veriyi tutmak için tek bir transistör ve tek bir kapasitör (elektron kovası) kullanmak. Hatta bu bellek çipleri üretilirken kullanılan silisyum (silikon) daha sonra buraya ismini verecek, herkes bu teknoloji merkezini “Silikon Vadisi” olarak bilecekti.

Dünyanın en büyük mikroçip ve bellek üreticilerinden TSMC, RAM’lerin de fiyatını belirliyor

Asya mucizesi

RAM üretiminin tamamen Asya’ya hapsolmesinin ardında, Wall Street’in risksiz kâr hırsı yatıyor. Bir çip fabrikası, uçak gemisi inşa etmekten bile daha pahalıya, 15- 20 milyar dolara kuruluyor. Teknolojisi sürekli değişen, birkaç yıl içinde mecburen eskiyen bu fabrikalar, Batılı yatırımcıyı her zaman ürkütmüş; Batılı sermaye belki de bu yüzden yazılımı seçmişti. Üstelik Çin, Tayvan, Hong Kong gibi yerlerde, bu fabrikaların yan sanayileri de güçlü: Kimyasal tedarikçisinden test laboratuvarına kadar sokak sokak, kırk yılda ilmek ilmek örülmüş ve birbirinden asla koparılamayacak kusursuz bir ekosistem ağına sahipler. Bu devasa çarkı durmaksızın döndüren ana güç ise Asya ülkelerinin, sıkı ama sendikal haklar anlamında tartışmalı 24 saat çalışma sistemidir.

Yapay zekâ darbesi

Peki RAM fiyatları dünyada neden çıldırmış durumda? Çünkü sahneye, sıradan ev kullanıcılarının aksine milyarlarca veriyi milisaniyeler içinde analiz etmek zorunda olan o doymak bilmez devasa beyin, yapay zekâ çıktı. Evdeki bilgisayarlarımızda bulunan standart RAM’ler (DDR), yapay zekânın devasa verilerini taşıyamaz. Bu yüzden mühendisler, çiplerin tıpkı bir gökdelen gibi üst üste dizildiği yeni nesil, devasa HBM teknolojisini üretti. İşte fiyatları stratosfere fırlatan kriz de tam bu noktada patlak verdi. Teknoloji devleri, Asya’daki çip fabrikalarına milyarlarca dolar döküp tüm üretim bantlarını sadece bu “mikroskobik gökdelenleri” inşa etmeleri için kapattı. Tesisler tüm mesaisini yapay zekânın doymak bilmez iştahına harcayınca,

evdeki bilgisayarınız için gereken o mütevazı RAM’leri üretecek zaman kalmadı. Fiyatlar da uçuşa geçti.

Hürmüz Boğazı’nın buradaki etkisi nedir?

Modern bir çip fabrikası sıradan bir sanayi tesisi değil, tam anlamıyla bir enerji canavarıdır. Dünyanın en büyük çip üreticileri arasında yer alan Tayvan’daki TSMC’nin sadece fabrikaları, tek başına tüm Tayvan’ın elektrik üretiminin yüzde 10’unu harcıyor. Çünkü o mikroskobik çiplerin işlendiği makineler, neredeyse güneşin yüzeyi kadar ısınıyor ve fabrikaların devasa bir bölümü sadece bu makineleri soğutmak için gece gündüz durmadan çalışıyor. Peki, kendi doğal kaynağı olmayan Tayvan bu devasa enerji ihtiyacını nereden karşılıyor? Elbette okyanusları aşarak gelen LNG (Sıvılaştırılmış Doğal Gaz) ve petrol gemilerinden. İşte Hürmüz Boğazı’nın kilit rolü burada başlıyor. Hürmüz Boğazı kapalı kaldıkça bu durum; daha az enerji, daha az üretim ve daha çok talep demek. Çözümler ise en uçuk kaçıkta, en mantıklıya kadar birçok farklı senaryodan oluşuyor. RAM kıtlığı ve fiyatlarındaki bu karaborsa düzeni böyle devam ederse fiziksel RAM’lerin yerini mecburen “Bulut”, yani o devlerin kendi yapay zekâ sunucuları alacak. Artık kendi bilgisayarımızın sahibi bile olmayacağız. “Bulut” aboneliğinizi ödemediğinizde bilgisayarınızın dijital zihni duracak. İnsanlık, hafızanın mülkiyetini kaybedip, onu sadece kiralayabilen tüketicilere dönüşecek. Canları isterse bizi teknoloji dışı bırakabilecekler. Silikon tabanlı RAM’ler artık fiziksel sınırlarına dayandı aslında. Atomlar daha

Dünyanın en büyük çip üreticileri arasında yer alan Tayvan’daki TSMC’nin sadece fabrikaları, tek başına tüm Tayvan’ın elektrik üretiminin yüzde 10’unu harcıyor. Çünkü o mikroskobik çiplerin işlendiği makineler, neredeyse güneşin yüzeyi kadar ısınıyor ve fabrikaların bir bölümü sadece bu makineleri soğutmak için gece gündüz durmadan çalışıyor.

fazla küçültülemiyor ve ısınma sorunu çözülemiyor. Ancak laboratuvarların karanlık dehlizlerinde, silikonun tahtını yıkacak fütüristik alternatifler şimdiden filizleniyor. Şimdilik en mantıklı senaryo şu: Elektronların ısınan yapısı yerine, veriyi fiber optik kabloların içindeki gibi doğrudan “ışıkla” (fotonlarla) tutan bellekler. Işık hızında çalışan, hiç ısınmayan ve sızdırmayan bu mimari, bilgisayarların karanlık kasalarını ışıltatabilir mi? Göreceğiz. Bundan daha “tartışmalı” çözümler de var. “Islak hafıza” diye bir şey hiç duydunuz mu? Şu anda son derece deneysel düzeyde olsa da laboratuvarlarda üretilmiş insan ve fare beyin hücrelerinden oluşan canlı bellek üniteleri geliştiriliyor. Elektrik ve soğutma yerine sıvı proteinlerle beslenen, çelik kasalar yerine kuluçkalarda büyütülen, yapay zekâ ile öğrenen “nefes alan” hafızalar... Geleceğin bilgisayarları, belki de tahmin edildiği kadar “cansız” olmayacak.

Güç ve politika

Güç, tarih boyunca daima çağın o en çok arzulan, en stratejik maddesine hükmedenlerin elinde oldu. Bu “madde” ise sürekli yenilendi, onu kontrol edenler de sürekli değişti ama aslında hikâye hep aynı kaldı: “İnsanlık tarihi, aslında uğruna savaşılmaya değer görülen maddelerin tarihidir.” Yeni çağın o en çok arzulan “maddesi” de yapay zekâ olarak görünüyor şimdilik. Onun da en büyük ham maddesi RAM...

İran’da ABD ve İsrail karşıtı gösteriler devam ediyor

Görünmeyen bilim

Timuçin Esen'in anlatımıyla "Günlük Hayat Bilimi" yeni bölümleriyle, TRT Belgesel'de izleyiciyle buluşuyor.

Gökyüzüne baktığımızda ne görüyoruz? Sadece yıldızları mı yoksa evrenin geçmişini mi? Yürürken ya da koşarken bizi durduran ne? Yazı yazmamızı sağlayan ya da? Nedir o itici ya da durdurucu güç? Mikroplar; gözle görünmeseler de her an, her yerde bizimleler. Hayatımızın neresindeler? Ya yediklerimiz? Genetiği değiştirilmiş, değiştirilmemiş, hibrit ya da melez; nasıl besleniyoruz? Gündelik hayatta aklımıza gelse de gelmeseyse de yaşamımızı ilgilendiren, yaşantımıza yön veren bu soruların her birinin bilimsel bir cevabı var. TRT Belgesel'in sevilen ve ilgiyle takip edilen yapımlarından "Günlük Hayat Bilimi", "Yaşadığımız hayatın arkasında nasıl bir bilim var?" sorusunu temel alarak bu ve bunun gibi suallere kapı aralıyor.

Yeni sezonunda da gündelik hayatın içinde saklı duran bilimsel gerçeklerin izini sürüyor. Her gün karşılaştığımız basit olayların arkasındaki büyük mekanizmaları görünür kılan program, öğrenmeye ya da evrenin işleyişini merak etmeye açık herkesi ekran başına davet ediyor. Bilimin sadece laboratuvarlarda değil aslında yanı başımızda her an, her yerde bizimle olduğunu gösteren bu yapım sadece bilgiyi aktarmakla kalmıyor; izleyiciyi soru sormaya, merak etmeye ve yaşadığı dünyaya bilimsel bir gözle yeniden bakmaya davet ediyor.

Timuçin Esen'in özgün anlatımıyla

Program yeni sezona Timuçin Esen'in özgün anlatımıyla girdi. Sinema, televizyon ve dijital platformlardaki güçlü rolleriyle geniş bir izleyici kitlesine ulaşan Esen;

"Müslüm", "Hekimoğlu", "Bodrum Masalı", "Gülperi", "Gönül İşleri", "Hırsız Polis", "Kalpazan", "İlk ve Son" gibi yapımlardaki performansıyla hafızalarda yer edinen başarılı bir oyuncu. Son dönemde TRT'nin dijital platformu 'tabii'de izleyiciyle buluşan "Gassal"ın yeni sezon kadrosunda da yer alan Esen, bu güçlü oyunculuk birikimini "Günlük Hayat Bilimi"nde bilimsel anlatının hizmetine taşıyor. Oyunculuk deneyimiyle metni sadece okumuyor, bir anlam kurulmasını sağlıyor. Onun sunumuyla bilimsel bilgi bir açıklama olmaktan öteye geçip; izleyicinin duygu, merak ve düşünce dünyasına temas eden bir anlatıya dönüşüyor.

Sinematografik atmosfer

Beyaz sonsuzluk atmosferinde yapılan anlatımlar, programın görsel kimliğinin önemli bir parçasını oluşturuyor. Timuçin

Program yeni sezona Timuçin Esen'in anlatımıyla girdi

TRT Belgesel'in sevilen ve ilgiyle takip edilen yapımlarından "Günlük Hayat Bilimi", "Yaşadığımız hayatın arkasında nasıl bir bilim var?" sorusunu temel alıyor. Öğrenmeye ya da evrenin işleyişini merak etmeye açık herkesi ekran başına davet eden yapım; bilimin sadece laboratuvarlarda değil aslında yanı başımızda her an, her yerde bizimle olduğunu gösteriyor.

Esen'in beyaz sonsuzlukta yer aldığı anlatım bölümleri, siyah fonda yarım ışıkla çekilen uzman görüşleriyle dengeleniyor. Kurulan bu karşıt görsel dünya sayesinde yapım; hem sade hem de etkili bir estetik sunuyor. Bilim insanlarının açıklamalarının yanında Timuçin Esen'in sorduğu sorular ve kurduğu geçişlerle daha dinamik bir seyir deneyimi sunuluyor. Hem bilimsel içeriği güçlü hem de anlatı dili yüksek yapımda her konu, kendi içinde dramatik bir akışa sahip. Astronomi bölümünde

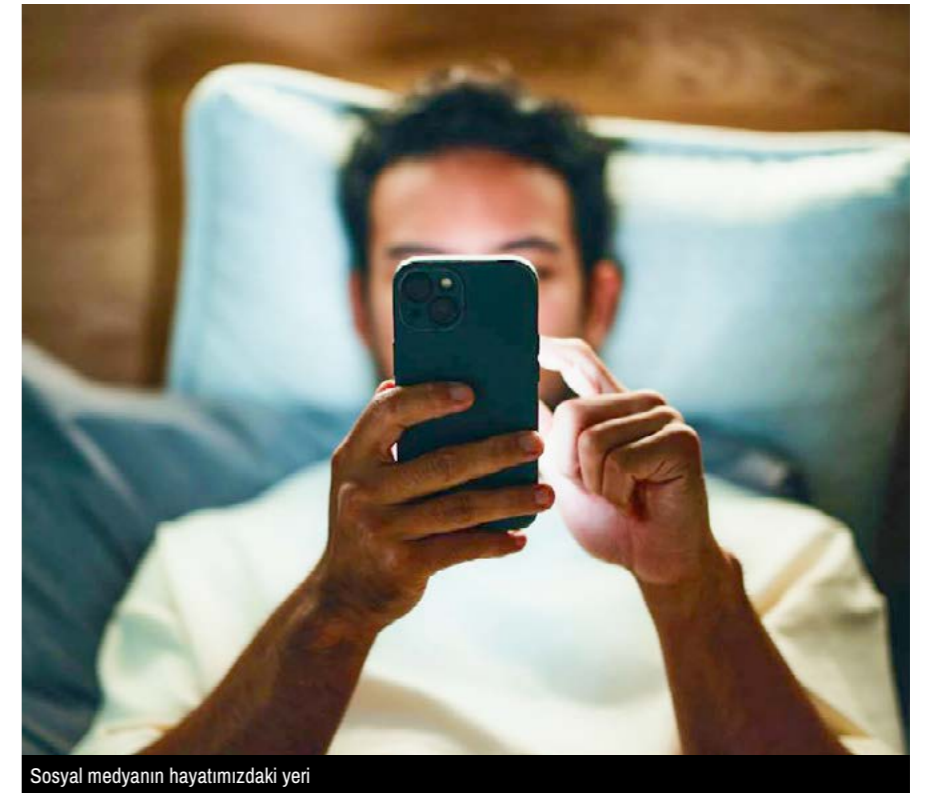
katmanlı belgesel dili yapımın görsel dünyasını zenginleştiriyor. Bilimi basitleştirmek için değil daha anlaşılır kılmak için yola çıkan yapımın her bölümünde; alanında uzman akademisyenler konuyu, farklı açılardan tamamlayan anlatımlarla ele alıyor. Bu yapı sayesinde izleyici, bir konuyu yalnızca tek bir bakış açısından değil; fizik, biyoloji, psikoloji, sosyoloji, tıp, çevre bilimi ya da astronomi gibi farklı disiplinlerin ortak paydalarında görme imkânı buluyor.

Yeni sezonun öne çıkan konuları

Güçlü görsel anlatımı, dinamik kurgusu ve sinematografik atmosferiyle yeni sezonda fark yaratan yapım, hem güncel hem de evrensel bilimsel başlıklarını izleyiciyle buluşturmaya devam ediyor.

Gökyüzünden yansıyanlar

Astronomi bölümünde insanın gökyüzüne bakma serüveni; evrenin büyüklüğü, yıldızların yaşam döngüsü, teleskopların bize gösterdiği görünmeyen gerçekler ve insanın evrendeki yerini anlama çabası üzerinden işleniyor. Bölüm, yalnızca gök cisimlerini anlatmakla kalmıyor; insanın binlerce yıldır göğe bakarak kendini, zamanını ve yerini anlama arzusunu da merkeze alıyor.

Sosyal medyanın hayatımızdaki yeri

Günlük hayatın ardındaki bilim

Bilimin en çarpıcı ve en gizemli alanlarından biri

Her gün sayısız karar veriyoruz. Gitmek ya da kalmak, seçmek ya da vazgeçmek... Oysa görünür dünyanın altında, alıştığımız fizik kurallarının işlemediği bambaşka bir evren yatıyor: Kuantum dünyası. Timuçin Esen'in etkileyici anlatımıyla bu bölüm, gerçekliğin sandığımız kadar kesin olmadığını gözler önüne seriyor. Belirsizlik ilkesi, süperpozisyon, dolanıklık ve kuantum tünelleme gibi kavramlar üzerinden; atom altı ölçekte doğanın nasıl işlediğini, gözlemin neden sonucu değiştirdiğini ve bir parçacığın nasıl aynı anda birden fazla durumda bulunabildiğini keşfe çıkıyor. Max Planck'tan Einstein'a, Schrödinger'den günümüz kuantum teknolojilerine uzanan bu yolculuk; yalnızca fiziğin en çarpıcı sorularını değil, gerçeklik algımıza dair en derin meseleleri de tartışmaya açıyor. Çünkü kuantum, sadece evreni değil, bakışımızı da değiştiriyor. Modern teknolojiden güvenli iletişime kadar birçok alanda etkisi olan temel bir bilimsel eşik olduğunu gösteriyor. Günlük hayatın algısıyla modern fiziğin en ileri soruları arasında köprü kuran bu özel bölüm, kuantumu anlaşılır kılarken aynı zamanda evrenin işleyişine dair güçlü bir merak da uyandırıyor.

Yaşamın vazgeçilmezi

Bilim hayatımızın her aşamasında, her anında aslında hep bizimle. Yürürken, bakarken, duyarken ve belki de en ilginç uyurken! Yaşam için vazgeçilmez olanı;

uykuyu ve uykunun canlılar üzerindeki etkisini ve sonuçlarını uzman hocalar ile derinlemesine inceleyen Uyku ve Rüya bölümünde birçok soruya cevap aranıyor. Canlılar neden uyur? Uyku hâlinde neler olur? Sağlıklı uyku kriterleri nelerdir? Uykunun evreleri nelerdir? Neden rüya görürüz? Uykusuzluk bir hastalık mıdır? Uyumurken sadece dinleniyor muyuz? Yoksa beynimiz kendini yeniden mi düzenliyor? Uyku, yalnızca pasif bir dinlenme hâli olarak değil; beynin hafızayı, öğrenmeyi, duyguları ve bedensel yenilenmeyi düzenlediği aktif bir süreç olarak ele alınıyor. Bölümde, uykusuzluğun insan

bedeni ve zihni üzerindeki etkileri, bilimsel açıklamalar ve deneysel anlatım diliyle izleyiciye aktarılıyor.

Sosyal medya ve insan

Günümüzün yeni bağımlılığı sosyal medya. Hayatımızın tam ortasında, ilişkilerimizi etkileyen, zamanımızın büyük bir bölümünü ele geçiren, yeni oyuncağımız hakkında enine boyuna bir bakış getiren bölüm; sosyal medyanın hayatımızdaki yerini ve önemini, etkilerini ve sonuçlarını ele alıyor. Sosyal medya hayatımızın neresinde? Sosyal medya sadece bir iletişim aracı mı yoksa

Genetiği değiştirilmiş organizmalar

davranışımızı, dikkatimizi ve ilişkilerimizi değiştirip dönüştüren toplumsal bir alan mı? Sosyal medya platformlarındaki karakterler gerçek mi? Sosyal medya bir ihtiyaç mı yoksa yaratılan bir zorunluluk mu? Gerçeğin yerini algı mı aldı? Aslında olmayan kişilerden oluşan bir dünya mı yarattık? Günümüz insanının dijital dünyayla kurduğu ilişkiyi psikolojik ve sosyolojik boyutlarıyla inceleyen programın bu bölümü; sosyal medyayı yalnızca ekran süresi ya da alışkanlık üzerinden değil; insanın kendini ifade etme, onaylanma, bağ kurma ve yalnızlaşma biçimleri üzerinden de değerlendiriyor.

Timuçin Esen, "Günlük Hayat Bilimi" programında metni sadece okumuyor, bir anlam kurulmasını sağlıyor. Onun sunumuyla bilimsel bilgi, bir açıklama olmaktan öteye geçip; izleyicinin duygu, merak ve düşünce dünyasına temas eden bir anlatıya dönüşüyor.

Evrenin görünmeyen sahipleri

Milyonlarca hatta milyarlarca yıldır dünyanın belki de evrenin görünmeyen sahipleri: Mikroplar. Gözle göremediğimiz, dokunamadığımız, koklayamadığımız bu minik canlılarla her an, her yerde birlikte yaşıyoruz. Peki, bu görünmez canlılar ne işe yarıyor? Mikroplar, virüsler, bakteriler arasındaki farklar neler? Mikroplar sadece hastalıkla mı ilişkili yoksa yaşamın dengesi içinde vazgeçilmez bir yere mi sahip? Onlardan nasıl korunuruz ya da korunmalı mıyız? Bu küçük işgalcilerin büyük dünyaları; İstanbul Acıbadem Üniversitesi'nin deneyimli hocaları Prof. Dr. Tanıl Kocagöz, Prof. Dr. Sesin Kocagöz ve Prof. Dr. O. Uğur Sezerman ile gözler önüne seriliyor.

Artık hayatımızın bir parçası

Marketteki raflardan sebze tezgâhlarına, yediğimiz etten kimi zaman kullandığımız ilaçlara, her yerde adını sıkça duyar hâle geldik: GDO. Faydaları, zararları, gerçekleri, gerçek olmayan bilgileri ile

Yeni yüzyılın büyük hastalığı: Bağımlılık

genetiği değiştirilmiş organizmalar artık hayatımızın bir parçası. GDO hangi sektörlerde karşımıza çıkıyor? GDO'nun riskleri var mı? Bir ürünün GDO'lu olup olmadığını nasıl anlarız? İnsanların genetiği ile oynamak mümkün mü? GDO teknolojisi nereye gidiyor? GDO, hibrit, melez gibi ifadeler ne anlama geliyor? Türkiye'nin üç önemli üniversitesinden katılım sağlayan akademisyenler; Dr. Ümit Barış Kutman, Dr. Öğr. Üyesi Emre Aksoy ve Dr. Öğr. Üyesi Bahar Soğutmaz Özdemir, GDO hakkında bildediklerimizi açıklıyor.

Evrenin yaradılışındaki muazzam dengenin parçalarından biri

Göktaşlarının hareketinden, elimizde tuttuğumuz su bardağına, yazı yazmamızdan ayakta durabilmemize kadar etkisi olan sürtünme kuvveti her yerde. Sürtünme kuvveti olmasaydı yaşamımızdaki hiçbir hareketi yapamayacağımız gerçeği; İstanbul Teknik Üniversitesi'nin deneyimli hocaları Prof. Dr. Savaş Arapoğlu, Prof. Dr. Ali Gelir ve Araştırma Üyesi Berna Morova anlatımlarıyla gözler önüne seriliyor.

Sıradan malzemenin sıra dışı etkisi

1907'de hayatımıza giren plastikler, bugün modern yaşamın vazgeçilmez parçası. Hafifliği ve dayanıklılığıyla hayatı kolaylaştıran plastikler; üretimden

tüketime, atıktan mikroplastiklere uzanan yolculukta çevreyi ve insan sağlığını tehdit ediyor. Okyanuslardan sofralarımıza, hatta vücudumuza kadar ulaşan plastikler, iklim krizi ve ekosistem üzerindeki baskının merkezinde yer alıyor. Bir yanda umut vadeden akıllı teknolojiler, diğer yanda kontrolsüz tüketim... Peki, plastik bir çözüm mü, yoksa görünmez bir bağımlılık mı? Yanıt; bireysel tercihlerimizde ve toplumsal farkındalıkta gizli.

Yapıma hayat verenler

Farklı hikâyelerle bilimin izini süren programın yönetmeni Seher Dayan, uzun yıllar televizyon, belgesel, tanıtım filmi ve canlı yayın alanlarında çalışan deneyimli bir isim. Bilim, kültür, insan hikâyeleri ve toplumsal konuları güçlü bir görsel anlatımla ekrana taşıyan projelerde görev alan yönetmen, "Günlük Hayat Bilimi" yapımında da bilimsel içeriği sinematografik belgesel diliyle buluşturarak programın özgün anlatım yapısını kuruyor. Programın metin yazarı ve yapımcısı olan Vural Akıncı ise televizyon ve belgesel alanında farklı türlerde projeler geliştiren; özellikle bilim, kültür ve insan odaklı yapımlarda deneyim sahibi olan bir yapımcı ekibinin temsilcisi. Bu programda da bilimsel bilginin doğru, güvenilir ve geniş izleyici kitlesi için etkileyici bir anlatı yapısına dönüşmesi hedefiyle uzman akademisyenler, yaratıcı ekip ve teknik kadroyu bir araya getiriyor.

Dillere destan bir macera

Osmanlı döneminin ihtişamlı şenliklerini ve medeniyet birikimini konu alan TRT ortak yapımı “Şehzade: Büyük Şenlik” filmi, 1 Mayıs’ta vizyona girdi.

Yüzlerce yıl hüküm süren koca bir imparatorluğun en ihtişamlı dönemlerinden biri... Dört bir kıtadan binlerce önemli misafirin katıldığı, bin bir gece masallarını aratmayacak zenginlikte, haftalarca süren ve dillere destan olan şenliklerden biri için hazırlıklar yapılmaya başlanır. Şehzadenin sünnet düğünü için; Fransa sarayından Almanya İmparatoru’na, Venedik Doçesi’nden Rusya’ya, İran, Lehistan ve Avusturya elçilerinden İran Şahı’na, Kırım Hanı ve Hint sultanlarına, Transilvanya’dan Boğdan’a, Eflak’tan Rağuz’a, Fas ve Marakeş sultanlarına özel elçilerle davet mektupları gönderilir. Düğünçübaşı, Şerbetçibaşı ve Muhafızbaşı bu büyük şenlik için gerekli tüm hazırlıkları yapmaya aylar öncesinden başlar. Sadece pilav dağıtmak amacıyla yalnızca bu düğün için bin 500 bakır sini dövürülür. Şeker bahçeleri ve nahıllar yapılmaya başlanır. Aydınlatma ve mahyalar

için binlerce kandil ve mahya kutusu hazırlanır. Kırk gün kırk gece sürecek ve tüm halkın davetli olduğu şehrayın için her şey hazırdır artık. Davetiler; hem padişaha saygısını sunmak hem de şehzadeyi kutlamak için elleri kolları dolu dolu davete icabet ederler. Bu hediyelerin arasında neler yoktur ki... Üzerinde değerli mücevherlerle bezenmiş örtüler, altın ve incilerle süslü güzelim cins atlar, değerli koşum takımları, mücevherler, şık giysiler, kumaşlar, samur kürkleri, elmas saatler, kıymetli taşlarla bezeli hançerler, yazma kitaplar... İstanbul esnafından somuncular, mumcular, dericiler, ayakkabıcılar, kavukçular, manifaturacılar, baharat, şifalı ot ve güzel koku satan attarlar, kalaycılar, kürkçüler de şenliğe davetlidir. Gümüş şamdanlardan buhurdanlara, incili zümrütlü çizmelerden altın sırmalı yorganlara, sırmalı peşkirlerden balık dişi kabızlı kılıçlara, badem şekerlerinden miskli sabunlara hazırladıkları hediyeleri

otağ-ı hümayundaki padişaha ve şehzadelerine sunarlar.

Kırk gün kırk gece sürecek olan şenlikte neler yoktur ki...

Yüzlerce kişinin çeşitli müzik aletleri çalarak ve şarkı söyleyerek geçit yaptıği; günümüzün “Sultanahmet Meydanı” olan At Meydanı rengârenk bir cümbüş içinde şenliğe ev sahipliği yapar. Okmeydanı, Haliç, Aynalı Kavak Kasrı ve Tersane Sarayı gibi İstanbul’un farklı mekânlarında da her gün ayrı bir gösteri, ayrı bir eğlence vardır. Davullar çalar. İp üstünde oynayan cambazlara hokkabazlar eşlik eder. Sipahilerin cirit gösterileri biter, güreşçiler meydana çıkar. Saatlerce süren fener alaylarına, yakılan meşaleler karışır. Havai fişek gösterileri o denli görkemlidir ki gece gündüze, gök ateş topuna döner. Yüzlerce atlının yaptığı gösterilerden sonra süvarilerin; bir ellerinde kılıç, diğerinde ok, at üstünde hızla ilerleyerek hedef vurma talimleri başlar. Güzel sesli

Osmanlı şenliklerinin toplumsal ve siyasi önemini odağına alan “Şehzade: Büyük Şenlik” filmi; genç bir şehzadenin çocukluktan şehzadelığe geçişini ve halkın arasına karışarak yaşadığı unutulmaz macerayı anlatıyor.

hanende ve sazandeler çıkar meydana, onlara çengeller eşlik eder. Ateşbazlar gider, gözbağcılar gelir. Bir taraftan da yüzlerce saka, soyтары giysileri içinde İstanbul sokaklarında dolaşarak halkı eğlendirmektedir. Sırmalı Şam kumaşlarıyla örtülü beygirler üstünde sergilenen şekerden yapılmış hayvanlar izleyenlerin gözünü alır. Öyle bir şekerleme kervanı düşünün ki; gerçek büyüklüklerinde 9 fil, 17 aslan, bir o kadar pars, 22 at, 21 deve, 4 zürafa, 8 ördek, 25 şahin, 8 turna şekerlemesi... Sadece çocuklar için değil her yaşta herkes için bir renk cümbüşüdür. Kızgın demir yalayanlar yürekleri hoplatır, tersaneciler ve topçuların gösterileri göğüsleri kabartır. İstanbul ve Beyoğlu’ndaki tüm zanaatkarların sırmalı ipek giysiler içinde günlerce süren resmigeçidi görülmeye değerdir. Ekmekçiler, değirmenciler, kasaplar, kahveciler, aşçılar, kebabçılar, debbağlar, mumcular, sandalcılar, berberler, bakkallar, yemişçiler, kuyumcular, kunduracılar ve yorgancılar...

Yapım, genç bir şehzadenin unutulmaz macerasını anlatıyor

Her zanaat kolunu temsil eden binlerce genç zanaatlarının en güzel örneklerini padişaha sunarlar. Sünnet olacak şehzade, altın ve kılaptan işlemeli kırmızı giysisi, başında iki siyah sorguçu kavuğu ve elinde çelik saplı, billurdan topuzuyla gelir. Elmas gibi tıraş edilerek işlenmiş, çevresi altınla süslenmiş billur topuza, belinde çok değerli taşlar ve mücevherlerle bezeli kılıcı eşlik eder. Sağ kulağında tek yakuttan bir küpe parlar. Devletin ileri gelenleri, durup dinlenmeden çalan mızıkadan yayılan neşeli ezgilerle atlı, altın arabasıyla gelen şehzadenin bu gelişini izler. Önce Topkapı Sarayı’nda yemek ziyafeti verilir sonra sünnet merasimi yapılır. Gümüş fincanlarda halka atılan sultanî altın sikkeler ve şehzadeyi sünnet etmekte kullanılan bıçak altın bir

kâseye konulur, o altın kâse daha sonra altın akçeler, mücevherlerle dolar taşar. Şehzadeler hariç şehir ve köyden gelen binlerce çocuk daha sünnet edilir. Her gün değişen eğlenti ve ziyafetleriyle bu karnaval havası günlerce sürer.

Hayran kalınası Osmanlı şenlikleri

1500’lü yılların büyüğü atmosferi içinde İstanbul’un hareketli sokaklarını anlatan ve masal gibi yaşanan bu şenlik; düğün, şenlik, ziyafet gibi konularda yazılan eserlerin adı olan surnâmelerden bize ulaşan yüzlercesinden biri. Küçük bir uç beyliği olarak kurulduktan sonra adalet ve hoşgörülle sürdürdüğü yönetim anlayışı sonucu üç kıtaya hükmetmeye başlayan ve 623 yıl boyunca varlığını

Filmde üç boyutlu animasyon tekniği kullanıldı

Geleneksel unsurlar modern animasyon teknikleriyle harmanlanıyor

sürdüren Osmanlı İmparatorluğu'nun saray âdetleri ile halk kültürünü yansıtan belgelerden derlenenlerle bir sunnet şenliğinden yansıyanlar bunlar. Tarih, gelenek ve görenek, toplumsal yaşam, kurumlar, seyirlik oyunlar gibi konular açısından belgesel nitelik taşıyan bu surnâmeler sayesinde; düğündeki tören görevlilerinden hazırlanan malzemelere, hizmetlilerden katılan yabancı misafirlere, hediyelerden ikramlara ve gerçekleştirilen etkinliklere kadar her ayrıntıyı bulabilmek mümkün.

Kaynaklara göre Osmanlı şenlikleri 1298 tarihinde; Orhan Gazi'nin, Yarhisar Beyi'nin kızı Holofira (Nilüfer Hatun) ile evlilikleri nedeniyle düzenlenen eğlencelerle başlamış. Hem dini bir ritüeli yerine getiren hem de imparatorluğun tüm gücünü, görkemini ve zenginliğini dosta düşmana gösteren bu şenlikler; sunnet merasimleri, sultan düğünleri, doğumlar ve bayram kutlamaları toplumun her kesimini kapsayan görkemli kutlamalardı.

Bir medeniyet anlatısı

Bu şenliklerden ve temsil ettiklerinden esinlenerek hayata geçirilen ve 1 Mayıs'ta vizyona giren "Şehzade: Büyük Şenlik" filmi; Osmanlı şenliklerinin toplumsal ve siyasi derinliğini odağına alarak genç bir şehzadenin çocukluktan şehzadeliğe geçişini ve halkın arasına karışarak yaşadığı unutulmaz macerayı anlatıyor. Filmin yapımcısı Osman Subaşı; filmin çıkış noktası olarak neden bu şenliklerden birini aldıklarını şu sözlerle ifade ediyor:

"Osmanlı'da şenliklerin ekonomik ve dini boyutunun yanı sıra devletin devamlılığına ve bekasına ilişkin çok ciddi bir siyasi tarafı vardı. Dünyanın her yerinden gelen göstericilerin katıldığı, bizzat padişahın himayesinde yapılan bu süreç çok önemliydi. Biz bu atmosferin içerisinde Şehzade Murat'ın yaşadığı bir hikâyeyi anlatıyoruz."

Subaşı için bu film; sadece bir çocuk eğlencesi değil aynı zamanda bir medeniyet anlatısı: "Osmanlı'nın 1500'lü yıllardan itibaren ulaştığı topraklarda kimsenin dinine, diline ve ırkına karışmadan, emperyal bir duygu

gütmeksizin sunduğu özgürlük alanı ile 1700'lü yıllarda denizaltı gibi teknik savunma araçlarını üretmiş olması, dünyaya kattığı medeniyet mirası açısından çok kıymetlidir." sözleriyle bu hikâyeyi anlatmayı kendilerine neden bir misyon olarak seçtiklerini vurguluyor. Renkli dünyası, güçlü hikâyesi ve kültürel dokusuyla dikkat çeken yapımın konusu ise şöyle: Küçük yaşlardan itibaren sarayda anlatılan görkemli şenlik hikâyeleriyle büyüyen bir şehzade, kardeşinin sunnet töreni için düzenlenen büyük kutlamaları yerinde görmek amacıyla saraydan kaçır. Halkın

Film, müzikleri ve sahne tasarımlarıyla ilgi çekici

Son teknoloji programları kullanılarak, üç boyutlu animasyon tekniğiyle çalışılan film, gerçekliğe bağlı kalınarak çekildi. 15 kişilik bir ekiple, 4 yıl süren titiz bir çalışmanın sonucu hayata geçirilen yapımın senaristliğini ve yönetmenliğini Murat Karahüseyinoğlu, animasyon yönetmenliğini ise Hakan Bol üstleniyor.

arasına karışarak şenliklerin coşkusuna dâhil olan şehzade, bu sırada İstanbul'a gelen ve gerçek kimliğini gizleyerek bir gösteri grubuna katılan İtalyan bir prensesle tanışır. Kimliklerini birbirlerinden saklayan bu iki karakterin yolları, şenliklerin renkli atmosferinde birleşir. Şehzade ve gizemli prenses, bir yandan gösteri dünyasının içine dâhil olurken diğer yandan kendilerini İstanbul sokaklarında hem eğlence hem de beklenmedik tehlikeler barındıran bir kovalamacanın ortasında bulurlar.

Yapıma dair

Son teknoloji programları kullanılarak, üç boyutlu animasyon tekniğiyle çalışılan film, gerçekliğe bağlı kalınarak çekildi.

Yapım, Osmanlı İmparatorluğu'nun unutulmaz şenliklerinden esinlendi

15 kişilik bir ekiple, 4 yıl süren titiz bir çalışmanın sonucu hayata geçirilen yapımın; senaristliğini ve yönetmenliğini Murat Karahüseyinoğlu, animasyon yönetmenliğini ise Hakan Bol üstleniyor. Filmin seslendirmesi ise Tan Şahinkanat, Ceren Durak ve Sinan Pekinton'a emanet. Önce profesyonel oyuncularla teatral çekimleri gerçekleştirilen daha sonra bu görüntülerin anime edildiği filmde yer yer görsel efektler kullanılsa da her şeyin el emeği göz nuruyla işlendiği, gerçeklikten uzaklaşmayan bir anlatım tercih edilmiş. Geleneksel unsurların modern animasyon teknikleriyle harmanlandığı yapım;

dostluk, cesaret ve dayanışma temalarıyla çocuklara ulaşıyor. Kostümleri, müzikleri ve sahne tasarımlarıyla izleyiciyi Osmanlı'nın görkemli atmosferinde ağırlayan yapım; tarihi bir hikâyenin içinde çocukların hayallerinin peşinden gitme yolculuğunu anlatıyor. Filmin bir seri olarak planlandığını kaydeden yapımcı Subaşı, "izlediğinizde göreceksiniz, bitmeyen bir hikâye anlatıyoruz. Kimseyi yarım kalmışlık duygusuyla bırakmak istemeyiz. Bu yüzden filmin devamı gelecek." sözleriyle filmin devamının geleceğinin de müjdesini veriyor.

Yapımın yazımı ve yönetimi Murat Karahüseyinoğlu'na ait

Film keyfi

Bilim kurgudan komediye, gerilimden animasyona, dramadan maceraya kadar yerli ve yabancı pek çok film TRT 2 kanalında... Dünya sinemasından dikkat çeken yapımlar, her hafta seyirciyi beyaz perdenin büyüleyici dünyasına davet ediyor.

Hayatın tüm renklerini kültür, sanat, edebiyat, tarih, müzik ve felsefe gibi alanlarla izleyicilerine sunan TRT 2, yer verdiği zengin film içerikleriyle de dikkat çekiyor. Kanal, pek çok sinema programının yanı sıra her ay için belirlenen ve her hafta yayınlanan birbirinden değerli filmleri sinemaseverler için ekrana getiriyor. Hayatın farklı yüzleri, yaşamın etkileyici hikâyeleri, psikolojik deneyimler, güldüren anlar ve daha niceleri... Haziran ayında yayınlanacak yapımlardan hazırladığımız seçkiyi sizler için derledik.

Bab'aziz: Ruhunu Tefekkür Eden Prens "Bab'aziz"

Tür: Dram
Yönetmen: Nacer Khemir
Senarist: Tonino Guerra, Nacer Khemir
Oyuncular: Parviz Shahinkhou, Maryam Hamid, Golshifteh Farahani

Tunuslu senaryo yazarı ve yönetmen Nacer Khemir tarafından çekilen Bab'aziz: Ruhunu Tefekkür Eden Prens "Bab'aziz", yaşlı ve görme engelli bir adamın torunuyla birlikte çölde, bir grup dervişin yaptığı toplantıyı arama yolculuğunu ele alıyor. Çekimleri İran ve Tunus'ta gerçekleştirilen filmin müzikleri Armand Amar yönetiminde bir ekibe ait. Yapım, bir derviş olan Bab'aziz ile onun enerjik torunu İhtar'ın öyküsünü anlatıyor. Bu hikâye yalnızca çölde geçen sıradan bir yolculuk hikâyesi değil; inancın, müziğin ve aşkın rehberliğinde bir içsel keşif yolculuğu. Uçsuz bucaksız kumların sessizliğinde yankılanan bu film, izleyiciyi görsel bir şölen eşliğinde ruhun derinliklerini tefekküre davet ediyor.

Kum denizinin ortasında sufilere ararken

Yaşı ilerlemiş ve âmâ bir derviş olan Baba Aziz, çölde, sufilere her otuz yılda bir gerçekleştirdikleri toplantının bilinmeyen yerini aramaktadır. Küçük torunu İhtar ise ona yardım ve eşlik etmektedir. Hayat dolu olan ve dedesini çok seven İhtar, dervişlerin toplantı yerini asla bulamayacaklarından korkmaktadır. Çıktıkları uzun çöl yolculuğunda ilginç insanlarla karşılaşır ve Baba Aziz torununa hikâyeler anlatır. Derviş olmak için tahtından feragat eden prensin hikâyesi Baba Aziz'in yol boyunca anlattıkları arasındadır. Bu öyküler birbirine eklenerek tasavvufi semboller, aşk, ölüm, hakikat ve insanın kendi özünü keşfetmesi gibi temaları kapsamaktadır.

Kimera "La Chimera" TRT 2'de ilk kez

Tür: Dram, Komedi
Yönetmen: Alice Rohrwacher
Senarist: Alice Rohrwacher
Oyuncular: Josh O'Connor, Carol Duarte, Vincenzo Nemolato

Geçmişin hayaletleri ile bugünün gerçekliği arasında bir köprü olan Kimera "La Chimera" filmi, şiirsel bir anlatımla, kaybedilen bir aşk ile toprağın altında yatan kadim sırların izini sürüyor; neşeyi ve melankoliyi aynı karede buluşturuyor. Toskana kırsalındaki La Chimera'da geçen film, arkeolojik yağma ve tarihi eserlerin yasa dışı satışı temasını konu ediyor. 2023'te prömiyerini yapan film, 76. Cannes Film Festivali'nde Altın Palmiye için yarışmak üzere seçildi ve 69. David di Donatello ödüllerinde 13 adaylık aldı.

Mezar hırsızları

1980'lerde yeni hapisten çıkan İngiliz arkeolog Arthur, Toskana'daki evine döner ve oradaki arkadaşları ile yeniden bir araya gelir. Bu tekensiz ama neşeli arkadaş grubu, Arthur'un yardımı ile Etrüsk mezarlarını keşfedip oradaki antik hazineleri çalarak geçinen mezar hırsızlarıdır. Giymekten kirlenmiş beyaz takım elbisesini üstünden çıkarmayan münzevi Arthur için para ve mülk önemli değildir. Aslında o, yer altında kaybettiklerini aramaktadır.

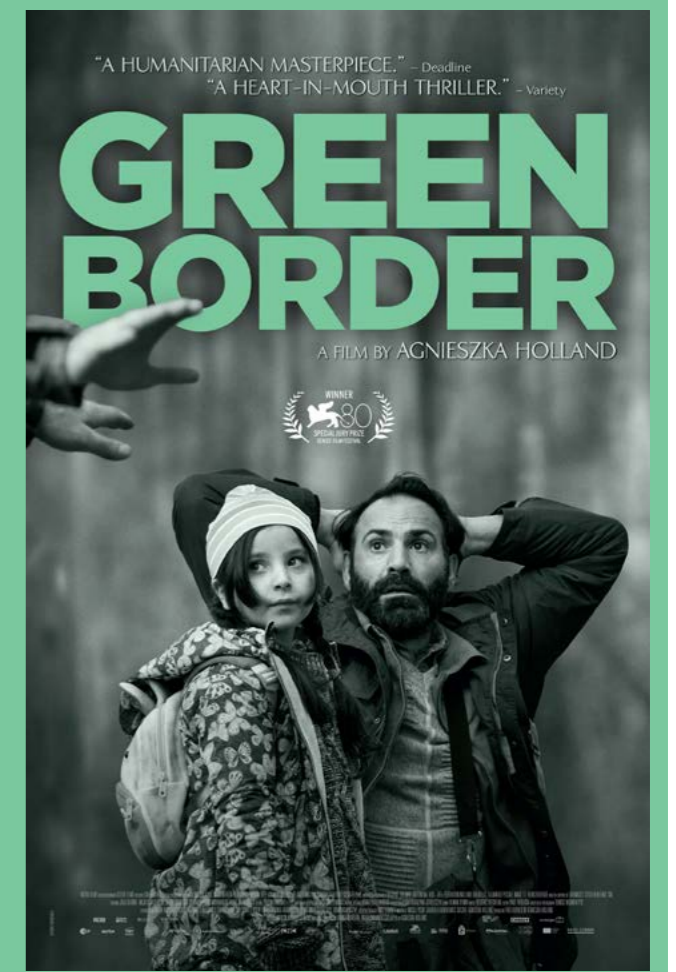
Yeşil Sınır "Zielona Granica"

Tür: Dram
Yönetmen: Agnieszka Holland
Senarist: Maciej Pisuk, Gabriela Lazarkiewicz, Agnieszka Holland
Oyuncular: Jalal Altawil, Maja Ostaszewska, Behi Djanati Atai

Avrupa'nın kıyısında, Polonya - Belarus sınırının soğuk ve puslu coğrafyasında kesişen hayatların anlatıldığı Yeşil Sınır "Zielona Granica" filmi, Belarus - Avrupa Birliği sınır krizinde mahsur kalan göçmenlerin durumunu dramatize ediyor. Hikâyesinde; Suriye'den gelen bir mülteci ailesi, Afganistanlı bir İngilizce öğretmeni ve bir sınır muhafızı Polonya - Belarus sınırında bir araya geliyor. Bu karakterler, son yılların en yakıcı insanı krizlerinden birinin tam da merkezinde kalıyor. Yeşil Sınır "Zielona Granica", vicdan ve hayatta kalma mücadelesini sert ama insani bir perspektiften ele alırken, izleyiciyi sınırların ve önyargıların ötesine bakmaya zorluyor. Film, 80. Venedik Uluslararası Film Festivali'nde Altın Aslan ödülü için yarıştı ve Özel Jüri Ödülü'nü kazandı.

Zorlu yolculuk

Yıl 2021... Beşir ile Amina, üç çocukları ve Beşir'in dedesi Muhammed ile birlikte Belarus'un Minsk şehrindeki bir havaalanına varır. Grup, Belarus'tan Polonya'ya açık "yeşil sınır"dan geçmeyi, Almanya'dan geçmeyi ve ardından İsveç'te bir akrabalarıyla buluşmayı planlamaktadır. Afganistanlı İngilizce konuşan bir mülteci olan Leila da onlara eşlik etmektedir. Grup Polonya sınırına vardığında, taşıma araçlarından zorla indirilir ve ormana doğru yürüyerek geçmeye zorlanır. Sonunda Polonya yetkilileri tarafından bulunurlar ve dikenli, tel çitlen zorla geçirilerek Belarus'a geri götürülürler...

Gülizar "Gülizar"

Tür: Dram
Yönetmen: Belkis Bayrak
Senarist: Belkis Bayrak
Oyuncular: Ecem Uzun, Bekir Behrem, Hakan Yufkacıgil, Ernest Malazogu

"Gülizar", sarsıcı bir travmanın ardından toplumsal baskıların ve içsel çatışmaların gölgesinde kalan bir kadının portresini beyaz perdeye yansıtıyor. T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı Sinema Genel Müdürlüğü, TRT ve Kosova Sinematografi Merkezi'nin desteğiyle hayata geçen yapım, Anadolu kasabasından Kosova'ya doğru büyük hayallerle yola çıkan Gülizar'ın hayatına odaklanıyor. 2021 yılında TRT 12 Punto'da da yarışan "Gülizar", masalsi düşlerle örülmüş bir dünyanın nasıl kırılacağı ve buna rağmen insanın içindeki ışığı nasıl yeniden yakabileceğini gözler önüne seriyor. Yönetmen Belkis Bayrak'ın ilk uzun metrajlı filmi, 22 yaşındaki Gülizar'ın evlenmek üzere Türkiye'den Kosova'ya yaptığı seyahat ile başlıyor. Ve düşün hazırlıkları sırasında tacize uğrayan genç bir kadının hikâyesine dönüşüyor. Yapım, dünya prömiyerini 49. Toronto Film Festivali'nde yaptı; katıldığı pek çok festivalin yanı sıra 61. Uluslararası Antalya Altın Portakal Film Festivali'nde Dr. Avni Tolunay Jüri Özel Ödülü'ne (Belkis Bayrak), En İyi Sanat Yönetmeni Ödülü'ne (Meral Aktan) ve Cahide Sonku Ödülü'ne (Yağmur Ergül) layık görüldü. 12. Boğaziçi Film Festivali'nde ise "En İyi Senaryo" ve "FIYAB En İyi Yapımcı" ödüllerini aldı. Filmin görüntü yönetmeni başta olmak üzere çekim ekibinin büyük bölümü TRT personeline aittir.

Genç bir kızın adalet arayışı

Gülizar, katı kurallarla dolu, tabuların ve cinsiyet rolleriyle şekillenmiş sevgi dolu bir evde büyümüştür. Hayatında yeni bir başlangıç yapma umuduyla nişanlı Emre ile Kosova'ya yerleşmeye ve evliliğe hazırlanmaktadır. Gülizar'ın hayatı bu sırada tacize uğramasıyla altüst olur. Saldırganın peşine düşen Gülizar, hayatını karartan bu kişinin kim olduğunu öğrenmesiyle kendisini klostrofobik bir yolculuğun içerisinde bulur.

Üç Arkadaş

Tür: Dram
Yönetmen: Nursen Çetin Köreken
Senarist: Nursen Çetin Köreken
Oyuncular: Buse Demirağ, Halime Gülda Aydın, Görkem Sağ, Mustafa Saraç

T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı Sinema Genel Müdürlüğü ve TRT desteği ile çekilen film, üç çocuğun zorluklar karşısında dayanışma ve dostlukla örülü yolculuğunu konu alıyor. Hilal, Ayşe ve Mercan'ın, Sarı Selim adlı çete liderine karşı verdikleri mücadele; umut dolu bir güvercin yarışı ile dostluk sınavına dönüşüyor. Masumiyetin, dayanışmanın ve çocukluğun o saf heyecanının hikâyesinde, Selim'in zorbalığına karşı üç çocuk birleşiyor. 2019 yılında 12 Punto TRT Ön Alım Ödülü'ne layık görülen "Üç Arkadaş", Sarajevo Film Festivali Çocuk Programı'nda yer almış, 41. BUFF Film Festivali'nde ise yarışma seçkisine girmişti. Filmin öne çıkan özelliklerinden biri de Nursen Çetin Köreken'in geliştirdiği ve üzerinde akademik çalışmalar yaptığı "Çocuklar İçin Sinema Oyunculuğu Metodu" kapsamında, çocuk oyuncuların kendilerine senaryo verilmeden karakterlerini hayata geçirmesi.

Üç arkadaşın mücadelesi

Hilal, Ayşe ve Mercan sokaklarda çalışan üç çocuktur. Hilal ve Ayşe karton toplayıcılığı, Mercan ise hurdacılık yapmaktadır. Şehirde bir haraç çetesi kuran Sarı Selim, Hilal, Ayşe ve Mercan'ın da aralarında bulunduğu sokakta çalışan çocukları kaçırmaya ve zorla paralarına el koyar. Hilal de babasına ilaç almak için biriktirdiği parayı Sarı Selim'e vermek zorunda kalır. Hilal, Ayşe ve Mercan, Selim'in zorbalıklarına karşı mücadele etmek için o gün yapılacak ödüllü güvercin yarışına Mercan'ın posta güvercini ile katılmaya karar verirler...

TRT SPOR ☆
5 YAŞINDA!

@trtsporyildiz

YouTube Facebook Instagram Twitter Spotify

'tabii' 3 yaşında

TRT'nin dijital platformu 'tabii', 3. yaşını geride bırakırken "Bizi Birleştiren Hikâyeler" ile küresel buluşma noktası olmayı sürdürüyor. Kurulduğu günden bu yana özgün ve nitelikli içerik üretimini odağına alan TRT 'tabii'; 60'ı aşkın orijinal yapımı, 200'den fazla dizi seçeneği ve 23 bin saati aşan zengin kütüphanesiyle izleyicisine geniş bir yelpazede seyir keyfi sunarken; Türkçe, İngilizce, İspanyolca, Arapça ve Urduca dillerindeki içerik havuzuyla 5 kıtada toplam 53 ülkeye ulaşıyor. Dizilerden belgesellere, çocuk içeriklerinden tüm dünyayı ekrana kilitleyen spor yayınlarına uzanan zengin yapı; 'tabii'yi yalnızca bir izleme platformuna değil, farklı ilgi alanlarını aynı çatı altında buluşturan dinamik bir içerik dünyasına dönüştürüyor.

Bir çınar gibi

Türkiye'nin en yaygın erişime sahip radyo kanallarından biri olan ve köklü radyo yayıncılık geleneğini geleceğe taşıyıcı rol üstlenen TRT FM, 33. yılını geride bırakmanın gururunu yaşıyor. Kurulduğu günden bu yana dinleyicisiyle güçlü bir bağ kuran TRT FM; güncel müzik akışı, nitelikli içerikleri ve dinamik yayın anlayışıyla radyo yayıncılığında önemli bir yer edindi. Geniş verici ağı sayesinde ülkemizin dört bir yanına ulaşan kanal, her yaşta dinleyiciye hitap eden programlarıyla kamu yayıncılığı sorumluluğunu başarıyla sürdürüyor.

Müzikle dolu 17 yıl

Türk müziğinin geçmişten günümüze uzanan en seçkin eserlerine yer veren TRT Nağme, 17. yaşını kutluyor. TRT Nağme, seslerin ve nağmelerin büyüleyici dünyasını kamu yayıncılığı sorumluluğu ile dinleyicilerle buluştururken, farklı programlarıyla geniş bir dinleyici kitlesine hitap etmeyi sürdürüyor. Makam, usul ve güfte geleneğini yaşatarak Türk müziğinin korunması ve en saygın konuma gelmesini amaçlayan TRT Nağme, bu köklü mirası kuşaktan kuşağa aktarmaya devam ediyor.

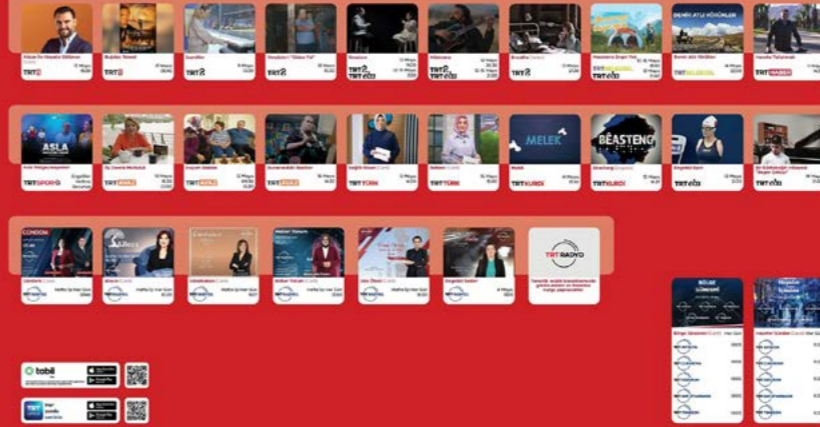

Bir yaş daha büyüdü

TRT Diyanet Çocuk, yayın hayatına başlamasının üçüncü yıl dönümünü gururla kutluyor. Kuruluşundan bu yana çocuklara yönelik değer odaklı yayıncılığıyla önemli bir yol kat eden kanal; güvenilir bilgi, güçlü içerik ve nitelikli yapımlarıyla hem çocukların hem de ailelerin güvenini kazanmaya devam ediyor. TRT Diyanet Çocuk, çocuklara eğitici ve eğlenceli içerikler sunmanın ötesinde çocukların kalbine dokunarak hem hayal dünyalarını besliyor hem de onların adil, merhametli ve duyarlı bireyler olmasına katkı sağlıyor.

TRT 10-16 MAYIS ENGELLİLER HAFTASI ÖZEL İÇERİKLERİ

TRT'den engelsiz yayınlar İşitme ve görme engelli bireylerin televizyon yayınlarına daha kolay erişebilmeleri amacıyla TRT 1, TRT Belgesel, TRT Çocuk, TRT Haber ve TRT EBA kanalları ile www.engelsiztrt.tv dijital platformunda ayrıntılı alt yazı, sesli betimleme ve işaret dili seçeneği yayınlar sunan TRT, 10 - 16 Mayıs Engelliler Haftası kapsamında da özel içeriklerini ekranlara taşıdı. Yaşadığı haksızlıklara ve ötekileştirmelere rağmen mücadele ederek milletvekili olan Serkan Bayram'ın hayatını izleyiciyle buluşturan "Buğday Tanesi" TRT 1'de ekrana gelirken; TRT 2'de Muhammed Yalçın'ın dikkat çekici figürleri ve resim tutkusunun yansıtıldığı "Yeryüzleri", sesin görünmeyen dünyasını keşfe çıkan "Akustik Sırlar", fiziksel engelli bir çini sanatçısının yaşam öyküsünü sunan "Müstesna", Nurşah Torun'un fotoğrafçılık yolculuğunu anlatan "Sessizce" ve down sendromlu Arif ile annesinin hayatını konu alan "Tecahül-i Arif" izleyiciyle buluştu.

TRT Belgesel'de engelleri aşan maceralar

Engelli kültürüne ve topluluğuna yakından tanık olan, mizahi ve sanatsal unsurlarla zenginleştirilen "Maceraya Engel Yok" belgeseli 12 - 15 Mayıs tarihleri boyunca her gün TRT Belgesel'de ekrana gelirken; "Dünyayı Değiştiren Adımlar" 16 Mayıs akşamında yer aldı. TRT Spor Yıldız ise ilham veren mücadelelerle haftaya damga vurdu. 11 Mayıs'ta "Paralimpik Spor", 14 Mayıs'ta "Engelsiz Spor" ve 16 Mayıs'ta "Sıra Sende" programları ekrana geldi. "Sağlık Olsun" programı, Engelliler Haftası'na özel hazırlanan "Rehber", engelleri aşan başan hikâyelerini konu alan "Aile" programı ise TRT Türk'ün özel içerikleriydi.

Başarıya giden yolculuklar TRT EBA'da

11 Mayıs'ta işitme engelli sanatçıların yaşamları, eserleri ve dünyalarına odaklanan "Sessizce" programının ardından engel tanımayan sanatçıların hikâyeleri ve üretimlerini konu alan "Müstesna" izleyiciyle buluştu. "Engelsiz Spor - Sümeyye Boyacı" 12 Mayıs'ta yayınlanırken, doğa tutkunu üç engelli arkadaşın ekstrem spor deneyimlerini aktaran "Maceraya Engel Yok" 14 Mayıs'ta; nadir görülen mutlak kulak yeteneğine sahip Bager Çalışçı'nın hikâyesini anlatan "Bir Köstebeğin Hikâyesi - Bager Çalışçı" ise 15 Mayıs'ta yayınlandı.

TRT Genç'te umut dolu yaşamlar

Özel gençlerin hayran oldukları isimlerle bir araya geldiği "Hayat Artı 1", empatinin gücünü ele alan "Handico" ve paralimpik sporcuların yaşam mücadeleleri ekrana taşıyan "Rağmen"; TRT Genç'in dikkat çeken yapımları arasındaydı. TRT Diyanet Çocuk'un sevilen yapımları "Galip Mülayim" ve "7 Kıtadan İyilik Habercileri" Engelliler Haftası'na özel bölümleriyle ekranda yerini alırken; TRT radyolarında ise günün anlam ve önemine yönelik içerikler dinleyicilerle buluştu.

TRT RUSÇA

6

TRT Rusça 6 yaşında

Türkiye'nin sesini uluslararası alanda duyuran TRT'nin, Türkiye - Rusya ilişkilerinde iletişim aracı olmak ve Rusça konuşan toplumlara doğru bilgiyi aktarmak amacıyla kurduğu uluslararası haber platformu TRT Rusça altıncı yaşını kutladı. Geride bıraktığımız yıl boyunca küresel ve bölgesel meselelerde hakikatin sesini pusula edinen TRT Rusça; Gazze ve Filistin'de yaşanan insani dramı çok boyutlu analizlerle dünya gündemine taşırken, Rus pasaportlu İsrail askerlerinin savaşta rolü gibi dikkat çeken özel içerikleriyle geniş kitlelerde yankı uyandırdı. Bununla birlikte Ukrayna - Rusya savaşından İran eksenli gelişmelere, Orta Asya'daki bölgesel dengelerden göçmen sorunlarına kadar pek çok kritik başlık, platformun etkili yayın çizgisinin önemli örnekleri arasında yer aldı. Habercilikteki başarısını özgün programlarla taçlandıran TRT Rusça, yeni yayın serileriyle içerik yelpazesini de genişletti.

TRT'den 19 Mayıs'a özel

Türk milletinin kurtuluş destanını yazmaya başladığı tarihtir 19 Mayıs 1919. Bağımsızlık yolunda atılan o ilk adım, yeniden doğuşun da habercisi olmuştur.

Atatürk'ün gençliğe armağan ettiği bu anlamlı günde, TRT, özel içeriklerle izleyici ve dinleyicilerine coşku dolu anlar yaşattı. Anıtkabir'deki 19 Mayıs Atatürk'ü Anma, Gençlik ve Spor Bayramı atmosferi, TRT 1, TRT Türk ve TRT Avaz ekranlarından canlı yayımla izleyiciyle buluştu. 19 Mayıs'ın tarihi arka planını, halkın direniş ruhunu ve Kurtuluş Mücadelesi'nin ilk kıvılcımını tüm yönleriyle ele alan "Bir Dönüm Noktası - 19 Mayıs" belgeselini ekrana getiren TRT 1'de ayrıca TRT ortak yapımı "Bandırma Füze Kulübü" filmi izleyicilerle buluştu.

"Lingo Türkiye"den 19 Mayıs'a özel anlamlı bölüm

Türkiye'nin sevilen kelime yarışması "Lingo Türkiye", 19 Mayıs Atatürk'ü Anma, Gençlik ve Spor Bayramı'na özel hazırlanan bölümüyle izleyicilere hem heyecan hem de duygu dolu anlar yaşattı. TRT 1 ekranında yayınlanan özel bölüm, bayramın coşkusunu ekran başındaki milyonlara taşıdı. Bu özel yayında TRT Genç kanalının ekran yüzleri yarışmacı koltuğundaydı.

Kemal Uçar'ın anlamlı açılış konuşmasıyla başlayan bölümde, gençlerin hayalleri, heyecanları ve enerjileri yarışmanın yüksek temposuyla birleşti. Bölüm sonunda kazanılan ödül ise bağımlılıkla mücadele çalışmalarına destek olmak amacıyla Yeşilay'a bağışlandı. Böylece 19 Mayıs'ın dayanışma ve toplumsal farkındalık ruhu, toplumsal faydaya dönüşen anlamlı bir destekle taçlandı.

TRT 2'den kültür ve sanat dolu yayınlar

Başarılarıyla ilham veren genç isimlerin konuk olduğu "Hülya Koçyiğit ile Film Gibi Hayatlar"ın ardından Şef Cihangir Terzi yönetimindeki "Konser Zamanı: Üniversitelerarası Gençlik Türk Müziği Orkestrası Konseri" ve "Tiyatrovizyon - Yüzyıllık Destan" TRT 2'nin yayın akışında yer aldı.

"Birlikteyiz" ilk bölümüyle TRT Genç'te

Millî Savunma Bakanlığı desteğiyle TRT tarafından hazırlanan ve Türk Silahlı Kuvvetlerinin seçkin birliklerine verilen zorlu eğitim süreçlerini, kara, deniz ve hava kuvvetlerinin sahip olduğu imkân ve kabiliyetleri ekranlara taşıyan "Birlikteyiz" programı ilk bölümüyle 19 Mayıs'ta TRT Genç'te izleyicilerine "merhaba" derken; Millî Mücadele sürecini anlatan "Geldikleri Gibi" ve "Oyunbozan - Millî Piyade Tüfegi MPT-76" adlı yapımlar TRT Belgesel'de ekrana geldi. TRT Müzik ise 19 Mayıs Atatürk'ü Anma, Gençlik ve Spor Bayramı'na özel "Cumhurbaşkanlığı Klasik Türk Müziği Gençlik Korosu Konseri" ile coşku dolu anlar yarattı.

TRT Avaz'da tarihi adımlar

Dayanışmanın ve birlikte yürümenin önemini vurgulayan "Oyun Avcıları" ile Mustafa Kemal Atatürk'ün önderliğinde 19 Mayıs 1919'da başlayan var olma mücadelelerini ve Kurtuluş Savaşı sürecini konu alan "İzler - 19 Mayıs" TRT Avaz'da öne çıkan programlar oldu. TRT Türk'te ise Mustafa Kemal Paşa'nın Samsun'a çıkışına kadar geçen altı aylık dönemi detaylı biçimde ele alan "Pusu Yolculuk" belgeseli ve "Bandırma Füze Kulübü" filmi izleyicilerin beğenisine sunuldu. Ayrıca TRT radyolarında da gün boyunca özel konserler, programlar ve söyleşiler dinleyicilerle buluştu.

Sporun her rengi tam 5 yıldır bu kanalda

Ulusal ve uluslararası organizasyonlarla genç sporcuların gelişim süreçlerine ışık tutan TRT Spor Yıldız 5 yaşında! Türk sporunun yeni yıldızlarının yetişmesine katkı sağlayarak spor yayıncılığına ayrı bir dinamizm kazandıran TRT Spor Yıldız; Wimbledon Tenis Turnuvası, EuroBasket 2025, Voleybol Milletler Ligi, Dünya Atletizm Şampiyonası, Cumhurbaşkanlığı Bisiklet Turu, Dünya Boks Şampiyonası, Kırkpınar Yağlı Güreşi ve Yağlı Güreş Ligi karşılaşmaları gibi dünyanın en prestijli spor organizasyonlarını izleyicileriyle buluşturdu. Kanal ayrıca bu büyük organizasyonlarda mücadele eden sporcularımızın başarı hikâyelerini ekranlara taşıyarak sporseverlere unutulmaz anlar yaşattı.

TRT Çocuk'un sevilen kahramanları Kehribar ile Boncuk sinemada

TRT ortak yapımı "Kehribar ile Boncuk: Kayıp Robot" ilk sinema filmi beyaz perdede yerini aldı. Sevimli keçiler Kehribar ile Boncuk'un Ormanya'dan şehre uzanan animasyon filmi; renkli karakterleri, hareketli temposu ve sürükleyici hikâyesiyle çocuklara ve ailelere sinemada keyifli vakit geçirme imkânı sunuyor. Ormanya'nın huzurlu atmosferinde düzenlenen bir tanıtım etkinliğinde, bilim insanı Palaz Efendi'nin geliştirdiği çok yetenekli robot Ruzi'nin ortadan kaybolmasıyla birlikte heyecan dolu bir macera başlar. Ruzi'nin izini sürmek için harekete geçen Kehribar ve Boncuk, karşılaştıkları ipuçlarını takip ederek olayın ardındaki gizemi çözmeye çalışır. Dünya üzerindeki karanlık planları engellemek ve Ruzi'yi evine döndürmek için ise Kehribar ve Boncuk'un hem zekâlarını hem de cesaretlerini kullanmaları gerekecektir.

TRT'ye New York Festivals ve Telly Awards'tan 17 Ödül

TRT World, dünyanın en prestijli medya ödülleri arasında yer alan New York Festivals'ten 2 altın, 2 gümüş, 1 bronz; Telly Awards'tan ise 2 altın, 7 gümüş, 3 bronz olmak üzere toplam 17 ödülle dönen TRT World, TRT'nin dijital hikâye anlatıcılığındaki başarısını uluslararası alanda bir kez daha tescilledi.

Kreatif içeriklere uluslararası ödüller

Kurgudan veri görselleştirmeye, sosyal etkiden çevre ve iklimle kadar pek çok kategoride ödül alan TRT World, farklı formatlardaki kreatif içerikleriyle uluslararası alanda önemli bir başarı elde etti. TRT Genel Müdürü Prof. Dr. Mehmet Zahid Sobacı, TRT World'ün başarısını sosyal medya hesabından, "TRT World, New York Festivals'te 2 altın, 2 gümüş, 1 bronz; Telly Awards'ta ise 2 altın, 7 gümüş, 3 bronz ödülle layık görüldü. TRT olarak, #TürkiyeYüzyılı vizyonuna yayıncılık cephesinden katkılar sunmaya devam edeceğiz." ifadeleri ile duyurdu. Kazanılan ödüller, aynı zamanda TRT World'ün kamuoyunun doğru bilgilendirilmesine ve uluslararası ölçekte farkındalık oluşturulmasına sunduğu katkıyı da ortaya koyuyor.

TRT'den 15 Temmuz'a özel "Asırlık Gece"

TRT'nin iddialı ve başyapıt projeleri arasında yer alacak olan "Asırlık Gece" yakında izleyiciyle buluşacak. TRT 1 için hazırlanan "Asırlık Gece" adlı yapım; 15 Temmuz gecesi milletin ülkesine, devletine ve millî iradeye sahip çıkışını güçlü bir anlatımla ekranlara taşıyacak. Doç. Dr. Hüseyin Aydın'ın "Asırlık Gece: Belgeler ve Deliller Işığında 15 Temmuz Darbe Girişimi" adlı eserinden yola çıkılarak hazırlanan yapım; 15 Temmuz gecesine giden süreci, darbe girişiminin kritik aşamalarını ve milletin ortaya koyduğu tarihi mücadeleyi kapsamlı bir anlatımla izleyiciyle buluşturacak. "Asırlık Gece" yalnızca bir dönemi anlatan yapım olmanın ötesinde, Türkiye'nin yakın tarihine ışık tutan güçlü bir hafıza projesi olarak hazırlandı. Yapımda devletin bekasına yönelen tehdide karşı milletin ortaya koyduğu kararlılık ve 15 Temmuz gecesinde yaşanan tarihi kırılma sinematografik bir dille ekranlara taşınacak. Birçok başarılı ve tanınmış oyuncuyu buluşturan güçlü kadrosu, deneyimli yapım ekibi ve yüksek prodüksiyon kalitesiyle hazırlanan "Asırlık Gece", Türkiye'de olduğu kadar uluslararası izleyici için de öne çıkan bir yapım olarak dikkat çekiyor.

TRT'nin bayram ekranı yine dopdolu

Kurban Bayramı'nın birlik, paylaşma ve dayanışma ruhu bayram boyunca TRT ekranları ve radyolarına taşınacak. Özel yayınlarla izleyiciler bayram coşkusuyla birlikte yaşayacak.

TRT 1'den bayrama özel yayınlar

TRT 1'in sevilen programları "Alişan ile Hayata Gülümse" ve "Lingo Türkiye" özel bölümleriyle bayram boyunca ekranlarda olacak. İzleyicileri nostaljik bir yolculuğa çıkaracak "Gönül Dağı - Kurban" filmi 28 Mayıs Perşembe günü TRT 1'de sevenlerine keyif dolu anlar yaşatacak.

TRT 2'de bayrama özel kültürel ve sanatsal yayınlar

Topkapı Sarayı'nda muhafaza edilen kutsal emanetlerin tarihsel yolculuğu "Seyr-i Mukaddes" belgeseliyle 26 Mayıs Salı günü ekranlara taşınacak. Ardından "Evliya Çelebi - Mekke" ve "Kayıp İzler Atlası - Hac Yolculuğu ve Surre Alayları" programları izleyiciyle buluşacak. "Tarih Söyleşileri - Kurban Bayramı Bölümü" ise yine 26 Mayıs akşamında yer alacak. 27 Mayıs'ta "Hep Otuz Üç Yaşında" belgeseli ve 28 Mayıs'ta "Bursevi'nin İzinde" belgeseli ekrana gelirken 30 Mayıs'ta ise "Konser Zamanı: Cumhurbaşkanlığı Senfoni Orkestrası" unutulmaz bir müzik ziyafeti sunacak.

Konserden filme bayram coşkusu TRT Türk'te

"Bayram Dediğin" programı 27 - 30 Mayıs tarihlerinde her gün TRT Haber'den "merhaba" derken; TRT Türk de dolu dolu bir bayram yaşatacak izleyicilerine. Almanya, Belçika, Hollanda ve Fransa'daki bayram coşkusu "4 Ülke Tek Bayram" programıyla 27 Mayıs'ta; huzurevinden seslenen "TRT Türk'te Bayram Sevinci" 27 - 29 Mayıs tarihlerinde yayınlanacak. Ankara Radyo sanatçılarının icralarıyla gerçekleşecek "Türk Evi Bayram Özel" programı 27 Mayıs'ta; "Rehber Bayram Özel" programı da bayram boyunca izleyicileriyle buluşacak. "Gönül Dağı - Kurban" 28 Mayıs'ta, "Gönül Dağı - Kurban 2" ise 29 Mayıs'ta beyaz camdaki yerini alırken; "İstanbul Stüdyosu Bayram Özel" ve "Hanımağa Gelinleri" de 30 Mayıs akşamında yer alacak.

TRT Diyanet Çocuk'tan bayram hediyesi

Çocukların büyük bir merak ve heyecanla takip ettiği "FülFül Hac Yolunda" 27 Mayıs'ta minik izleyicilerini bir araya getirirken TRT radyolarında da gün boyu özel konserler, programlar ve söyleşiler dinleyicilerin beğenisine sunulacak.

TRT NAĞME

17
Yaşında

Türk müziğinin geçmişten günümüze uzanan en seçkin eserlerine yer veren radyo kanalımız

TRT Nağme, 17. yaşını kutluyor.

TRT Nağme, seslerin ve nağmelerin büyüleyici dünyasını kamu yayıncılığı sorumluluğu ile dinleyicilerle buluştururken, farklı programlarıyla geniş bir dinleyici kitlesine hitap etmeyi sürdürüyor.

Makam, usul ve güfte geleneğini yaşatarak Türk müziğinin korunması ve en saygın konuma gelmesini amaçlayan radyo kanalımız, bu köklü mirası kuşaktan kuşağa aktarmaya devam ediyor.

Galata'dan Samsun'a: Bir milletin yeniden doğuşu

Yakın tarih çalışmalarında belgeye dayalı yaklaşımla öne çıkan Murat Bardakçı, özellikle Osmanlı'nın son dönemi ve Cumhuriyet'e geçiş süreci üzerine yaptığı araştırmalarla geniş bir okur kitlesine ulaşmış önemli bir isim. Arşiv belgelerine hâkimiyeti, yayımlanmamış kaynakları gün yüzüne çıkarma konusundaki titizliği ve tarihi olaylara farklı açılardan yaklaşması, eserlerini yalnızca tarih meraklıları için değil; geçmişini anlamak isteyen herkes için dikkat çekici hâle getiriyor. "Bir Devlet Operasyonu: 19 Mayıs" kitabı ise Türk tarihinin dönüm noktalarından biri olan Mustafa Kemal Paşa'nın Samsun yolculuğunu farklı bir bakış açısıyla ele alan çarpıcı bir çalışma. Kitap, yalnızca bir yolculuğu değil; çökmekte olan bir imparatorluğun küllerinden doğacak yeni bir devletin ilk adımını anlatıyor: 16 Mayıs 1919 günü saat 16.30'da Galata Rıhtımı'ndan hareket eden vapurun içinde biri kadın, üçü çocuk toplam yetmiş dokuz yolcu, altı at ve bir otomobil vardır.

Üç gün süren bu yolculuk, 19 Mayıs sabahı Samsun'da sona ererken aslında Türk milletinin kaderini değiştirecek sürecin başlangıcına dönüşür.

Süreç belgeler, ayrıntılar ve dönemin ruhuyla harmanlanarak anlatılıyor

Kitabı farklı kılan en önemli unsur, bu tarihi hadiseyi yalnızca bir kahramanlık hikâyesi olarak değil; devletin üst kademelerinde planlanmış çok yönlü bir operasyon olarak değerlendirmesi. Yazar, bir kısmı ilk kez yayımlanan belgeler ışığında Harbiye Nezâreti'nden Bahriye ve Dahiliye Nezâretleri'ne, Genelkurmay'dan Sadaret'e ve Saray'a kadar uzanan devlet mekanizmasının bu süreçteki rolünü gözler önüne seriyor. Eser, tarihi olayları kuru bilgiler hâlinde aktarmak yerine belgeler, ayrıntılar ve dönemin ruhuyla birlikte anlatması sayesinde sürükleyici bir niteliğe sahip. Okuyucu, sayfalar ilerledikçe kendisini işgal altındaki İstanbul'un karanlık atmosferinde, Galata Rıhtımı'nda

hareket etmeye hazırlanan vapurun güvertesinde ve belirsizliklerle dolu bir geleceğin eşliğinde hissediyor. Bu çalışma, sadece tarih öğrenmek isteyenlere değil; yakın tarihin perde arkasını merak eden, olayların görünmeyen yönlerini keşfetmek isteyen herkese hitap ediyor.

Tarihin akışını değiştiren yolculuk

"Bir Devlet Operasyonu: 19 Mayıs", Cumhuriyet'in kuruluş sürecine farklı bir pencereden bakmak isteyenler için önemli bir kaynak niteliğinde. Murat Bardakçı'nın güçlü anlatımı ve belge temelli yaklaşımı sayesinde okuyucu, tarih kitaplarında kısa birkaç cümleyle anlatılan bir olayın ardındaki büyük stratejiyi, devlet mekanizmasını ve dönemin karmaşık siyasi atmosferini daha derinlikli biçimde görme imkânı buluyor. Tarihin akışını değiştiren o üç günlük yolculuğun bilinmeyen yönlerini keşfetmek isteyen herkes için bu eser, mutlaka okunması gereken etkileyici bir çalışma.

tabii

3 yaşında

 tabii

17. TRT ULUSLARARASI
BELGESEL ÖDÜLLERİ
17th TRT INTERNATIONAL
DOCUMENTARY AWARDS

Cesur Ol iz Birak

Be Brave
Leave a Mark

🌐📺📷 trtbelgeselodulleri

✂ trtbelgeselfilm

🌐 trtbelgesel.com

📺 belgeselodulleri

4-7 HAZİRAN 2026
4-7 JUNE 2026
GRAND PERA İSTANBUL

